

Republika e Kosovës
Republika Kosovo - Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

Zakon Br. 05/L- 088

O PRAVILIMA DRUMSKOG SAOBRAĆAJA

Skupština Republike Kosova;

Na osnovu člana 65 (1) Ustava Republike Kosova,

Usvaja:

ZAKON O PRAVILIMA DRUMSKOG SAOBRAĆAJA

POGLAVLJE I
OPŠTE ODREDBE

Član 1
Cilj zakona

1. Cilj ovog zakona je određivanje uzajamnih odnosa i ponašanja učesnika i ostalih subjekata u drumskom saobraćaju, osnovnih uslova koje treba da ispunjavaju putevi u pogledu bezbednosti drumskog saobraćaja, sistema signalizacije drumskog saobraćaja i znakova koje daju ovlašćena službena lica, dužnosti u slučaju nezgode u drumskom saobraćaju, uslova za upravljanje vozilom, uređaja i opreme koju moraju da imaju vozila, dimenzija, najveće dozvoljene mase i osovinskog opterećenja vozila, kao i uslova koje treba da ispuni vozilo u saobraćaju.

2. Ovaj zakon delimično odslikava Direktivu 2014/37/EU od 27.2.2014. koja amandmanduje Direktivu Saveta 91/671/EEC u vezi obavezne upotrebe sigurnosnih pojaseva i sistema za sigurnost dece u vozilu; Direktivu 2014./47/EU Evropskog parlamenta i Saveta od 3.4.2014. o tehničkim kontrolama komercijalnih vozila na putevima koji se kreću i stavlja van snage

Direktivu 2000/30/EEC; Direktivu 91/671/EEC od 16.12.1991. o usaglašavanju zakona država članica o obaveznoj upotrebi pojaseva u vozilima ispod 3.5 t

Član 2

Oblast sprovođenja

1. Odredbe ovog zakona su obavezujuće za sve Institucije Republike Kosova, ovlašćene subjekte i učesnike u saobraćaju.
2. Državne institucije, centralne i lokalne jedinice upravljanja, fizička i pravna lica, kao i učesnici u saobraćaju, obavezni su, da na osnovu ovog Zakona, imaju u vidu sigurnost, da održavaju solidarnost, humanitet i etičke odnose između učesnika u saobraćaju, da štite humanost i etičke odnose, da štite zdravlje i život drugih lica, naročito dece, osoba sa invaliditetom, starijih osoba i osoba ograničene sposobnosti, kao i da se staraju za zaštitu ambijenta.
3. Ministarstvo za obrazovanje je obavezno da razvija edukativno-obrazovne programe, koji imaju za cilj osposobljavanje za sigurno učešće u saobraćaju, kao i podizanje i razvoj nivoa kulture u saobraćaju, počevši od predškolskih ustanova, a zatim nastavljajući sa svim starosnim grupama, u zavisnosti od njihovog psihofizičkog nivoa.

Član 3

Definicije

1. Izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1.1. **“Zora”** – prva jutarnja svetlost pre izlaska sunca;

1.2. **“Saobraćajna nesreća”** – nezgoda na putu, u kojoj je učestvovalo najmanje jedno vozilo u pokretu u kojem je jedna ili više osoba stradala ili preminula do 30 dana nakon nesreće, ozleđena ili je naneta materijalna šteta. Saobraćajnom nesrećom se ne smatra kada radno vozilo, motokultivator, traktor ili zaprežno vozilo, u toku rada, sklizne, prevrne se ili udari u neku prirodnu prepreku krećući se po ne kategorizovanom putu ili radilištu, a pri tom ne učestvuje neko drugo sredstvo ili pešak i top prilikom drugoj osobi nije naneta šteta;

1.3 **“Zaobilaženje”**– zaobilaženje vozilom drugog zaustavljenog ili parkiranog vozila, ili objekta koji se nalazi na saobraćajnoj traci na kojoj se vozilo kreće;

1.4. **“Autobus”** – motorno vozilo koje služi za prevoz putnika i koje, osim sedišta za vozača, ima najmanje još osam drugih sedišta;

1.5. **“Školski autobus”** – motorno vozilo koje služi za prevoz dece, odnosno učenika;

1.6 **”Vozilo”** – svako sredstvo koje se kreće svojom motornom snagom, koje je prema konstrukciji, uređajima, priboru i opremi predviđeno za prevoz lica, odnosno tovара/robe,

za obavljanje poslova ili za vuču priključnog vozila, osim za sredstva koja se kreću po šinama;

1.7. **“Vozila pod pratnjom”** – vozila koja koriste signalizirajuću opremu sa crvenim i plavim svetlom i akustičku opremu sa različitim intenzitetom, kao i obična policijska vozila koja prilikom pratnje državnih ličnosti koriste signalizaciju ili druga ovlašćena vozila koja se nalaze u pratnji ličnosti;

1.8. **“Putničko vozilo”** – vozilo koje služi za prevoz putnika i koje, osim sedišta za vozača, ima najviše osam (8) drugih sedišta;

1.9. **“Autoput”** – javni put namenjen isključivo saobraćaju motornih vozila, sa fizički odvojenim kolovoznim trakama za saobraćaj iz suprotnih smerova, sa najmanje dve saobraćajne trake po smeru širine najmanje 3,5 metara, u zavisnosti od konfiguracije terena i jednom zaustavnom trakom za svaki smer širine najmanje 2,5 metara.

1.10. **“Skup vozila”** - motorna vozila i priključna vozila koja u saobraćaju na putevima učestvuju kao celina;

1.11. **“Bicikl”** – vozilo sa najmanje dva točka koje se pokreće snagom vozača;

1.12. **“Mala materijalna šteta u saobraćajnoj nezgodi”** - šteta prouzrokovana na objektima i vozilima. Maksimalno naneta mala šteta utvrđuje se odlukom nadležnog organa;

1.13. **“Smanjena vidljivost”** – okolnost kada ne može da se jasno primeti ili razlikuje ambijent u kojem se nalazi učesnik u saobraćaju, uglavnom od sumraka do zore, kao i tokom loših vremenskih prilika od zore do sumraka;

1.14. **“Ograničena vidljivost”** – ograničen prostor u saobraćaju koji učesnik u saobraćaju može jasno da vidi sa mesta gde se nalazi, zbog uslova puta sa nepreglednim krivinama, prevojima ili zbog neke fizičke prepreke, objekta ili slično;

1.15. **„Poluprikolica“** – priključno vozilo bez prednje osovine, konstruisano tako da se svojim prednjim delom oslanja na vučno vozilo, na taj način se deo ukupne mase prenosi na vučno vozilo;

1.16. **„Prostor na putu namenjen kontroli”** – određeni prostor za izvršavanje početnih ili detaljnijih pregleda tehničke ispravnosti na putu koji može biti opremljen stalno postavljenom opremom za testiranje;

1.17. **„Pešačko ostrvo”** – uzdignuta ili na drugi način obeležena površina koja se nalazi na kolovozu i koja je određena za privremeno zadržavanje pešaka koji prelaze preko kolovoza ili ulaze i izlaze iz vozila javnog saobraćaja;

1.18. **„Kamion /prevozno sredstvo“** – svako vozilo koje služi za prevoz tovара;

1.19. **“kapacitet vozila”** – dopuštena masa kojom se vozilo sme opteretiti, shodno deklaraciji proizvođača drumskog vozila;

1.20. **“Četvorocikl”** – motorno vozilo sa četiri točka, čija prazna masa bez baterije, ukoliko se pokreće sa električnom energijom, ne prelazi 400 kg, ako je vozilo namenjeno za prevoz putnika, odnosno 550 kg. ako je predviđeno za prevoz robe, a snaga motora nije veća od 15 kW;

1.21. **“Laki četvorocikl”**– vozilo na motorni pogon sa četiri točka, čija prazna masa, bez akumulatora, ukoliko se pokreće električnim pogonom, ne prelazi 350 kg, kapacitet rada motora na benzin nije veći od 50 cm³, a najveća snaga motora ne prelazi 4 kw, ukoliko se radi o drugoj vrsti motora koji na ravnom putu ne može da razvija brzinu veću od 45 km/h;

1.22. **“Pešak”** – učesnik u saobraćaju, koji ne upravlja nekim vozilom niti je putnik u nekom putničkom vozilu ili osoba koja sopstvenom snagom gura ili vuče ručna kolica, zaprežno vozilo ili vozilo koje se kreće snagom motora, vozilo za prevoz dece, bicikal ili kolica za osobe sa ograničenom sposobnošću, osoba sa pokretnim kolicima, koja se kreće sopstvenom snagom ili snagom motora, ako se kreće brzinom pešaka ili osoba na klizaljka, skijama, sankama ili se vozi na roluama i slično;

1.23. **„Vučna vozilo“** – prevozno sredstvo koje služi za vuču polu prikolice;

1.24. **„Kolona pešaka“** – organizovana grupa pešaka koju predvodi njihov vođa ili komandant;

1.25. **„Kolona vozila“** – niz od najmanje tri (3) vozila, osim bicikla, traktora, radnih mašina i zaprežnih vozila koja vuče stoka, koja su zaustavljena na putu ili se kreću istom saobraćajnom trakom u istom smeru, pri čemu su brzina kretanja vozila i postupci vozača međusobno uslovljeni i između kojih ne može bez ometanja ući drugo vozilo;

2.26. **„Ugovarač“** – fizičko ili pravno lice ovlašćeno od strane Ministarstva ili opštine za održavanje puteva, za premeštanje vozila ili obavljanje drugih usluga u okviru ovih institucija;

1.28. **“Polukružno okretanje”**– okretanje vozila za 180 stepeni iz dotadašnjeg smera kretanja radi promene smera kretanja;

1.29. **„Posebna pažnja”** – pojačana pažnja i prilagođavanje ponašanja učesnika u drumskom saobraćaju uslovima i situaciji na putu;

1.30. **“Propuštanje vozila”**– radnje koje je u određenim slučajevima vozač dužan da izvrši, kao što je zaustavljanje vozila, smanjenje brzine kretanja ili prekidanje radnje koju izvodi vozilom, i to na način koji ne primorava vozača drugog vozila da naglo menja smer ili koči;

- 1.31. **„Radna mašina“** – vozila na motorni pogon kao što su: valjak, kosilica, buldožer, viljuškar, rovokopač i dr. namenjana za izvođenje određenih radova svojim alatom i opremom u skladu sa njihovim konstruktivnim osobinama i koja se ne mogu kretati brzinom većom od 40 km/h;
- 1.32. **„Masa praznog vozila“** – masa praznog vozila, bez putnika, bez tereta, sa rezervoarom punim grivom i sa uređajima i obaveznom opremom za vozilo;
- 1.33. **„Ukupna masa“** – efektivna masa drumskog vozila, zajedno sa masom tereta koja se prevozi sa vozilom, uključujući i masu putnika koji se nalaze u vozilu, kao i masu priključenog vozila sa teretom, ukoliko je pripojen vučnom vozilu;
- 1.34. **„Najveća dozvoljena masa“** – najveća dozvoljena masa vozila zajedno sa teretom“;
- 1.35. **„Ministarstvo“** – odgovarajuće Ministarstvo za transport;
- 1.36. **„Pčelarsko vozilo“**- vozilo ili priključno vozilo projektovano isključivo za prevoz pčela, na koje nije dozvoljen prevoz nikakvog drugog tereta;
- 1.37. **„Poljoprivredno vozilo“** – vozilo sa ili bez motornog dejstva koje se koristi u poljoprivredne i šumske svrhe;
- 1.38. **„Priključno vozilo“** – drumsko vozilo konstruisano kao prikolica ili poluprikolica, koje služi za vuču od strane motornog vozila;
- 1.39. **„Kombinovano vozilo“** – vozilo namenjeno za prevoz putnika i stvari, čija najveća dopuštena masa ne prelazi 3.500 kg;
- 1.40. **„Staro vozilo“** – vozilo koje je registrovano kao muzejski eksponat ili je upisano u glavni registar materijalnih vrednosti nacionalne baštine;
- 1.41. **„Vatrogasno vozilo“** – vozilo ili/i priključno vozilo namenjeno sa gašenje požara;
- 1.42. **„Zglobno vozilo“** – skup vozila koji se sastoji od vučnog i priključnog vozila i koja su povezana zglobnim mehanizmom;
- 1.43. **„Vozilo za prevoz stoke“** – vozilo koje se koristi za prevoz stoke;
- 1.44. **„Vozilo za kampovanje“** – vozilo ili priključno vozilo, posebno konstruisano tako da se u njemu nalazi oprema pričvršćena za vozilo, čiji se neki delovi, kada se ne upotrebljavaju i kako ne bi zauzimali prostor sklapaju, kao što su: sto i stolice, ležaj (koji se može dobiti rasklapanjem stolica, kuhinjskih elemenata i prostora za slaganje robe, što omogućuje korišćenje kao sredstvo za kampovanje;

- 1.45. „**Sporohodno vozilo**” – vozilo koje se kreće snagom motora i koje ne može da razvije brzinu veću od 25 km/h;
- 1.46. „**Drumsko vozilo**” - svako prevozno vozilo koje se kreće na putu, osim pokretnih prevoznih kolica bez motora za osobe sa ograničenom sposobnošću i dečjih prevoznih vozila;
- 1.47. „**Specijalno vozilo**” – drumsko vozilo ili priključno vozilo namenjeno za obavljanje radova za koje je potrebna specijalna konstrukcija i oprema;
- 1.48. „**Turističko vozilo**“ – vozilo ili priključno vozilo za posebne namene, konstruisano ili prilagođeno samo za turističke namene;
- 1.49. „**Moped**” – vozilo sa dva ili tri točka čija brzina, bez obzira na vrstu pogona, brzina konstrukcije ne prelazi 45 km/h, čiji je kapacitet rada motora na unutrašnje sagorevanje do 50 cm³ ili sa konstantnom snagom elektromotornog pogona, koji ne prekoračuje snagu od 4 kW;
- 1.50. „**Motocikl**” – motorno vozilo sa dva točkova, sa ili bez bočne prikolice koje se pokreće snagom svog motora, radne zapremine peko 50 cm³ i koje može da razvije brzinu preko 45 km/h;
- 1.51. „**Motokultivator**” – vozilo na motorni pogon sa jednom osovinom, konstruisano za vuču, guranje ili nošenje raznog oruđa za obavljanje poljoprivrednih radova, odnosno za stavljanje u pogon tih oruđa ili za vuču prikolice;
- 1.52. „**Motoput**“ – javni put namenjen isključivo za saobraćaj vozila i kao takav obeležen odgovarajućim saobraćajnim znakom;
- 1.53. „**Sumrak**“ – vreme od zalaska sunca do mraka;
- 1.54. „**Zaustavljanje**” – svaki prekid kretanja vozila na putu u trajanju do tri (3) minute, osim prekida koji se vrši da bi se postupilo po znaku ili pravilu kojim se reguliše saobraćaj;
- 1.55. „**Hitno zaustavljanje**” – zaustavljanje vozila usled kvara na putu ili nekog drugog razloga;
- 1.56. „**Promena saobraćajne trake**“ – prelazak vozilom sa jedne na drugu saobraćajnu traku za saobraćaj u istom smeru zbog prestrojavanja ili bržeg kretanja;
- 1.57. „**Osovinsko opterećenje**“ – deo ukupne mase vozila kojim njegova osovina opterećuje kolovoz u stanju mirovanja;
- 1.58. „**Parkiranje**“ – svaki prekid kretanja vozila na putu duži od tri (3) minuta, osim prekida radi postupanja po znaku ili pravilu kojim se uređuje saobraćaj;

- 1.59. „**Ometanje saobraćaja**“ – radnja u saobraćaju u suprotnosti sa saobraćajnim pravilima, kojom jedan učesnik primorava drugog učesnika u saobraćaju da promeni dotadašnji način učešća u saobraćaju;
- 1.60. „**Mimoilaženje**“ – je prolaženje vozilom pokraj drugog vozila koje se kreće iz suprotnog pravca na istom putu;
- 1.61. „**Učesnik u saobraćajnom udesu**“ – lice koje je na bilo koji način uključeno u udesu drumskog saobraćaja;
- 1.62. „**Učesnik u saobraćaju**“ – lice koje na bilo koji način učestvuje u saobraćaju na putu;
- 1.63. „**Zaprežno vozilo**“ – vozilo koje je namenjeno i osposobljeno da ga vuče upregnuta životinja;
- 1.64. „**Evropski izveštaj**“ – javni obrazac koji učesnici u saobraćajnoj nezgodi malih materijalnih šteta koriste, a koji izdaje nadležni organ;
- 1.65. „**Laka prikolica**“ – priključno vozilo čija najveća dozvoljena masa nije veća od 750 kg;
- 1.66. „**Prikolica**“ – priključno vozilo konstruisano tako da ukupnu masu preko svojih osovina prenosi na prometnom putu;
- 1.67. „**Ugrožavanje saobraćaja**“ – načina ponašanja u saobraćaju zbog kojeg dolazi do direktne opasnosti po izazivanje saobraćajne nezgode;
- 1.69. „**Saobraćajni tok**“ –kretanje vozila u istom smeru;
- 1.70. „**Ne asfaltiran put/zemljani put**“ – put bez izgrađene podloge puta i ne asfaltiran, čak i na tački priključivanja na javni put nema izgrađenu podlogu za put;
- 1.71 „**Saobraćajni put**“ – deo površine puta namenjen u prvom redu za kretanje vozila;
- 1.72. „**Sistem za držanje**“ – sistem sastavljen od sedišta koje je na odgovarajući način pričvršćeno na konstrukciju vozila i sigurnosnog pojasa sa najmanje jednom kopčom na sedištu;
- 1.73. „**Saobraćajni znakovi**“ – sistem saobraćajnih znakova kao što su: semafori, svetlosni signali, obeležavanje puteva, oprema i sredstva za tehničko uređivanje i upravljanje saobraćajem kao jedinstveni saobraćajni sistem i slično;
- 1.74 „**Biciklistička traka**“ – površina namenjena za saobraćaj bicikla i mopeda, koja se prostire uzduž saobraćajne trake i koja je obeležena uzdužnom linijom na saobraćajnoj traci;

1.75. „**Saobraćajna traka**” - obeleženi ili neobeleženi deo površine puta čija je širina dovoljna za nesmetan saobraćaj jednog reda motornih vozila;

1.76. „**Sporedna saobraćajna traka**” – deo prometnog puta na nacionalnim putevima, gde su saobraćajne trake fizički podeljene, namenjena za kretanje vozila bez motora i vozila sa motornim delovanjem kao: traktor, radne mašine, moto kultivator i slično;

1.77. „**Saobraćajna traka za spora vozila**” – uzdužni obeleženi deo puta namenjen za teška i druga vozila koja sporom vožnjom smanjuju tok saobraćaja;

1.78. „**Saobraćajna traka za usporavanje**” – deo saobraćajne trake, namenjene za isključivanje vozila i saobraćajnog toka na putu;

1.79. „**Saobraćajna traka za prinudno zaustavljanje**” – obeleženi uzdužni deo autoputa i na određenim mestima na putevima višeg ranga kao: tuneli, galerije i slično;

1.80. „**Saobraćajna traka za ubrzavanje**” – deo saobraćajne trake, namenjene za uključivanje vozila u saobraćajni tok sa sporednog puta, odnosno drugih prilaznih puteva sa objekata kao što su: benzinske pumpe, parkirališta, kao i drugih objekata kraj puta;

1.81. „**Kolovozna traka**” – uzdužni deo puta namenjen za saobraćaj vozila u jednom smeru, sa jednom ili više saobraćajnih traka;

1.82. „**Vozač**” – učesnik u saobraćaju koji upravlja drumskim vozilom;

1.83. „**Vozač početnik**” – vozač koji poseduje vozačku dozvolu A, A1, A2 ili B, B1 kategorije, ne duže od dve (2) godine;

1.84. „**Mladi vozač**” – lice uzrasta do 24 godine, izuzimajući vozače kojim je upravljanje vozilom osnovna profesija;

1.85. „**Biciklistička staza**” – saobraćajna površina izgrađena i namenjena za saobraćaj bicikla i mopeda, koja se prostire uzduž puta i koja je odvojena od nje i obeležena propisanim saobraćajnim znakom;

1.86. „**Traktorski priključak**” – zamenjivi alat za obavljanje poljoprivrednih i drugih radova koje vuče, gura ili nosi traktor;

1.87. „**Preticanje**” – prolaženje vozilom pored drugog vozila koje se kreće u istom smeru;

1.88. „**Saobraćaj na putu**” – kretanje vozila, pešaka i ostalih učesnika u saobraćaju na javnim i ne kategorizovanim putevima, koja se koriste u javnom saobraćaju;

1.89. „**Poljoprivedini ili šumski traktor**” – vozilo sa motornim dejstvom koje se kreće točkovima i ima najmanje dve osovine, ključnu funkciju kod koje stoji vučna snaga, koje na poseban način služi za vuču, gura, prenosi, ili operiše vozilima, mašina sa prikolicama,

koje se koriste u poljoprivredi i šumarstvu, dok za sekundarnu funkciju imaju njihovo korišćenje za prevoz ljudi i roba na putevima i vučenje na putu;

1.90. **„Tramvaj”** – vozilo na prugama na električni pogon, namenjeno za javni prevoz, koje je radi napajanja motora električnom energijom vezano za električni provodnik;

1.91. **„Tricikl“** – vozilo motornim dejstvom sa tri točka postavljeno na simetričan način, kod kojeg je zapremina motora iznad 50 cm³ i koji na ravnom putu može da razvije brzinu preko 45 km/h;

1.92. **„Laki tricikl“** – vozilo sa motornim dejstvom sa tri točka konstruisan tako da brzina nezavisno od načina transmisije ne prelazi 45 km/h, kod kojeg zapremina motora sa unutrašnjim sagorevanjem benzina nije iznad 50 cm³ i najveća efektivna brzina ne prelazi 4 kw, ukoliko vozilo ima motor sa unutrašnjim sagorevanjem sa drugom vrstom goriva ili kod kojeg stalna nominalna snaga ne prelazi 4 kw kada vozilo radi sa električnom energijom;

1.93. **„Trolejbus”** – vozilo namenjeno za prevoz lica koje, osim sedišta za vozača, ima više od osam (8) sedišta i koje je, radi napajanja motora električnom energijom, vezano za električni provodnik;

1.94. **„Trotoar”** – uređena površina kraj puta za kretanje pešaka, koja nije u razini sa saobraćajnim putem ili je od puta odvojena na drugi način;

1.95. **„Sedište”** – struktura koja može biti deo konstrukcije vozila i koja je zajedno sa oblogom namenjena sedenju jedne osobe, kao i deo sigurnosnog sedišta za decu;

1.96. **„Železnički prelaz”** – deo puta koji prelazi preko železničkih šina ili tramvaja na istom nivou, koja fizički može biti osigurana branicima ili polu branicima ili obeležena saobraćajnim znacima ili neosiguran;

1.97. **„Pešački prelaz”** – deo površine prometnog puta, namenjeno za prelaz pešaka, koja je obeležena odgovarajućim znakom;

1.98. **„Prelaz za bicikliste“** - deo površine kolnika namenjeno za prelaz biciklista i drugih vozila koja se kreću po traci ili biciklističkoj stazi, koja je obeležena odgovarajućim znacima;

1.99. **„Autobusko stajalište”** – deo površine puta namenjen za zaustavljanje autobusa radi ulaska i izlaska putnika i koji je obeležen saobraćajnim znakom;

1.100. **„Zona Kosovske bezbednosne snage – KBS“** - podrazumeva jednu površinu ili putnu dužinu blizu kasarni KBS-a, gde je zabranjeno zaustavljanje vozila bez specijalne dozvole ili posebnog ovlašćenja;

1.101. „Pešačka zona“ – uređena saobraćajna površina u prvom redu namenjena za kretanje pešaka, na kojoj je zabranjeno kretanje motornih vozila, osim vozila sa posebnom dozvolom;

1.102. „Zona škole“ – deo puta ili puta naselja, koje se nalazi u blizini škole i koje treba da je obeleženo sa posebnim saobraćajnim znakom;

1.103. „Zona mirnog saobraćaja“ – zona naseljenog centra, obeležena sa odgovarajućim saobraćajnim znakom, u kojem vozila ne treba da se kreću brzinom većom od kretanja pešaka i u kojoj su dečije igre dozvoljene u celoj zoni;

1.104. „Urbana zona“ – samo teritorija grada ili gradića, koji treba da je obeležena odgovarajućim saobraćajnim znacima ulazak i izlazak u njima.

2. Izrazi upotrebljeni u ovom zakonu, a koji nisu definisani, imaju značenje definisano drugim zakonima.

Član 4 **Tehničko regulisanje saobraćaja**

1. Ministarstvo ili opština u saradnji sa Policijom Kosova (u daljnjem tekstu Policija) i u konsultaciji sa zajednicom vrše tehničko regulisanje saobraćaja na javnim putevima koji su pod njihovom upravom.

2. Tehničko regulisanje saobraćaja podrazumeva sve mere i aktivnosti koje se preduzimaju za pružanje sigurnog prometa drumskog saobraćaja, koje obuhvataju:

2.1. put sa prvenstvom prolaza;

2.2. saobraćaj sa jednim odnosno oba pravca;

2.3. zatvaranje puta ili dela puta za saobraćaj vozila na određeno ili neodređene vreme;

2.4. sistem tehničkog uređenja saobraćaja;

2.5. ograničenja brzine kretanja;

2.6. kretanje pešaka, biciklista, mopeda, zaprežnih kola, gonjenje i vođenje stoke;

2.7. površine parkirališta i način parkiranja i zonu mirnog saobraćaja, školsku zonu, zonu s ograničenjem brzine, tehničke uređaje za usporavanje brzine, fizičku opremu za smanjenje brzine;

2.8. blokiranje autobusa, teretnih vozila, priključnih vozila i radnih mašina na mestima koja nisu namenjena parkiranju tih vrsta vozila i način deblokade tih vozila;

- 2.9. postavljanje i održavanje ograda za pešake na opasnim mestima;
 - 2.10. pešačke zone, sigurne pravce za kretanje školske dece, posebne tehničke mere za sigurnost pešaka i biciklista u blizini nastavnih, zdravstvenih i drugih ustanova, sportskih terena, obdaništa, bioskopa i slično;
 - 2.11. uklanjanje starih, oštećenih, ne registrovanih ili napuštenih vozila;
 - 2.12. uklanjanje vozila biznisa koja ometaju nesmetano odvijanje saobraćaja, kao što su kupoprodaja na javnim mestima, na putu i trotoaru;
 - 2.13. površine na kojima se vrši testiranje vožnje, vožnja na terenu, vožnja van puta, sportske trke i sl;
 - 2.14. uslove saobraćaja vozila za snabdevanje u zonama mirnog saobraćaja i pešačkim zonama.
 - 2.15. sistem tehničkog regulisanja drumskog saobraćaja elektronskim i video sistemom.
3. Školsku zonu utvrđuju ministarstvo i opština, u konsultaciji sa nadležnim Ministarstvom za obrazovanje.
 4. Ukoliko saobraćajnim znakom nije drugačije uređeno, najveća dozvoljena brzina u zoni škole, od 7.00 do 20:00 sati je:
 - 4.1. u gradskoj zoni 30km/h;
 - 4.2. van gradske zone 50km/h;
 5. U slučajevima kada regionalni i nacionalni putevi, motoputevi i autoputevi prolaze kroz urbane zone, Ministarstvo daje saglasnost za regulisanje saobraćaja u njima.
 6. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od sto pedeset(150) do četiri stotine pedeset(450) evra, fizičko lice koje postupa suprotno odredbama ovog člana.
 7. Za prekršaj predviđen ovim članom, kažnjava se novčanom kaznom od dve (2000) do šest hiljada (6000) evra i pravno lice ili institucija u čije je ime i po čijem ovlašćenju je postupilo lice iz stava 6. ovog člana.

Član 5

Nadzor i premeštanje vozila

Nadzor i uklanjanje vozila koja su parkirana u suprotnosti sa odredbama ovog zakona o parkiranju, vrši Policija. Nadzor i uklanjanje vozila mogu vršiti i lica koja ovlasti opština, uz prethodni zahtev i saglasnost Policije.

Član 6

Školske saobraćajne jedinice

1. Predstavnici Ministarstva ili opštine, na zahtev Policije organizuju školske saobraćajne jedinice. Osposobljavanje jedinice, način i vreme utvrđuje Policija.
2. Regulisanje saobraćaja na raskrsnici i drugim mestima, nadzor parkiranja vozila i određene druge poslove nadzora vozila, kao i vozača mogu obavljati i pripadnici školskih saobraćajnih jedinica, pod nadzorom Policije.
3. Na području ili u blizini škola, osiguranje prelaza dece preko puta i na pešačkim prelazima, mogu obavljati i pripadnici školskih saobraćajnih jedinica. Prema potrebi zahteva se pomoć Policije.
4. Za vreme obavljanje poslova iz ovoga člana, pripadnici školskih saobraćajnih jedinica i jedinica mladih dužni su nositi propisanu odeću, shodno propisanim odredbama. Program, način i osposobljavanja i delovanja školskih i saobraćajnih jedinica mladih, te njihovu uniformu i amblem utvrđuju se podzakonskim aktom Ministarstva unutrašnjih poslova.

Član 7

Nadzor vremenskog trajanja parkiranja

1. Nadzor parkiranja vozila na mestima na kojima je parkiranje vremenski ograničeno vrše lica ovlašćena od opštine

POGLAVLJE II

OVLAŠĆENJE ZA NADZOR I UREĐIVANJE SAOBRAĆAJA

Član 8

Organi za ovlašćenje, nadgledanje u uređivanje saobraćaja

1. Nadzor i regulisanje saobraćaja, nadzor vozila, vozača i drugih učesnika u drumskom saobraćaju, vrše pripadnici Policije.
2. Nadzor ukupnog vremena upravljanja vozilom, odmora vozača, tahografa, opreme, vozila u pogledu najveće dozvoljene mase, dimenzija i osovinskog opterećenja, vozila koja vrše javni prevoz putnika i roba, vozila koja prevoze opasne materije, vozila koja prevoze stoku, taksi vozila i slično, pored lica koja je ovlastila Policija, vrše i ovlašćeni inspektori ministarstva i opštine u okviru ovlašćenja utvrđenih zakonom.
3. Ovlašćenja za nadgledanje i uređivanje saobraćaja obavljaju i sledeće institucije, na osnovu svog delokruga:

- 3.1. ovlašćeni zvaničnici Kosovskih carina, prema carinskom zakonodavstvu;
 - 3.2. ovlašćeni pripadnici KFOR-a, odnosno KBS-a ako njihove jedinice učestvuju u drumskom saobraćaju;
 - 3.3. nadzornik ili nastavnik koji vodi organizovanu grupu učenika i koji daje znak za zaustavljanje saobraćaja, vozila radi sigurnog prelaza dece preko puta;
 - 3.4. ovlašćena lica železnice, na železničkim prelazima, tokom vremena dolaska voza.
4. Nadzor opšteg vremenskog trajanja upravljanja vozila koje prevozi stoku i nadzor tahografa, izuzev ovlašćenog inspektora i zvaničnika policije može da vrši i mobilna jedinica veterinarske inspekcije.
 5. Nadzor i regulisanje saobraćaja vrše radnici koji su ugovoreni od strane ministarstva, opštine ili druge javne institucije, nakon dobijanja odobrenja od ministarstva ili opštine, na segmentu gde se izvode radovi na putu.

POGLAVLJE III PUTNA INFRASTRUKTURA

Član 9 Putevi

1. Put, na kojem se odvija saobraćaj treba projektovati, izgraditi, opremiti, održavati i zaštititi da bi isti odgovarali svojoj nameni i zahtevima bezbednosti u saobraćaju, shodno odredbama Zakona o putevima i odredbama ovog zakona.
2. Javni putevi, određene deonice i objekti u njima, puštaju se za saobraćaj samo kada se konstatuje da u pogledu bezbednosti drumskog saobraćaja, ispunjavaju određene tehničke normative
3. Prilikom promene, rekonstrukcije i održavanja puta, ministarstvo ili opština mogu da se konsultuju sa zajednicom, koja koristi put, kako bi utvrdili uslove i načine postavljanja signalizacije i upravljanja drumskim saobraćajem.
4. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od hiljadu (1.000) do tri hiljade evra (3.000), odgovorno lice za postavljanje i održavanje signalizacije ako postupa u suprotnosti sa pravilima, koja utvrđuju uslove i način postavljanja, kao i održavanje signalizacije povodom rekonstrukcije, izgradnje i održavanja javnih puteva.

Član 10 Javni put

1. Javni put treba da ima slobodan prostor na čitavoj svojoj širini, u visini od najmanje 4,5 m.

2. Na mostovima, tunelima, galerijama ili sličnim objektima javnih puteva, širina puta može da ne bude kao širina javnog puta.
3. Autobuska stajališta za ulazak i izlazak putnika na javnim putevima van urbane zone, na nacionalnim i regionalnim putevima, treba da bude van saobraćajne trake.
4. Na javnim putevima i na zaštitnom pojasu javnih puteva, van urbane zone, ne mogu se postavljati natpisi ili reklame, na nacionalnim i regionalnim putevima, na manjoj distanci od pet (5) metara, dok na lokalnim putevima u manjoj distanci od tri (3) metara, od najudaljenije tačke poprečnog saobraćajnog profila.
5. Kažnjava se za prekršaj sa novčanom kaznom od sto (100) do trista (300) evra, fizičko lice koje postupa u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.
6. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od hiljadu (1000) do tri hiljade (3000) evra, i pravno lice ili institucija, u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je postupilo lice, utvrđeno u stavu 5 ovog člana.

Član 11

Obeležavanje radova i prepreka na putu

1. Deonica puta, u kojoj su nastale prepreke koje se ne mogu otkloniti odmah ili u kojoj se obavljaju radovi, treba vidljivo obeležiti putem retro-reflektivnim materijalom, kako bi obezbedili učesnike u saobraćaju. Ukoliko udaljavanje prepreka sa puta je nemoguće, iste treba obeležiti, na način kako bi bile vidljive i danu i noću.
2. Postavljanje odgovarajućih znakova iz stava 1 ovog člana vrši ovlašćeno lice od Ministarstva ili Opštine.
3. Odgovarajući znakovi mora da budu obojeni prema predviđanim standardima. U slučaju smanjene vidljivosti mora da se postave i trepćuća svetla narandžaste boje.
4. Lice koje obavlja radove na putu, treba da upotrebi retro-reflektivne elemente, koji su vidljivi od drugih učesnika u saobraćaju.
5. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od sto (100) do trista (300) evra, lice koje obavlja radove na putu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.
6. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od hiljadu (1000) do tri hiljade (3000) evra, pravno lice ili institucija, u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je postupalo lice, utvrđeno prema stavu 5 ovog člana.

Član 12

Naizmenično propuštanja učesnika u saobraćaju

1. Zbog radova na putu ili drugih okolnosti, kao snežne lavine, odron, klizanje ili slično, ovlašćeno lice je dužno da organizuje alternativni promet učesnika u saobraćaju, postavljajući odgovarajući signalizaciju, uključujući i privremene semafore.
2. Pre svakog početka radova, utvrđeni u stavu 1 ovog člana, ovlašćeno lice treba da dobije dozvolu nadležnih organa i da informiše policiju. Izuzeće predstavljaju samo hitni slučajevi.
3. Do privremenog postavljanja svetlećih znakova, naizmenično propuštanja vozila iz suprotnog pravca, predviđeno stavom 1 ovog člana, vrši ovlašćeno lice izvođača radova.
4. U slučaju da se reguliše saobraćaj po stavu 3 ovog člana, ovlašćeno lice izvođača radova treba da upotrebi retro-reflektivne elemente, koji su vidljivi za druge učesnike drumskog saobraćaja.
5. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom o trista (300) evra, fizičko lice koji deluje u suprotnosti sa stavovima 3 i 4 ovog člana.
6. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od hiljadu (1000) do tri hiljade (3000) evra, pravno lice koje tokom obavljanju radova na putu ili kada postoje druge okolnosti, ne organizuje alternativno propuštanje, shodno odredbama ovog člana ili ne poseduje dozvolu, na osnovu stava 2 ovog člana.

POGLAVLJE IV

SIGNALIZACIJA DRUMSKOG SAOBRAĆAJA

Član 13

Opšte odredbe

1. Javni putevi treba da se označavaju sa odgovarajućim znakovima drumskog saobraćaja, kojim se učesnici u saobraćaju upozoravaju o opasnosti koja im preti na određenom javnom putu ili na jednom njegovom delu, obaveštavaju se o ograničenjima, zaustavljanjima i obavezama kojim treba da se pridržavaju i koje daju potrebna obaveštenja za siguran i nesmetan razvoj saobraćaja.
2. Saobraćajni znaci moraju da obeleže i opasnost privremenog karaktera, naročito one opasnosti kao rezultat neočekivanog oštećenja ili o ne osposobljavanja puta, kao i da utvrdi privremena ograničenja zabrane i obaveze. Ovi znaci moraju se ukloniti čim prestanu razlozi za njihovo postavljanje.
3. Saobraćajni znaci su: znakovi opasnosti, znakovi izričitih naredbi, znakovi obavesti sa ili bez dodatne tabele, koja utvrđuje detaljno značenje saobraćajnog znaka, svetleće signale, znakova na putnoj površini, trotoaru i drugih znakova na putu.

4. Učesnici u saobraćaju su dužni da se pridržavaju ograničenja, zabrana i obavezama navedenih saobraćajnim znakovima

5. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od dve (2000) do šest hiljada (6000) evra, kažnjava se lice odgovorno za postavljanje saobraćajnih znakova na putu, u suprotnosti sa odredbama stv. 1 i 2 ovog člana.

6. Za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra, kažnjava se učesnik u saobraćaju, koji se ne pridržava ograničenja, zabrana i obaveza koje su navedene u saobraćajnim znacima prema stavu 4. ovog člana.

Član 14

Postavljanje i održavanje saobraćajnih znakova

1. Drumski saobraćajni znakovi postavljaju se na osnovu saobraćajnog projekta.

2. Saobraćajni znakovi se postavljaju i održavaju, tako da ih učesnici u saobraćaju mogu blagovremeno i lako uočiti, danju i noću, kako bi postupali po njihovim značenjem.

3. Saobraćajni znak treba ukloniti, dopuniti ili menjati, ako značenje ne odgovara promenama saobraćaja ili zahtevima sigurnosti. Oni treba takođe da se zamene ako su oštećeni ili kao takvi nisu u funkciji zbog koje su postavljene.

4. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom do hiljadu (1000) do tri hiljade (3000) evra, fizičko lice koje postupa u suprotnosti sa odredbama stava 3 ovog člana.

5. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom dve hiljade (2000) do šest hiljada (6000) evra, pravno lice ili institucija u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je postupilo lice, utvrđeno u stavu 4 ovog člana.

Član 15

Elementi koji ometaju saobraćaj

1. Na saobraćajni znak ili na njegov stub, na koji je postavljen saobraćajni znak zabrane postavljanja svega to nije u vezi sa saobraćajnim znakom.

2. Ne ovlašćenim licima je zabranjeno postavljanje, uklanjanje, zamenu ili oštećenje saobraćajnih znakova, opreme puta i menjanje značenja saobraćajnog znaka.

3. Zabranjeno je neovlašćeno uklanjanje poklopca vodovodne mreže, kanalizacije i slično.

4. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od dvesta (200) do šesto (600) evra, fizičko lice koje postupa u suprotnosti sa odredbama iz stava 1 i 2 ovog člana.

5. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od hiljadu (1000) do dve hiljade (2000) evra, fizičko lice koje postupa u suprotnosti sa odredbama iz stava 3 ovog člana.

6. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom dve hiljade (2000) do šest hiljada (6000) evra, pravno lice ili institucija, u čije ime i u okviru čijeg ovlašćenja je postupilo lice, utvrđeno u stavu 4 ovog člana.

Član 16

Zabrana postavljanja obmanjujućih simbola

1. Na putu se ne dozvoljava postavljanje tablica znakova svetla stubova ili sličnih stvari, kojim se pokriva vidljivost saobraćajnih znakova ili se formom, bojom i izgledom ili mesto gde su postavljene, izgledaju kao saobraćajni znakovi, ili oslepljuje učesnike u saobraćaju ili skreće pažnju do mere koja može biti opasna za bezbednost u saobraćaju.
2. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od dvesta (200) do šesto (600) evra, fizičko lice koje postupa u suprotnosti sa pravilima ovog člana.
3. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom dve hiljade(2000) do šest hiljada (6000) evra, pravno lice ili institucija, u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je postupilo lice, utvrđeno u stavu 2 ovog člana.

Član 17

Znakovi opasnosti, izričitih naredbi i obaveštenja

1. Znakovi opasnosti služe da se učesnicima drumskog saobraćaja najavljuje opasnost koja pretili na pojedinim mestima, odnosno na deonicama puta, kao i da se obaveštavaju o prirodi ove opasnosti.
2. Znakovi izričitih naredbi nalažu učesnicima drumskog saobraćaja o zastoju, ograničenju i obavezama koji treba da se pridržavaju.
3. Znakovi obavesti daju učesnicima u saobraćaju potrebna obaveštenja o putu kojim se kreću i druga obaveštenja koja mogu biti korisna.
4. Znakovi obavesti za usmeravanje saobraćaja najavljuju učesnicima u saobraćaju o prostiranju putnih smerova, raspoređivanje ciljeva i usmeravanja saobraćaja u pravcu onih ciljeva i to na raskrsnici, čvoru ili određenim mestima puta za odmor.

Član 18

Materijal za izradu znakova opasnosti i izričitih naredbi

1. Znaci opasnosti i izričitih naredbi moraju biti izrađeni od retro-reflektiranog materijala ili sopstvenim svetlećim izvorom, dok na autoputu i moto-putevima to svojstvo treba da imaju i znaci obavesti.
2. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od dvesta (200) do šesto (600) evra , fizičko lice koje postupa u suprotnosti sa pravilima ovog člana.

3. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom dve hiljade(2000) do šest hiljada (6000) evra, pravno lice ili institucija, u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je postupilo lice, utvrđeno u stavu 2 ovog člana.

Član 19

Svetlosni saobraćajni znakovi

1. Za regulisanje saobraćaja koriste se semafori, koji daju svetlosne oznake u tri boje, postavljene vertikalno jedna iznad drugog: Crveno svetlo gore, žuto svetlo u sredini, dok zeleno svetlo dole.

2. Ako je semafor postavljen iznad saobraćajne trake, svetla mogu biti postavljena horizontalno jedna kraj drugog: Crveno svetlo levo, žuto svetlo u sredini, zeleno svetlo desno. Svetla su okruglog oblika, dok zeleno svetlo može biti i u obliku jedne ili više strelica, postavljene u krugu crne boje.

3. Svetla na semaforu imaju sledeće značenje:

3.1. crveno svetlo, zabranjen prolaz;

3.2. zeleno svetlo, slobodan prolaz;

3.3. žuto svetlo, upaljeno kao samostalno i bez prekida, znači da vozilu nije dopušteno da prelazi liniju zaustavljanja i da uđe u raskrnicu, ako se u trenutku paljenja žutog svetla nalazi na takom odstojanju od semafora da se može na siguran način zaustaviti.

4. Ako je semaforu na raskrsnici dodato dopunsko svetlo ili dopunsko svetlo u obliku strelice, za vreme dok su ta svetla upaljena, vozač može prolaziti vozilom u smeru strelica i za vreme dok je upaljeno crveno ili žuto svetlo, s tim što mora propustiti vozila koja se kreću na putu na kojem je već ušao, kao i pešake koji prolaze tim putem.

5. Upaljeno zeleno svetlo na semaforu u formi strelice, vozaču vozila dozvoljava kretanje isključivo u smeru strelice.

6. Za prekršaj kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od sto pedeset(150) evra vozač koji na mestu gde se saobraćaj upravlja semaforom, ne zaustavlja vozilo ispred upaljenog crvenog svetla. Njemu se izriče zaštitna mera zabrane vožnje motornog vozila u trajanju od tri (3)meseci i tri (3) negativna boda. Identifikacija i dokaz treba da bude kroz opremu ili odgovarajući aparat, kao i od strane ovlašćenog lica.

Član 20

Semafor za pešake

1. Za upravljanje saobraćajem pešaka mogu se upotrebljavati semafori dvobojnim svetlima i zvučni uređaji.
2. Dvobojna svetla crvene i zelene boje postavljaju se vertikalno jedna ispod druge i to: crveno svetlo gore, a zeleno dole na kojem je silueta pešaka: crveno svetlo u stojećem položaju, dok kod zelenog svetla u pokretnom položaju.
3. Svetla iz stava 2. ovoga člana ne smeju biti upaljen istovremeno.
4. Pešak koji ne stane na znak crvenog svetla na mestu gde se saobraćaj reguliše semaforom, kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od dvadeset (20) evra.

Član 21

Funkcionisanje semafora

1. Na semaforu crveno i zeleno svetlo ne mogu biti upaljena istovremeno, a žuto svetlo može biti upaljeno neprekidno kao samostalno svetlo od prestanka zelenog do pojave crvenog svetla ili istovremeno sa crvenim svetlom pre pojave zelenog svetla.
2. Trobojnom semaforu se može dodati dopunski svetleći znak u obliku strelice ili nekoliko odgovarajućih znakova, koji se postavljaju na određenoj strani semafora u visini zelenog svetla.
3. Izuzetno od stava 2 ovog člana, dopunski znak zelenog svetla na semaforu, u obliku strelice za skretanje ulevo, može se postaviti kao posebno saobraćajno svetlo za izlazak iz raskrsnice
4. Zeleno trepćuće svetlo najavljuje završetak slobodnog prolaza, odnosno pojavu žutog a zatim crvenog svetla, dok trepćuće žuto svetlo služi za obaveštavanje učesnika u saobraćaju da moraju voziti s pojačanom pažnjom.
5. Na putu sa više od dve (2) saobraćajne trake obeležene uzdužnim oznakama na putu, gde se saobraćaj reguliše semaforom za svaku saobraćajnu traku posebno i koji se nalazi iznad saobraćajnih traka, crveno svetlo znači zabranu saobraćaja uzduž saobraćajne trake iznad koje je postavljeno, a zeleno svetlo slobodan prolaz saobraćajnom trakom iznad koje je postavljeno svetlo.
6. Crveno svetlo iz stava 5. ovoga člana ima oblik “ x “ zeleno svetlo oblik strelice s vrhom okrenutim nadole.
7. Vozač koji ne poštuje znakove semafora prema ovom članu kažnjava se prekršajno novčanom kaznom u iznosu od sto pedeset(150) evra, takođe, njemu se izriče zaštitna mera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od tri meseca (3) kao i tri (3) negativnih bodova. Identifikacija i dokazivanje se vrši odgovarajućom opremom ili aparatom kao i od ovlašćenih lica.

Član 22

Oprema za obeležavanje puteva

1. Rubovi puta obeležavaju se svetlosnim oznakama i retro-reflektivnim materijama, dok graničnici puta se obeležavaju elementima opremljenih reflektivnim materijama i svetlećim stupovima.
2. Graničnici puta postavljenih na desnoj strani u pravcu kretanja su crvene boje, dok sa leve strane su bele boje.
3. Ako vrhovi pešačkih toka, otoka za usmeravanje saobraćaja i drugi objekti na putu nisu noću dovoljno vidljivi, moraju se obeležiti svetlima, retro-reflektivnim materijama ili reflektivnim materijama žute boje.
4. Prekršajno će biti kažnjen, novčanom kaznom u iznosu od dve hiljade (2000) do šest hiljada (6000) evra. lice odgovorno za postavljanje ili održavanje rubova pešačkih ostrva, ostrva za usmeravanje saobraćaja ili drugih objekata na putu koji ne ispunjavaju uslove utvrđene ovim članom.

Član 23

Znakovi na putu

1. Znakovi na putu služe za orijentaciju, obaveštavanje i usmeravanje učesnika u drumskom saobraćaju.
2. Znakovi na putu se mogu postaviti pojedinačno ili zajedno sa ostalim saobraćajnim znacima, ako je potrebno da se njihov značaj jasno razlikuje, odnosno da se definiše ili potpuno razjasni.
3. Znaci na putu su linije, strelice, natpisi i drugi znaci.
4. Znaci na putu treba da imaju reflektivne osobine.

Član 24

Postavljanje oznaka na kolovozu

1. Oznake na kolovozu obeležavaju se na savremenim kolovoznim površinama.
2. Na javnim putevima van urbanih zona, na putevima za dvosmerni saobraćaj, gde postoje samo dve saobraćajne trake, ove trake treba da budu odvojene odgovarajućom uzdužnom linijom na kolovozu, dok na regionalnim i nacionalnim putevima, i sporednim linijama.
3. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od šest hiljada (6000) evra lice odgovorno za postavljanje oznaka na kolovozu, ukoliko ne postavi oznake saglasno pravilima određenih ovim članom.

Član 25

Obeležavanje železničkog prelaza

1. Na železničkom prelazu moraju se postaviti odgovarajući saobraćajni znakovi.
2. Izuzetno od stava 1 ovog člana, znakovi ne moraju biti postavljeni na mestu gde se pešački prelaz ukršta sa železničkom prugom u istom nivou.
3. Za prekršaj kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od dve (2000) do šest hiljada (6000) evra pravno lice odgovorna za postavljanje saobraćajnih znakova, svetlećih i akustičnih znakova ispred prelaza puta preko železničke pruge, ukoliko ne preduzme mere u skladu sa odredbama ovog člana.

Član 26

Branici i polubranici na železničkim prelazima

1. Ako gustina prometa ili ostale okolnosti zahtevaju, na železničkim prelazima, osim saobraćajnih znakova iz člana 25 ovoga zakona, postavljaju se i branici i polubranici, odnosno uređaji za davanje znakova kojima se nagoveštava dolazak voza.
2. Uslove za postavljanje opreme i uređaja iz stava 1 ovoga člana utvrđuje ministarstvo podzakonskim aktom
3. Za prekršaj kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od dve (2000) do šest hiljada (6000) evra prano lice odgovorno za postavljanje branika i polubranika ispred prelaza puta preko železničke pruge, ukoliko ne preduzme mere u skladu sa ovim članom.

Član 27

Svetlosna oprema i zvučni signali

1. Svetlosni znaci kojima se nagoveštava nailazak voza na železničkim prelazima, daju se naizмениčnim paljenjem dvaju crvenih trepćućih svetala oblika kruga
2. Na železničkim prelazima na kojima postoje uređaji za davanje svetlosnih znakova koji nagoveštavaju dolazak voza, odnosno spuštanje branika ili polubranika, tom se uređaju može dodati i uređaj za davanje zvučnih znakova.
3. Na pešačkim prelazima zemljanog puta s manjim intenzitetom saobraćaja i pešačkog prelaza puta preko železničke pruge u istom nivou, obezbeđenje učesnika u saobraćaju može se vršiti samo uređajem za davanje zvučnih znakova.
4. Za prekršaj kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od dve (2000) do šest hiljada (6000) evra pravno lice odgovorno za postavljanje znakova i signala, ako ne preduzme mere u skladu sa ovim članom.

Član 28

Branici i polubranici

1. Na železničkim prelazima branici i polubranici su naizmenično obojeni crvenom i belom bojom.
2. Branici i polubranici kao i saobraćajni znakovi postavljeni na delu puta ispred železničkog prelaza, moraju biti opremljeni reflektivnim materijama.
3. Branici i polubranici moraju biti opremljeni svetlećim crvenim svetlima.
4. Novčanom kaznom u iznosu od dve (2000) do šest hiljada (6000) evra, kažnjava se odgovorno pravno lice ukoliko ne preduzme mere u skladu sa odredbama ovog člana.

Član 29

Funkcinisanje branika i plubranika

1. Na železničkim prelazima na kojima se pri nailasku voza branici ili polubranici automatski spuštaju, spuštaju sa mesta gde se ne mogu videti ili se spuštaju ručno, mora se postaviti uređaj za davanje svetlosnih ili zvučnih signala kojima se učesnici u saobraćaju obaveštavaju o spuštanju branika ili polubranika.
2. Ministarstvo, pod zakonskim aktom utvrđuje propise kojima uređuje način zaustavljanja saobraćaja na železničkim prelazima i o naizmeničnom puštanju saobraćaja tokom izvođenja radova na putu kao i ostala pitanja vezanim za njih.
3. Za prekršaj kažnjava se novčanom kaznom od dve (2000) do šest hiljada (6000) evra pravno lice odgovorno za postavljanje svetlosnih ili zvučnih znakova, ukoliko ne preduzme mere u skladu sa odredbama ovog člana.

Član 30

Ovlašćena lica

1. Učesnici u saobraćaju moraju postupiti prema zahtevima izraženim putem znakova ili naredbi policije ili ovlašćenih osoba koje nadziru i uređuju saobraćaj prema ovom zakonu.
2. Osobe iz stava 1. ovoga člana moraju se postaviti tako da se mogu lako i s dovoljne udaljenosti uočiti danju i noću.
3. Ovlaštene osobe dužne su se pri davanju znakova postaviti na putu tako da ih učesnici u saobraćaju, kojima su znaci namenjeni, mogu lako i s dovoljne udaljenosti uočiti.
4. Tokom zaustavljanja vozila lica ovlašćena od Policije BSK, carina, inspektor ministarstva i opštine obavezni su da koriste tablu „STOP“ prema nadležnoj instituciji.

Član 31

Znakovi koje daju ovlašćena lica

1. Znakove koje ovlašćeno lice daje učesnicima u saobraćaju su znakovi koji se daju rukama, položajem tela, zvučni i svetlosni znakovi.
2. Znakovi iz stava 1 ovoga člana moraju se davati tako da njihovo značenje za učesnike u saobraćaju bude jasno i nedvosmisleno.
3. Znakovi iz stava 1 ovoga člana mogu se davati i iz vozila.
4. Za prekršaj kažnjava se novčanom kaznom od sto pedeset (150) evra vozač motornog vozila koji ne postupi po zahtevima izraženim znakovima ili po naredbi ovlašćenog lica koji nadzire i upravlja saobraćajem na putu. Takođe, takvom vozaču se izriče jedan (1) negativan poen.
5. Pored vozača motornog vozila, novčanom kaznom od pedeset (50) evra, kažnjava se i učesnik u saobraćaju koji ne postupa u skladu sa zahtevima izraženim pomoću znakova ili po naredbama ovlašćenog lica koje vrši kontrolu i upravlja saobraćajem na putu.

Član 32

Podzakonska akta o znakovima drumskog saobraćaja

U saradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova, ministarstvo donosi podzakonski akt o signalizaciji na putu i znakovima koje daje policajac i druga pitanja u vezi sa tim.

POGLAVLJE V

SAOBRAĆAJNA PRAVILA

Član 33

Osnovne obaveze učesnika u saobraćaju

1. Učesnici u saobraćaju su dužni da se pridržavaju saobraćajnim pravilima, saobraćajnim oznakama postavljenim na putu, kao i znakovima i naredbama ovlašćenog lica.
2. Učesnici u saobraćaju dužni su postupiti u skladu sa znakovima postavljenim na putu i kad time odstupaju od opštih propisa o saobraćaju.
3. Učesnici u saobraćaju dužni su postupiti prema semaforu i kad se to razlikuje od saobraćajnih pravila o prednosti prolaska izraženom na istom mestu drugim saobraćajnim znakom.
4. Učesnici u saobraćaju dužni su postupiti i prema zahtevima izraženim pomoću znakova ili po naredbama što ih daju ovlašćene osobe i kad time odstupaju od propisanih saobraćajnih pravila ili od značenja saobraćajnih znakova postavljenih na putu ili semaforu.

5. Učesnici u saobraćaju obavezni su da izbegavaju svako delovanje koje prouzrokuje opasnost ili ometanju u saobraćaju, što dovodi u opasnost učesnike u saobraćaju ili prouzrokuje štetu privatnoj ili javnoj imovini kao i da obavezan je da obaveštava policiju za bilo koju pojavu koja može da ugrožava putnu bezbednost.

6. Prekršajno će biti kažnjen, novčanom kaznom u iznosu od pedeset (50) evra, šofer vozila koji postupi suprotno odredbama ovoga člana.

7. Prekršajno će biti kažnjen novčanom kaznom u iznosu od dvadeset (20) evra, i svaki drugi učesnik u saobraćaju motornih vozila koji postupi suprotno odredbama ovoga člana.

Član 34

Uklanjanje predmeta sa puta

1. Vozač je dužan ukloniti sa puta predmete koji padnu s njegovog vozila i predmete koje je ostavio na putu prilikom zaustavljanja.

2. Ako vozač, vlasnik vozila ili drugo odgovorno lice ne postupi u skladu sa stavom 1. ovog člana, stvari koje padaju na putu odmah otklanja pravno lice za održavanje puteva, ugovoreno od ministarstva ili opštine.

3. Vozač može otkloniti predmete sa puta, na koje naiđe, ako ugrožavaju sigurnost saobraćaja ili će obavestiti Policiju.

4. Prekršajno će biti kažnjen, novčanom kaznom u iznosu od sto (100) evra učesnik u saobraćaju koji postupi suprotno stavu 1 ovog člana.

5. Prekršajno se kažnjava kaznom u iznosu od hiljadu (1000) evra pravno lice koje postupi u suprotnosti sa stavom 2 ovog člana

Član 35

Zaštita javnog puta

1. Na putu, trotoaru i zaštitnom pojasu ne dozvoljava se ostavljanje oštećenih, ne upotrebljivih, ne registrovanih vozila i stvari, materijala i slično, uginulih i aksidentovanih životinja, kao i bacanje otpadaka koje mogu sprečiti ili dovesti saobraćaj u opasnosti.

2. Javni put i zaštitni pojas, odnosno put i trotoar, ne dozvoljava se da se oštećuju ili koriste u druge svrhe, građevinski materijal ili slično, osim u ostalim slučajevima predviđenih zakonom ili ovlašćenjem od strane nadležnog organa.

3. Opština može odobriti korišćenje dela trotoara ogradom, postavljanjem stolova, stolica, kioska i slično, pod uslovom da se ne smanji vidljivost puta i kretanje pešaka mora biti ne ometano i

sigurno, ostavljajući prostor trotoara u širini najmanje 1.6 m. Za nacionalne i regionalne puteve navedena dozvola može se izdati isključivo uz prethodnu saglasnost Ministarstva.

4. Prekršajno će biti kažnjen, novčanom kaznom u iznosu od dvesta (200) do šest stotina (600) evra fiziko lice koja postupa suprotno odredbama ovog člana.

5. Prekršajno će biti kažnjen, novčanom kaznom u iznosu od hiljadu (1000) evra do tri hiljade (3000) evra, pravno lice koje je postupilo suprotno odredbama ovoga člana.

Član 36

Učešće slepog lica u saobraćaju

1. Kada slepo lice učestvuje u saobraćaju bez prisustva osobe za pratnju, mora da drži kao znak identifikacije beli štap ili znak raspoznavanja, ili da bude u pratnji dresiranog psa za pratnju.

2. Vozač je dužan da obrati posebnu pažnju prema slepim licima, slepim licima u skladu sa stavom 1. ovog člana.

Član 37

Obeležavanje vozila osobe sa ograničenim sposobnostima

1. Vozilo koje prilagođeno za upravljanje od osobe sa ograničenim sposobnostima, na njihov zahtev može se označiti posebnim oznakom.

2. Posebni znak iz stava 1. ovog člana, može koristiti samo osoba koja je s ograničenim sposobnostima.

3. Poseban znak izdaje se na ime lica s ograničenim sposobnostima, odnosno na ime udruženja lica s ograničenim sposobnostima, za njena vozila. Izgled znaka, uslovi za dobijanje, način označavanja mesta za parking i prava osoba sa ograničenim sposobnostima, dok izgled znaka, uslove za njegovo sticanje, način obeležavanjamesta za parking i prava osoba sa ograničenim sposobnostima, uređuje Ministarstvo posebnim podzakonskim aktom.

4. Prekršajno će biti kažnjen, novčanom kaznom u iznosu od petsto (500) do hiljadu i petsto (1500) evra službeno lice koje izdaje oznaku pristupa osobi koja ne ispunjava definisane uslove ovim članom.

5. Prekršajno će biti kažnjen, novčanom kaznom u iznosu od dvesta (200) evra. i lice koje koristi oznaku pristupa a nije lice sa ograničenim sposobnostima u smislu stava 2 ovog člana.

Član 38

Vozila javnog prevoza

1. Vozač vozila koje se kreće pored vozila javnog prevoza putnika ili pored autobusa kojim se obavlja prevoz za vlastite potrebe, zaustavljenog na stajalištu, mora se kretati smanjenom brzinom i uz povećan oprez tako da ne ugrožava lice koje ulaze ili izlaze iz vozila.
2. U toku ulaska i izlaska u vozilo, lice iz stava 1. ovog člana mora da prelazi put uz povećanu opreznost.
3. Vozač mora zaustaviti svoje vozilo iza vozila iz stava 1. ovoga člana kad lice, pri ulasku odnosno izlasku iz tog vozila, moraju preći preko saobraćajne trake i biciklističke staze ili trake kojom se vozilo kreće.
4. Prekršajno će biti kažnjen, novčanom kaznom u iznosu od pedeset (50) evra vozač koji postupi suprotno odredbama stava 1. ovoga člana.
5. Prekršajno će biti kažnjen, novčanom kaznom u iznosu od trideset (30) evra lice koji postupi suprotno stavu 2. odredbama ovoga člana.
6. Prekršajno će biti kažnjen, novčanom kaznom u iznosu od šezdeset (60) evra. vozač koji postupi suprotno stavu 3. ovoga člana.

Član 39

Organizovani prevoz za decu i učenike

1. Vozač vozila koje se kreće iza vozila kojim se prevoze deca, odnosno učenici, vozač vozila koji dolazi u susret na putu sa jednom saobraćajnom trakom namenjenju za saobraćaj u jednom smeru, dužni su zaustaviti se kad je vozilo kojim se prevoze deca zaustavljeno na putu, dok deca ulaze i izlaze iz vozila.
2. Ako se vozilom organizovano prevoze deca, vozilo mora ispunjavati posebne uslove i biti označeno posebnim znakom, a za vreme ulaska i izlaska dece iz vozila, vozač mora uključiti sve pokazivače smera vozila.
3. Zabranjeno je obeležavanje vozila posebnim znakom iz stava 2. ovoga člana, ako ne prevozi organizovanu grupu dece. Ako to vozilo ne prevozi decu, u tom slučaju propisan znak mora pokriti ili skinuti.
4. Prekršajno će biti kažnjen, novčanom kaznom u iznosu od sto (100) do trista (300) evra. vozač koji ne zaustavi svoje vozilo u uslovima predviđenih stavom 1. ovoga člana i izriče mu se jedan (1) negativni bod.

5. Prekršajno će biti kažnjen, novčanom kaznom u iznosu od dvesta (200) do šest stotina (600) evra lice koje je odgovorno za organizovani prevoz grupe dece koji naredi ili dopusti da vozilo kojim se obavlja takav prevoz, nije obeleženo na način propisan stavom 2. ovoga člana.

6. Prekršajno će biti kažnjen, novčanom kaznom u iznosu od šezdeset (60) evra. vozač koji prevozi organizovanu grupu dece ako vozilo nije obeleženo na način utvrđen stavovima 2. i 3 ovoga člana.

Član 40

Uslovi i kriterijumi za organizovani prevoz dece

1. Vozilo za organizovani prevoz dece mora imati dozvolu za ovu vrstu prevoza.
2. Ministarstvo podzakonskim aktom određuje uslove i kriterijume za organizovani prevoz dece i učenika kao i poseban znak kojim se moraju obeležiti ta vozila.
3. Prekršajno će biti kažnjen, novčanom kaznom u iznosu od dvesta (200) do šesto (600) evra, odgovorno lice za prevoz organizovane grupe dece koji postupuje suprotno stavu 1. ovog člana i izriču mu se tri (3) negativna poena.

Član 41

Postupci sa vozilom u saobraćaju

1. Vozaču koji namerava na putu izvrši neku radnju vozilom kao što su: uključivanje u saobraćaj, prestrojavanje, kretanje vozilom desnom ili levom stranom, menjanje saobraćajne trake, preticanje, obilaženje, zaustavljanje vozila, skretanje udesno ili ulevo, polukružno okretanje, kretanje unazad i slično, dozvoljeno je obavljati takvu radnju, jedino ako je unapred ubeđen da to može učiniti bez opasnosti ili ne ometa druge učesnike u saobraćaju ili imovinu.
2. Pre preduzimanja postupaka opisanih u stavu 1. ovoga člana, vozač mora voditi računa o položaju vozila, pravcu i brzini kretanja.
3. Prekršajno će biti kažnjen, novčanom kaznom u iznosu od sto (100) evra vozač koji postupi suprotno odredbama ovog člana i izriče mu se jedan (1) negativni poen.

Član 42

Obaveze vozača pre započinjanja radnji

1. Pre započinjanja radnji u saobraćaju, vozač je dužan druge učesnike u saobraćaju jasno i pravovremeno obavesti o svojoj nameri, dajući im znak pomoću pokazivača pravca sve vreme vršenja radnje i prestati davati znak odmah nakon obavljanja radnje. Ukoliko pokazivači pravca ne postoje, dužan je upozoriti o nameri dajući odgovarajući znak rukom.

2. Vozač vozila dužan je takođe da nakon obavljanja preticanja drugog vozila, dati znak da se namerava vratiti na saobraćajnu traku kojom se kretao pre preticanja.

3. Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra, vozač koji postupi suprotno odredbama ovoga člana.

Član 43 **Uključivanje u saobraćaj**

1. Uključivanje u saobraćaj je onda kada vozilo započinje kretanje iz stajališta ili parkirališta koje nije nastalo zbog okolnosti ili saobraćajnih pravila i kada se uključi:

- 1.1. na put sa imanja ili sa zemljanog puta;
- 1.2. sa objekata pokraj puta ili sa puta koja vodi ka njima;
- 1.3. sa puta koji nije javni put;
- 1.4. iz zone mirnog saobraćaja;
- 1.5. na put sa poljoprivrednog zemljišta;
- 1.6. sa puta na koji se ne odvija javni saobraćaj;
- 1.7. na put iz bankine, trotoara;
- 1.8. sa saobraćajne trake namenjene vozilima za sporu vožnju ili sa trake za ubrzavanje;
- 1.9. na put sa biciklističke staze;
- 1.10. Sa nekog stovarišta ili polazišta/stajališta namenjeno vozilima koja se kreću po šinama.

2. Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od pedeset (50) evra vozač koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 44 **Uključivanje sa sporednog ne asfaltiranog puta**

1. Šofer koji se vozilom uključuje sa zemljanog puta na putu sa uređenom površinom, mora zaustaviti vozilo i ukloniti blato s kotača.

2. Prekršajno će biti kažnjen, novčanom kaznom u iznosu od pedeset (50) eura vozač koji postupi suprotno odredbama ovoga člana.

Član 45
Prednost pri uključivanju u saobraćaj

1. Pri uključivanju u saobraćaj vozač je dužan da obrati posebnu pažnju i propustiti sva vozila i druge učesnike u saobraćaju.
2. Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od pedeset (50) evra vozač koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 46
Stajalište za autobuse

1. Kad se približava obeleženom stajalištu autobusa, u urbanoj zoni, vozač je dužan smanjiti brzinu ako je potrebno i stane, kako bi omogućio vozaču autobusa ili nekom drugom vozilu koje vrši javni prevoz putnika, uključivanje u saobraćaj, ako vozači tih vozila pokazivačima pravca daju znak o svojoj nameri menjanja saobraćajne trake ili o izlasku sa stajališta autobusa na put
2. Vozač autobusa iz stava 1. ovog člana može ući u obližnju saobraćajnu traku i krenuti putem tek onda kad se uveri da takva radnja neće prouzrokovati nikakvu smetnju ili ugrožavanje saobraćaja.
3. Zabranjeno je zaustavljanje autobusa za prijem ili iskrcavanje putnika van mesta stajanja za autobuse.
4. Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od trideset (30) evra vozač koji postupi suprotno odredbama stv. 1. ili 2. ovog člana.
5. Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra vozač koji postupi suprotno odredbama stava 3. ovoga člana.
6. Za prekršaj kažnjava se novčanom kaznom od sto (100) do trista (300) evra i pravno lice ili institucija u čije ime ili po čijem ovlašćenju je delovalo lice utvrđeno u stavu 5. ovoga člana.

Član 47
Stajališta školskog autobusa

1. Vozač vozila pri približavanju stajalištu školskog autobusa dužan je zaustaviti vozilo ako je vozač autobusa koji se nalazi u stajalištu dao znak za zaustavljanje autobusa.
2. Vozač vozila dužan je smanjiti brzinu i ako je to potrebno zaustaviti vozilo kako bi omogućio šoferu školskog autobusa kretanje na putu ili na obližnju saobraćajnu traku, ako šofer autobusa signalizira nameru da vrši takvu radnju.

3. Vozač školskog autobusa u uslovima navedenim u stavu 1. ovog člana može se kretati u obližnju saobraćajnu traku ili na putu, jedino ako se uveri da takva radnja neće prouzrokovati ometanje ili ugrožavanje saobraćaja.

4. Stajalište za autobus se obeležava odgovarajućim saobraćajnim znakom i treba da budu vidljivi za sve učesnike u drumskom saobraćaju.

5. Prekršajno će biti kažnjen, novčanom kaznom u iznosu od šezdeset (60) evra vozač koji postupi suprotno odredbama ovoga člana.

Član 48 **Kretanje vozila**

1. Vozač je dužan voziti desnom stranom puta u smeru kretanja.

2. Vozač motornog vozila za kretanje u saobraćaju mora koristiti isključivo put, odnosno saobraćajnu traku, stazu namenjene za saobraćaj one vrste vozila kojoj vozilo pripada, osim u slučaju opasnosti.

3. Na svakom putu koji nije obeležen razdvojn timer linijama vozač je dužan da se kreće što je moguće bliže desnom rubu puta. Ako su trake obeležene, vozač je dužan kretati se sredinom saobraćajne trake.

4. Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od trideset (30) evra vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 49 **Vožnja u urbanim zonama**

1. Na putu u urbanim zonama na kojem za saobraćaj vozila u istom smeru postoje najmanje dve saobraćajne trake, vozač se može kretati vozilom i saobraćajnom trakom koja se ne nalazi uz desni rub puta, ako takvom radnjom ne ometa druga vozila koja se kreću iza njega.

2. Odredbe iz stava 1 ovog člana ne odnose se na vozače teretnih vozila čija najveća dozvoljena težina prelazi 3.500 kg, na vozače vozila koja na ravnom putu ne mogu da razviju brzinu veću od 40km/h, zatim na vozače mopeda, tricikla, četvorocikla, traktora.

3. Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od trideset (30) evra vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovoga člana.

Član 50

Način kretanja vozila

1. Na putu za saobraćaj vozila u oba smera na kojoj postoje najmanje četiri saobraćajne trake, vozaču nije dozvoljeno preći svojim vozilom na saobraćajnu traku namenjenu za saobraćaj vozila iz suprotnog smera.
2. Na putu za saobraćaj vozila u oba smera postoje tri saobraćajne trake, a srednja traka koristi se zavisno od putne signalizacije. Vozaču vozila nije dozvoljeno kretanje svojim vozilom po saobraćajnoj traki koja se nalazi blizu levog ruba puta u smeru kretanja vozila.
3. Na putu na kojoj su saobraćajne trake fizički odvojene jedna od druge, vozaču nije dozvoljeno kretati se njegovim vozilom trakom koja je namenjena za saobraćaj vozila iz suprotnog smera.
4. Na putu s jednosmernim saobraćajem vozaču nije dozvoljeno da se kreće iz suprotnog pravca odnosno sa zabranjenog pravca.
5. Prekršajno će biti kažnjen, novčanom kaznom u iznosu od sedamdeset (70) do dvesta deset (210) evra vozač vozila na motorni pogon koji postupi suprotno odredbama ovoga člana i izriče mu se jedan (1)negativan poen.

Član 51

Kretanje na putu u nivou šina

Na putu u nivou tramvajskih šina, vozilo može da se kreće iznad šina ako ne ometa kretanje tramvaja, ukoliko saobraćajnim znakom nije drugačije određeno.

Član 52

Kretanje unazad

1. Vozač koji se svojim vozilom namerava kretati unazad, može to učiniti samo na kratkom delu puta i ako time ne ometa ili ugrožava druge učesnike u saobraćaju.
2. Kad se vozač kreće vozilom unazad, dužan je kretati se onom stranom puta kojom se do tada kretao.
3. Kad se vozač vozilom kreće unazad, dužan je dati prednost vozilima koja dolaze iza njegovog vozila.
4. Kretanje unazad zabranjeno je:
 - 4.1. na autoputu i motoputu;
 - 4.2. na železničkim, pešačkim i biciklističkim prelazima;

- 4.3. na nevidljivim raskrsnicama i na delovima puta ograničene vidljivosti;
 - 4.4. za vreme smanjene vidljivosti;
 - 4.5. na mestima gde je zabranjeno zaustavljanje;
 - 4.6. na mestima gde se ometa i ugrožava drumski saobraćaj.
5. Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od pedeset (50) evra vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovoga člana.

Član 53 **Prilagodavanje brzine**

1. Vozač je dužan prilagoditi brzinu kretanja uslovima i vidljivosti puta, stanju i vrsti puta, tehničkim uslovima, atmosferskim prilikama, teretu vozila, gustini saobraćaja, njegovom psiho fizičkom stanju, svom psihofizičkom stanju, profesionalnim sposobnostima tako da vozilo može zaustaviti pred svakom preprekom koje se u datim okolnostima može pojaviti u granicama vidljivosti, odnosno da može na vreme da reaguje u skladu sa signalizacijom puta.
2. Vozač ne sme bez opravdanih razloga voziti sporo vozilom ometajući na taj način ili ugrožavajući ostale učesnike u saobraćaju.
3. Kada je brzina kretanja vozila iz stava 2. ovoga člana, u pola manja od dozvoljene brzine za taj put ili deo puta, vozač tog vozila mora uključiti sve pokazivače pravca, osim ukoliko koristi rotaciono svetlo.
4. Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od pedeset (50) evra vozač vozila koji postupi u suprotnosti sa odredbama ovog člana.

Član 54 **Dužnosti vozača u toku vožnje**

1. Vozač je dužan:
 - 1.1. da se kreće brzinom tako da ne ometa kretanje ostalih učesnika u saobraćaju;
 - 1.2. da drži odgovarajuće rastojanje sa vozilom ispred kako bi izbegao sudar vozila ako vozilo ispred zakoči;
 - 1.3. da ne povećava naglo brzinu, odnosno ne kreće sa mesta, kako ne bi došlo do proklizavanja točkova i stvaranja ne potrebne buke i uznemiravanja ostalih učesnika u saobraćaju, naročito pešaka;

1.4. da se ne takmiči u brzjoj vožnji;

1.5. da ne koči naglo, osim u slučaju neposredne opasnosti i pri tom upozori druge učesnike u saobraćaju dajući im znak uključivanjem stop svetala i svih pokazivača pravca ili dajući znak rukom.

2. Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od trideset (30) evra vozač vozila koji postupi suprotno podstavovima 1.1. ili 1.2. stava 1 ovog člana.

3. vozač vozila koji postupi suprotno podstavovima 1.3., 1.4, ili 1.5. stava 1. ovog člana, za prekršaj, kazni će se novčanom kaznom u iznosu od sto (100) do trista (300) evra i jednim (1) negativnim bodom.

Član 55

Brzina kretanja u urbanoj zoni

1. Najveća dozvoljena brzina u urbanoj zoni je pedeset (50) km/h, ukoliko saobraćajnim znakom nije drugačije određeno.

2. Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od trista (300) do devet stotina (900) evra, vozač koji se u naseljenom mestu kreće brzinom koja je za pedeset (50) km/h veća od dozvoljene brzine, koja je određena opštim pravilima ili saobraćajnim znakom. Pored novčane kazne njemu se izriče i zaštitna mera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od najmanje jedne (1) godine, kao i pet (5) negativnih poena.

3. Novčanom kaznom u iznosu od dve (200) do šest stotina (600) evra, kazniće se prekršajno, vozač koji se u naseljenom mestu kreće brzinom koja je za trideset (30) do pedeset (50) km/h veća od brzine koja je određena opštim pravilima ili saobraćajnim znakom. Pored novčane kazne, dotičnom vozaču se izriče i zaštitna mera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od šest (6) do dvanaest (12) mjeseci i kazna zatvorom u trajanju od jednog (1) meseca i tri (3) negativna poena.

4. Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od šezdeset (60) evra vozač koji se vozilom u naseljenoj zoni kreće brzinom većom za dvadeset (20) do trideset (30) km/h od brzine koja je dopuštena ili određena saobraćajnim znakom.

5. Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra vozač koji se vozilom u naseljenoj zoni kreće brzinom većom za deset (10) do dvadeset (20) km/h od brzine dopuštene ili određene saobraćajnim znakom.

6. Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od dvadeset (20) evra vozač koji se vozilom u naseljenoj zoni kreće brzinom većom za pet (5) do deset (10) km/h od brzine dopuštene ili određene saobraćajnim znakom.

7. Dokaz o prekoračenju brzine u skladu sa stv. 2 i 3 ovog člana treba pružiti putem napredne tehnologije kao što su kamere ili slično, kojima se konstatuje prekoračenje brzine uz tačne podatke o vozilu.

Član 56

Najveća dozvoljena brzina kretanja van urbane zone

1. Na putu van urbane zone vozač se ne sme vozilom kretati brzinom većom od dopuštene saobraćajnim znakom, a najviše:

1.1. na autoputu sto trideset (130) km na sat;

1.2. na motoputu sto deset (110) km/h;

1.3. na nacionalnim putevima sa dve trake za jedan pravac gde su kolovozne trake fizički odvojene sto (100) km/h;

1.4. na nacionalnim putevima sa jednom saobraćajnom trakom za jedan pravac, na regionalnim i lokalnim putevima osamdeset (80) km/h.

2. Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od dvesta (200) do šest stotine (600) evra vozač koji se vozilom van naseljenog mesta kreće brzinom za pedeset (50) km/h većom od dopuštene ili određene saobraćajnim znakom. Pored novčane kazne dotičnom vozaču se izriče i mera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od tri (3) meseca i tri (3) negativna boda.

3. Novčanom kaznom u od sto (100) do trista (300) evra, za prekršaj, kazni će se vozač koji se vozilom van naseljene zone kreće brzinom za trideset 30 do pedeset 50 km/h većom od dopuštene ili određene saobraćajnim znakom i dva (2) negativna boda.

4. Novčanom kaznom od četrdeset (40) evra, za prekršaj, kazni će se vozač koji se vozilom van urbane zone kreće brzinom od dvadeset (20) do trideset (30) km/h većom od dopuštene ili brzine određene saobraćajnim znakom.

5. Novčanom kaznom u iznosu od dvadeset (20) evra, za prekršaj, kazni će se vozač koji se vozilom van naseljene zone kreće brzinom za deset (10) do dvadeset (20) km/h većom od dopuštene ili određene saobraćajnim znakom.

Član 57

Ograničenje brzine

1. Brzina kretanja prema kategorijama vozila na ostalim putevima, izuzev auto puta i motoputa ograničava se:

1.1. na osamdeset (80) km/h za vozila za prevoz najveće dopuštene mase do sedam hiljada i petsto (7500) kg, za autobuse, za autobuse s lakom prikolicom i za motorna vozila koja vuku kamping prikolicu;

1.2. na sedamdeset (70) km/h za autobuse koji prevoze organizovanu grupu dece, za zglobne autobuse bez mesta za stajanje, za prevozna vozila maksimalno dopuštene mase veće od sedam hiljada i petsto (7500) kg, za prevozna sredstva sa priključnim vozilima i vozila koja prevoze opasne materije;

1.3. na pedeset (50) km/h za autobuse sa prikolicom za prevoz putnika, za gradske autobuse, za autobuse koji, pored mesta za sedenje, imaju i mesta za stajanje, kao i za prevozna sredstva koja vrše grupni prevoz putnika;

1.4. na četrdeset (40) km/h za klasični traktor kao i za vozilo koje vuče drugo neisparvno vozilo.

1.5. na dvadeset (20) km za turistički voz.

2. Izuzetno od stava 1 ovoga člana, za vozila koja se kreću na autoputu i motoputu brzina kretanja je ograničena na:

2.1. na sto (100) km/h za autobuse najveće dozvoljene mase iznad dvanaest hiljada(12000)kg, osim autobusa kojima se organizovano prevoze deca;

2.2. na osamdeset pet (85) km/h za prevozna vozila najveće dopuštene mase iznad dve hiljade (12000) kg, osim vozila koje prevoze opasne materije;

2.3. na osamdeset (80) km/h za vozila za prevoz sa priključnim vozilima.

3. Pri upravljanju vozilom iz stv. 1 i 2 ovog člana, vozači su dužni da se pridržavaju brzine kretanja u skladu sa odredbama stava 1 odnosno 2 ovog člana i na putevima na kojima je ovim zakonom ili saobraćajnim znakom dopuštena veća brzina.

4. Vozači vozila kojima je ograničena brzina u skladu sa kategorijom moraju na zadnjoj strani i na vidljivom mestu imati znak ograničenja brzine. Isto važi i za vozila koja ne mogu razvijati brzinu veću od trideset (30) km/h.

5. Kamionima iznad tri hiljade i petsto (3500) kg, kao i autobusima brzina treba da se ograniči kao što predviđa odgovarajuće zakonodavstvo.

6. Novčanom kaznom od šezdeset (60) evra, kazni će se prekršajno vozač koji se vozilom kreće brzinom za deset (10) do trideset (30) km/h većom od dopuštene ili brzine određene saobraćajnim znakom.

7. Novčanom kaznom od sto (100) do trista (300) evra prekršajno se kažnjava vozač koji se vozilom kreće brzinom za preko trideset (30) km/h većom od dozvoljene brzine ili određene saobraćajnim znakom.

Član 58

Ograničenje brzine od strane autoriteta

1. Izuzetno od odredbe iz stava 1 člana 55 ovog zakona, ministarstvo ili opština, u saradnji sa PK, odgovarajućim saobraćajnim znacima mogu smanjiti ili povećati ograničenje brzine u urbanoj zoni.
2. Najveća dopuštena brzina iz stava 1. ovog člana može se smanjiti ako izostaju bezbednosni uslovi za određeni put ili na deo puta;
3. Najveća dopuštena brzina iz stava 1. ovog člana može se povećati ako uslovi saobraćaja na određenom putu ili delu puta omogućavaju bez povrede bezbednosti saobraćaja, ali samo do 80 km /h;
4. Ministarstvo ili opština, u saradnji sa Policijom, odgovarajućim saobraćajnim znakom mogu smanjiti ograničenu brzinu kretanja van urbane zone, ako to zahtevaju dopuštaju uslovi saobraćaja na putu ili na deo te puta.

Član 59

Skretanje

1. Vozač vozila koje skreće udesno dužan je skretanje obaviti krećući se krajnom saobraćajnom trakom koja se prostire uz desni rub površine puta, osim ako saobraćajnim znakom na putu nije drugačije određeno.
2. Vozač vozila koje skreće ulevo dužan je skretanje obaviti krećući se krajnom levom saobraćajnom trakom koja se prostire uz središnju crtu i uz zamišljeni ili obeleženi luk koji spaja dve središnje crte bočnih površina puta, odnosno saobraćajnom trakom koja se prostire uz levi rub puta sa jednosmernim saobraćajem, osim ako saobraćajnim znakom na putu nije drugačije određeno.
3. Pravila iz stv. 1 i 2 ovog člana ne odnose se na vozila čije dimenzije ne dopuštaju skretanje prema ovim odredbama.
4. Prilikom skretanja udesno, vozač je dužan da propusti vozila koja se kreću sa njegove desne strane, po saobraćajnoj traci vozila javnog prevoza.
5. Vozaču se ne dozvoljava polukružno okretanje sa vozilom:
 - 5.1. u tunelu, na mostu;
 - 5.2. ispod i na nadvožnjaku;
 - 5.3. u uslovima smanjene vidljivosti, odnosno nedovoljne vidljivosti puta;

- 5.4. na delu puta nedovoljne širine;
 - 5.5. ukoliko tokom okretanja prelazi na uzdignutu površinu puta;
 - 5.6. na jednosmernom putu;
 - 5.7. na mestima na kojima je polukružno okretanje zabranjeno signalizacijom puta.
6. Novčanom kaznom od šezdeset (60) evra kažnjava se prekršajno vozač koji postupi protiv odredaba ovog člana.

Član 60 **Pravilo desne strane**

1. Pri približavanju raskrsnici puteva iste važnosti, kada saobraćajnim znacima nije regulisano, vozač vozila treba da obrati posebnu pažnju i da prednost vozilu koje mu dolazi sa njegove desne strane.
2. Vozač vozila koje na raskrsnici skreće ulevo, dužan je da propusti vozilo koje dolazi iz suprotnog smera, koje ide pravo ili skreće udesno, osim ukoliko saobraćajnim znacima nije drugačije uređeno.
3. Drugačije od utvrđenih pravila u stavu 1. i 2. ovoga člana, vozilo koje se kreće po šinama ima prednosti prelaska u svim slučajevima, izuzev kada saobraćajnim znakom drugačije određeno.
4. Između vozila koja na raskrsnici sa semaforom u isto vreme imaju slobodan prolaz, važi pravilo desne strane.
5. Novčanom kaznom od pedeset (50) evra, za prekršaj, kažnjava se vozač koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 61 **Put sa prvenstvom prolaza**

1. Vozač vozila koji ulazi na put sa prvenstvom prolaza dužan je da propusti sva vozila koja se kreću tim putem.
2. Kada vozila koja se kreću na raskrsnici puteva sa prvenstvom prolaza vozila iz suprotnog smera, ukoliko se njihovo kretanje prekine važi pravilo desne strane.
3. Pravilo desne strane se primenjuje i na putevima drugog reda pod uslovima iz stava 2. ovoga člana.

4. Vozač vozila koji ulazi na put sa površina na kojima se ne odvija javni saobraćaj, bilo to sa zemljanog puta, dvorišta, skladišta, fabrika i slično, treba da da prednost svim vozilima koja se kreću po putu na koji ulazi i onda kada ovaj put nije obeležen kao put sa prvenstvom prolaza.

5. Novčanom kaznom od pedeset (50) evra, prekršajno se kažnjava vozač koji vozilom postupa u suprotnosti sa odredbama ovog člana.

Član 62 **Prelaz za bicikliste**

1. Vozač vozila koji se približava mestu prolaza za bicikliste, mora biti posebno oprezan i dati prednost biciklistu koji se nalazi na mestu prelaza.

2. Vozač vozila koji pri skretanju preseca biciklističku stazu ili traku, dužan je dati prednost vozilima koja se kreću biciklističkom stazom ili trakom.

3. Za prekršaj kazniće se novčanom kaznom od četrdeset (40) evra vozač koji vozilom postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 63 **Saobraćaj na raskrsnicu**

1. Vozač vozila koji se približava raskrsnici mora voziti sa povećanom oprežnošću radi prilagođavanja saobraćajnim uslovima na raskrsnici i da shvati način uređivanja saobraćaja na raskrsnici.

2. Kad se vozač vozila približava raskrsnici dužan je voziti takvom brzinom koja mu omogućuje zaustavljanje i propuštanje drugih učesnika u saobraćaju koji imaju prvenstvo prolaza na raskrsnici.

3. Vozač vozila je dužan da na dovoljnoj udaljenosti pred raskrsnicom vozilom zauzeti položaj na onoj saobraćajnoj traci kojom mora proći kroz raskrsnicu.

4. Kad na raskrsnici vozila dolaze iz suprotnih smerova i skreću ulevo, centar raskrsnice njima dođe sa desne strane.

5. Za prekršaj kazniće se novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra vozač koji vozilom postupa suprotno s odredbama ovoga člana.

Član 64

Zabrana ulaza u raskrslu

1. Vozaču nije dozvoljeno ući u raskrslu na kojoj je gustoća saobraćaja takva da će on, ako se mora zaustaviti na raskrslu ili na pešačkom prelazu, ometati ili onemogućiti saobraćaj vozila koja dolaze s bočne površine puta ili kretanja pešaka .
2. Za prekršaj kazniće se novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra vozač koji vozilom postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 65

Mimoilaženje

1. Pri mimoilaženju vozač je dužan ostaviti dovoljan razmak s bočne strane između svog vozila i vozila ili drugih učesnika u saobraćaju, s kojima se mimoilazi, a po potrebi svoje vozilo pomeri uz desnu ivicu puta ili se zaustavi kako bi omogućio sigurno mimoilaženje.
2. Za prekršaj kazniće se novčanom kaznom u iznosu od trideset (30) evra vozač koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 66

Prvenstvo prolaza pri mimoilaženju

1. Kada je mimoilaženje vozila onemogućeno zbog radova na putu, zaustavljenog vozila ili neke druge prepreke na putu, vozač vozila koji nailazi na prepreku u smeru njegova kretanja, dužan je zaustaviti se da bi propustio vozilo koji dolazi iz suprotnog smera puta.
2. Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od trideset (30) evra vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 67

Mimoilaženje na nagibu

1. Na putu sa velikim uzdužnim nagibom na kome je mimoilaženje otežano ili nemoguće, vozač vozila koje ide niz nagib dužan je zaustaviti se i zauzeti položaj što bliže rubu puta i omogućiti mimoilaženje vozila koje se kreće uz nagib.
2. Vozač vozila koji se kreće uz nagib mora zaustaviti svoje vozilo ako ispred sebe ima pristupačno mesto za zaustavljanje kako bi omogućio bezbedno mimoilaženje.
3. Na putu sa uzdužnim nagibom, na kome je mimoilaženje otežano ili onemogućeno a jedno od vozila mora se kretati unatrag, to će učiniti:

- 3.1. svako vozilo koje se susretne sa vozilom koje vuče priključno vozilo;
 - 3.2. lako vozilo koje se susretne sa vozilom viša kategorije;
 - 3.3. teretno vozilo koji se susretne s autobusom;
 - 3.4. ako su vozila iste kategorije, vozilo koje se kreće niz nagib.
4. Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od trideset (30) evra vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 68 **Dužnosti vozača pri preticanju**

1. Pre nego što započne preticanje vozač je dužan da se obezbedi:
 - 1.1. da postoji dovoljna vidljivost i dovoljno prostora za izvođenje radnji preticanja bez ometanja i ugrožavanja drugih učesnika u saobraćaju na putu;
 - 1.2. da vozač vozila koje se kreće iza njega nije započeo preticanje;
 - 1.3. da vozač ispred njega na istoj saobraćajnoj traci nije dao znak da namerava preteći neko drugo vozilo, da promeni smer kretanja ili saobraćajnu traku;
 - 1.4. da ima dovoljno prostora za potpuno obavljanje preticanja, vodeći računa o razlici između brzine kretanja svojeg vozila i vozila koje namerava preticati kao i razmak i brzinu kretanja vozila koja dolaze iz suprotnog smera;
 - 1.5. da nakon preticanja izbegne opasne radnje i da se vrati na saobraćajnu traku kojom se kretao pre preticanja, što je moguće pre, bez ometanja ili ugrožavanja vozila koje preteće.
2. Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od šezdeset (60) evra vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 69 **Bezbedno bočno odstojanje**

1. Vozač vozila pri preticanju ili obilaženju mora biti posebno oprezan i držati sigurno bočno odstojanje osobito od vozila kojeg preteće ili drugih učesnika u saobraćaju.
2. Pri preticanju vozila na dva točka ili kolone pešaka, bezbedno bočno udaljenost ne sme biti manja od jedan zarez pet (1.5) metra.

3. Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 70 Odredbe preticanja

1. Preticanje se vrši s leve strane.

2. Izuzetno od stava 1 ovog člana, preticanje se može vrši sa desne strane ali samo u sledećim slučajevima:

2.1. ukoliko je vozilo na putu zauzelo položaj uz levu ivicu saobraćajne trake, a vozač daje signal za skretanje ulevo;

2.2. pored vozila koje se kreće po šinama postavljenim na sredini puta, ukoliko između njega i desne ivice kolovoza postoji saobraćajna traka.

3. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od sto (100) do trista (300) evra vozač vozila koji postupa suprotno odredaba ovog člana. Pored novčane kazne, prekršiocu se izriče zaštitna mera zabrane upravljanja vozilom na motorni pogon u trajanju od tri (3) do šest (6) meseca i dva (2) negativna poena.

Član 71 Obaveze vozača vozila koje se pretiče

1. Vozaču kome je dat signal da vozilo iza njega ima za cilj preticanje vozila sa njegove leve strane, treba pridržavati sledećih pravila:

1.1. treba da udalji njegovo vozilo s desne ivice puta;

1.2. ne dozvoljava se da povećava brzinu tokom vremena dok se pretiče.

2. Vozač koji se pretiče s njegove desne strane treba da postupa isto prema stavu 1. ovoga člana.

3. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od sto (100) do trista (300) evra vozač vozila koji postupa protiv odredaba ovog člana i izriče mu se zaštitna mera zabrana upravljanja motornim vozilom u trajanju od tri (3) meseca i jedan (1) negativni poen.

Član 72 Mesta gde je zabranjeno preticanje

1. Zabranjuje se preticanje:

1.1. na mestima gde je zabranjeno saobraćajnom signalizacijom;

- 1.2. neposredno pre železničkog mesta prolaza ili tramvajskim šinama na istom nivou;
- 1.3. neposredno pre i na pešačkom mestu prolaza;
- 1.4. neposredno pre i na prelaznom mestu biciklista;
- 1.5. na traci za ubrzavanje;
- 1.6. na traci za usporavanje;
- 1.7. na traci za prinudno zaustavljanje;
- 1.8. Pre i na prevoj puta, pre i na nepreglednoj krivini, izuzev na saobraćajnom putu koji ima najmanje dve saobraćajne trake za kretanje vozila u jednom pravcu;
- 1.9. ukoliko se vozilom pređe preko pune uzdužne linije koristeći saobraćajnu traku predviđenu za kretanje vozila koja dolaze iz suprotnog smera;
- 1.10. izuzetno od odredbe podstava 1.9. ovoga stava dozvoljava se preticanje ukoliko se prelazi sa vozilom preko neprekidne uzdužne linije vozila bez motora, vozila na motorni pogon koje ne može da razvije brzinu iznad trideset (30) km, traktora, motokultivatora, mopeda itd.;
- 1.11. u tunelu, izuzev ukoliko postoje dve ili više saobraćajne trake u jednom pravcu.

2. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od sto (100) do trista (300) evra, vozač vozila koji postupa protiv odredaba stava 1 ovoga člana. Pored novčane kazne prekršiocu se izriče zaštitna mera zabrane upravljanja vozilom na motorni pogon u trajanju od tri (3) do šest (6) meseci kao i dva (2) negativna poena.

Član 73 **Zabrana preticanja**

1. Zabranjuje se preticanje sledeći vozila:

- 1.1. vozila pod pratnjom i prvenstvom prolaza kada su u intervenciji;
- 1.2. kolone vozila;
- 1.3. vozilo koje je zaustavljeno ili koje se zaustavlja zbog propuštanja pešaka na putu.

2. Zabranjuje se preticanje i u sledećim situacijama:

- 2.1. ukoliko ovakvim postupkom će se ugroziti sigurnost u saobraćaju ili će se sprečiti saobraćaj iz suprotnog smera;

2.2. ukoliko posle preticanja ili mimoilaženja ne može da se vrati na saobraćajnoj traci na koju se ranije kretala bez ometanja ili ugrožavanja drugih učesnika u saobraćaju.

3. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od sto (100) do trista (300) evra, vozač vozila koji postupa protiv odredaba ovoga člana. Pored novčane kazne, njemu se izriče zaštitna mera zabrane upravljanja vozilom na motorni pogon od tri (3) do šest (6) meseci kao i dva (2) negativna poena.

Član 74 **Preticanje na raskrsnici**

1. Vozaču se ne dozvoljava preticanje neposredno ispred i na raskrsnici koja nije sa kružnim tokom izuzev:

1.1. vozila koje skreće ulevo, a pretiče se s desne strane;

1.2. vozila koje skreće udesno, ukoliko svojim vozilom ne prelazi na delu puta predviđen za saobraćaj iz suprotnog pravca;

1.3 vozila koje se kreće na putu sa prvenstvom prolaza;

1.4. vozilo koje se kreće na raskrsnici u kojoj se saobraćaj reguliše semaforom ili od ovlašćenog lica;

2. Vozaču je dozvoljeno da pretiče bicikl, moped ili motocikl bez bočne prikolice neposredno pre raskrsnice ili u raskrsnici koja nije kružni tok.

3. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od sto (100) do trista (300) evra, vozač vozila koji postupa protiv odredaba stava 1 ovog člana. Pored novčane kazne njemu se izriče i mera zabrane upravljanja vozilom na motorni pogon u trajanju od tri (3) meseca i jedan (1) negativni poen.

Član 75 **Kretanje u paralelnim redovima**

1. Na putu, na kome postoje najmanje dve saobraćajne trake namenjenih za saobraćaj vozila u istim pravcima i u kojoj se nalazi kolona vozila, vozaču se ne dozvoljava vozilo da prolazi sa jedne na drugu traku. Vozač može da napusti traku na kome se nalazi samo da se vraća na levu stranu ili na desnu stranu za parkiranje vozila.

2. Na putevima unutar urbane zone prema uslovima iz stava 1 ovoga člana, najveće kretanje vozila na jednoj traci nego druge trake kao i prolaz pored vozila koji se sporo kreće a koje ne koristi desnu ivičnu traku saobraćaja, ne smatra se preticanje.

3. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od trideset (30) evra, vozač vozila koji postupa protiv odredaba ovog člana.

Član 76

Spora vozila

1. Ukoliko zbog nedovoljne širine puta ili njenog stanja, nije moguće preticanje bez ugrožavanja drugih učesnika u saobraćaju, vozač vozila koje se sporo kreće od vozila koje se kreće neposredno iza njega obavezan je da njegovo sredstvo udalji što desno i ukoliko je potrebno što moguće pre da se zaustavi, ukoliko ispred njega se formira kolona sa više od pet (5) vozila, i da zaustavi što moguće pre, znači čim mu se daje prva mogućnost da zaustavi svoje vozilo na pogodno mesto da propušta brža vozila.
2. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od trideset (30) evra, vozač koji postupava protiv odredaba ovoga člana.

Član 77

Zaobilaženje

1. Ukoliko se na sredini kolovoza nalazi pešačko ostrvo, obeležen prostor za parkiranje vozila, neka druga površina koja nije namenjena saobraćaju vozila ili neki objekat ili drugi uređaj, vozač vozila mora da ih obiđe sa desne strane.
2. Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od trideset (30) evra vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 78

Obilaženje sa leve strane

1. Ukoliko se površine, objekti ili uređaji iz stava 1 člana 77 ovog zakona nalaze na sredini puta s jednosmernim saobraćajnom, vozač može da ih obilaziti sa desne ili leve strane ako saobraćajnim znakom nije drugačije označeno.
2. Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od trideset (30) evra vozač koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 79

Zvučni i svetlosni znaci upozorenja

Vozač vozila je dužan dati svetlosni ili zvučni znak kad je to neophodno za upozoravanje drugih učesnika u saobraćaju o opasnosti na putu.

Član 80
Situacije kada je zabranjena upotreba zvučnih i svetlosnih signala

1. Zabranjeno je:

- 1.1. zloupotreba zvučnih i svetlosnih signala;
- 1.2. davanje zvučnih signala unutar urbane zone, osim u slučaju neposredne opasnosti;
- 1.3. upozoravanje drugih učesnika u saobraćaju ako ih time izlaže zaslepljujućem svetlu.

2. Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od trideset (30) evra vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovoga člana.

Član 81
Zvučni znaci upozorenja

1. Vozač je dužan upotrebiti zvučni znak upozorenja kad god to zahtevaju razlozi sigurnosti saobraćaja, a naročito:

- 1.1. na putu van urbane zone, radi upozorenja drugog učesnika u saobraćaju da ga želi preticati ili obići, ukoliko bi postajala opasnost prouzrokovanja saobraćajne nesreće;
- 1.2. ako se pored puta nalaze deca koja ne obraćaju pažnju na kretanje vozila;
- 1.3. na putu van urbane zone, na kojima mimoilaženje je otežano, kao npr. prije ulaska na nepregledne i uske zavoje prije dolaska na prevoj ili slične situacije.

2. Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od trideset (30) evra vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 82
Svetlosni znaci upozorenja

1. Od prvog sumraka do potpunog svanuća vozač u pravilu mesto zvučnog znaka upozorenja upotrebljava svetlosni znak upozorenja. Ovaj znak može upotrebiti i u urbanim zonama prilikom preticanja drugog vozila.

2. Svetlosni znak upozorenja vozač može upotrebiti i danju ukoliko to više odgovara prilikama na putu.

3. Svetlosni znak upozorenja daje se kratkim uzastopnim paljenjem dugih svetala ili uzastopnim paljenjem kratkih svetala za osvetljavanje puta, ili naizmeničnim paljenjem, u kratkim intervalima, dugih i kratkih svetala.

4. Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od trideset (30) evra vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovoga člana.

Član 83 **Uključivanje svih pokazivača pravca**

1. Vozač vozila na javnim putevima obavezan je da uključi sve pokazivače pravca, ukoliko su instalirani na vozilu, u sledećim situacijama:

1.1. prilikom ulaska ili izlaska putnika

1.2. ukoliko upozorava druge učesnike u saobraćaju na opasnost u saobraćaju;

1.3. prilikom veoma smanjene vidljivosti kao što su gusta magla, dim i slično;

1.4. ukoliko se nalazi na začelju kolone zaustavljene na putu van urbane zone, izuzev ukoliko je kolona zaustavljena kako bi postupila u skladu sa odredbama ili saobraćajnim znacima;

1.5. prilikom vožnje unazad;

1.6. prilikom zaustavljanja na saobraćajnom putu, izuzev prilikom parkiranja na označenom mestu, odnosno prilikom postupanja po pravilima ili saobraćajnim znacima.

2. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od trideset (30) evra, vozač vozila koji postupi protiv odredaba ovoga člana.

Član 84 **Zaustavljanje i parkiranje**

1. Vozaču se ne dozvoljava da zaustavi i parkira vozilo na mestu gde će se ugroziti bezbednost drugih učesnika u saobraćaju ili bi ometao normalno odvijanje saobraćaja vozila i pešaka.

2. Za prekršaj, kazniće se novčanom kaznom od trideset (30) evra, vozač vozila koji postupi protiv odredaba ovog člana.

Član 85 **Zaustavljanje vozila uz desnu ivicu puta**

1. Vozač koji zaustavi ili parkira vozilo na javnom putu, dužan je da vozilo zaustavi ili privremeno parkira što bliže desnoj ivici saobraćajnog puta.

2. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od trideset (30) evra, vozač vozila koji postupi protiv odredbe ovog člana.

Član 86

Ne upotrebljena vozila

1. Na putu, na mestima odnosno na prostorima namenjenim za zaustavljanje i parkiranje, na izgrađenim površinama saobraćaja predviđenim za kretanje pešaka, ne dozvoljava se ostavljanje ne upotrebljivih, ne registrovanih vozila i sl. niti priključnih vozila koja se samo privremeno koriste i sve ostalo što ometa normalan saobraćaj.

2. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od sto (100) evra, vozač vozila koji postupi protiv odredaba ovog člana.

Član 87

Putna signalizacija za parkiranje

1. Vozač vozila je dužan da zaustavi vozilo u skladu sa signalizacijom na putu.

2. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od dvadeset (20) evra vozač vozila koji postupi protiv odredaba ovoga člana.

Član 88

Izlazak putnika iz vozila

1. Vozač je dužan da obrati posebnu pažnju prilikom izlaska putnika iz vozila, posebno dece, tako da se izlaz obavi na strani na kojoj se ne kreću vozila, na strani trotoara i slično.

2. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od dvadeset (20) evra, vozač vozila koji postupi protiv odredaba ovog člana.

Član 89

Dužnosti vozača pre u toku zaustavljanja ili parkinga

1. U slučaju zaustavljanja ili parkiranja vozila na putu van urbane zone, vozilo mora zaustavljati ili parkirati van saobraćajnog puta.

2. Vozač koji je zbog kvara na vozilu, saobraćajne nesreće ili iz drugoga opravdanog razloga bio prisiljen vozilo zaustaviti na putu, dužan je preduzeti sve mere da zaustavljeno vozilo ne ometa ili ugrozi saobraćaj, obavezan je da vozilo odmah ukloniti s puta.

3. Vozač koji je zbog kvara na vozilu, saobraćajne nesreće ili iz drugog opravdanog razloga prisiljen je da vozilo zaustavlja na pruzi, dužan ga je s pruge odmah ukloniti, on treba odmah preduzeti potrebne mere kako bi se izvestilo lice koja upravlja vozilom po pruzi.

4. Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od dvadeset (20) evra vozač koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 90

Ometanje saobraćaja vratima vozila

1. Nije dozvoljeno otvaranje vrata zaustavljenog ili parkirano vozila, ukoliko se time ometa kretanje ostalih učesnika u saobraćaju ili se ugrožava bezbednost saobraćaja.

2. Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od dvadeset (20) evra vozač koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 91

Zaustavljanje i parkiranje na trotoaru

1. Dozvoljava se parkiranje vozila na trotoaru, sa dva bočna točka ili sa točkovima jedne osovine putničkih vozila, motocikla, tricikla, četvorocikla, mopeda i bicikla pod uslovom da:

1.1. širina trotoara ostavljena za prolaz pešaka bude dovoljna kako se ne bi ometalo kretanje pešaka, ta širina nesme da bude manja od jedan zarez šest (1,6) metara i ne sme da se nalazi kraj desne ivice kolovoza;

1.2. prednja osovina vozila koje se nalazi na trotoaru ne ometa drumski saobraćaj.

2. Shodno stavu 1 ovoga člana, na trotoaru dozvoljeno je zaustavljanje i parkiranje uz ivicu kolovoza, isključivo na mestu označenom signalizacijom puta.

3. Vozač može da parkira vozilo na mestima koja se nalaze na sredini kolovoza, samo ako su ta mesta obeležena saobraćajnim znakom.

4. Ukoliko se uz desnu ivicu kolovoza nalaze tramvajske ili železničke šine, vozač može zaustaviti ili parkirati vozilo s leve strane puta.

5. Na kolovozu za saobraćaj u jednom smeru vozač može parkirati vozilo s obe strane puta, ukoliko saobraćajnim pravilima ili znacima nije drugačije uređeno.

6. Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od trideset (30) evra vozač vozila koji zausti ili parkira vozilo suprotno odredbama ovog člana.

Član 92

Mesta na kojima je zaustavljanje vozila zabranjeno

1. Sledećim mestima zaustavljanje vozila je zabranjeno:

- 1.1. na nepreglednim zavojima i na prevoju;
- 1.2. u tunelu, na podvožnjacima i nadvožnjacima, na mostovima i na udaljenosti manjoj od 15 metara od navedenih mesta;
- 1.3. na tramvajskim ili železničkim šinama u nivou kolovoza i u blizini, ukoliko se ometa kretanje šinskog vozila;
- 1.4. na raskrsnici i na udaljenosti manjoj od pet (5) metara od najbližeg ruba poprečnog puta;
- 1.5. na biciklističkoj stazi i traci;
- 1.6. na autobuskom stajalištu ili na proširenoj površini van saobraćajne trake vozila javnog prevoza putnika, obelježeno odgovarajućim saobraćajnim znakom;
- 1.7. na pešačkom i biciklističkom prelazu i na distanci manjoj od pet (5) metara ispred prelaza za pešake i bicikliste;
- 1.8. na putu, uzduž pune bele linije i u blizini njihovog završetka ako bi to primoralo druge vozače da vozilom ili skup vozila pređe te lije;
- 1.9. na udaljenosti manjoj od deset (10) metara ispred znaka ili saobraćajnog signala, ako ih vozilo zaklanja;
- 1.10. na putu gde su kolovozne trake međusobno fizički odvojene, samo ukoliko je dozvoljeno saobraćajnim znacima;
- 1.11. na pešačkoj stazi, odnosno delu trotoara koji je predviđen za kretanje lica sa ograničenim sposobnostima;
- 1.12. na površinama na kojima se zabranjuje saobraćaj vozila prema putnoj signalizaciji.
- 1.13. na ivici leve strane puta, izuzev zaustavljanja ili parkiranja unutar urbane zone, na jednosmernom putu izuzev slučajeva prema stavu 4 člana 91 ovog zakona;
- 1.14. na pojasu razdvajanja kolovoznih traka;
- 1.15. na mestima rezervisanim za parkiranje vozila za lica sa ograničenim sposobnostima;
- 1.16. na trotoaru izuzev odredaba člana 91 ovog zakona;

- 1.17. na delu puta gde bi širina slobodnog prolaza od zaustavljenog ili parkiranog vozila do pune uzdužne središnje linije, obeležene na kolovozu, bila manja od tri (3) metra, odnosno do suprotne ivice kolovoza manja od četiri (4) metara.
2. U zoni KSB-a zabranjeno je zaustavljanje i parkiranje vozila bez posebnog odobrenja KSB-a.
3. Izuzetno od potstava 1.6 stava 1 ovog člana, vozaču koji obavlja delatnost taksiste do četiri (4) sedišta, ne računajući sedište vozača, dozvoljeno je zaustavljanje na traci namenjenoj vozilima javnog prevoza, ukoliko se njima ne kreće vozilo na šinama i to samo prilikom utovora i istovara putnika;
4. Taksi vozilu je zabranjeno zaustavljanje radi čekanja putnika prema stavu 3. ovoga člana.
5. Odredbe ovog zakona koje se odnose na zaustavljanje i parkiranje ne primenjuju se na službenike policije u izvršenju njihovog službenog posla.
6. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od trideset (30) evra, vozač koji zaustavlja ili parkira vozilo suprotno odredaba ovog člana.
7. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od sto pedeset (150) do četiri stotine pedeset (450) evra, vozač taxi vozila koji postupi suprotno odredaba stava 4. ovoga člana.

Član 93

Mesta na kojima je zabranjeno parkiranje vozila

1. Zabranjeno je parkiranje vozila na sledećim mestima:
- 1.1. na mestima ispred ulaza ili izlaza iz garaže, ispred vrata i sl. ili na mestima gde se ometa saobraćaj;
- 1.2. na mestu na kojem bi mogao ometati ulaz ili izlaz na parking drugom vozilu;
- 1.3. na delu puta ispred prelaza preko željezničke ili tramvajske pruge u istom nivou na udaljenosti manjoj od petnaest (15) m od tog prelaza;
- 1.4. u urbanoj zoni, vozilo ili skup vozila najveće dozvoljene mase preko tri zarez pet (3,500) kg ili dužine koja prelazi dvanaest (12) m. van mesta obeleženog za parkiranje i namenjeno ovim vozilima;
- 1.5. Na udaljenosti manjoj od petnaest 15 metara ispred ili iza saobraćajnog znaka autobusko stajalište;
- 1.6. Na pristupima puteva urbanih zona, na prelazima između zgrada stanova, odnosno na ulazu ili izlazu blokova stanova;

1.7. Na putevima van mesta za parkiranje koji povezuju prostore parkiranja stambenih zgradama sa drugim putevima;

1.8. Iznad poklopaca vodovodnih, kanalizacionih mreža ili drugih mreže komunalnih službi i slično.

2. U odsutnosti vozača koji se parkirao na zabranjenom mestu, Policija fotografiše vozilo i ostavlja vozaču obaveštenje na vozilu kojim se vozač obavezuje da se javi u stanicu Policije kako bi se preduzele sledeće mere.

3. Ukoliko se vozač iz stava 2. ovoga člana ne javi Policiji, Policija preduzima potrebne mere prema vlasniku vozila na motorni pogon, koristeći podatke iz Centra za registraciju vozila.

4. Vlasnik vozila iz stava 2. ovoga člana ne može da registruje, odnosno produži registraciju vozila ili izvrši promenu vlasnika, dok ne plati kazne u skladu sa stavom 2 ovog člana.

5. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od trideset (30) evra, vozač vozila koji parkira vozilo protiv odredaba ovoga člana.

Član 94 Uklanjanje vozila

1. Ukoliko je vozilo zaustavljeno ili parkirano na putu u suprotnosti sa članovima 92. i 93. ovog zakona i ukoliko predstavlja prepreku o toku saobraćaja, pripadnici Policije ili druga osoba ovlašćena zakonom naređuju premeštanje vozila na neko drugo mesto.

2. Vozila koja su zaustavljena ili parkirana ili predstavljaju prepreku toku saobraćaja mogu se blokirati ili ukloniti sa mesta.

3. Pre nego što ovlašćeno lice daje nalog za premeštaj vozila iz stava 1. ovoga člana, položaj zaustavljenog ili parkiranog vozila mimo pravila, dokazuje se fotografijom ili skicom.

Član 95 Izvršenje naredbe za uklanjanje vozila

1. Izvršenje naredbe za premeštaj vozila iz člana 93 i 94 ovog zakona obavlja Policija.

2. Policija uklanja vozila koja su zaustavljena ili parkirana suprotno odredbama čl. 92 i 93 ovog zakona, svojom opremom ili preko pravnog lica, koje je ugovorilo ministarstvo ili opština za premeštaj vozila.

3. Policija utvrđuje način premeštaja vozila zaustavljenih ili parkiranih mimo člana 92 i 93 ovog zakona a opština određuje mesto gde će ta vozila biti privremeno smeštena.

Član 96

Rok za preuzimanje uklonjenog vozila

1. Ukoliko vlasnik u roku od šest (6) meseci ne preuzme premešteno vozilo, vozilo će se prodati javnom licitacijom, a novac od prodaje ide na račun Budžeta Republike Kosova, izuzev sredstava koja su u proceduri krivične istrage.
2. Ukoliko se vozilo ne može prodati ni nakon tri (3) javna natjecaja, isti će se tretirati shodno odluci donetoj od posebne komisije, formirane od nadležnog tela opštine, od Policije ili Kosovske carine.

Član 97

Troškovi uklanjanja vozila

1. Troškove uklanjanja i ležarine vozila na određenom mestu iz člana 95 ovog zakona snosi vozač odnosno vlasnik vozila.
2. Troškove uklanjanja vozila utvrđuje Policija u saradnji sa odgovarajućim Ministarstvom za finansije

Član 98

Obeležavanje zaustavljenog vozila u kvaru

1. Ukoliko vozilo ili priključno vozilo - osim mopeda, motocikla bez boene prikolice, tricikle ili lakše tricikle koje je zaustavljeno na saobraćajnom putu zbog kvara, saobraćajnog udesa ili nekog drugog razloga, vozač treba uspostaviti iza zaustavljenog vozila sigurnosni trougao kojim se obeležava zaustavljanje vozila na putu i to na sledećim putevima:

- 1.1. na autoputu i motoputu;
 - 1.2. na putu van urbane zone, pri zaustavljanju na putu na mestu gde je to zabranjeno, ako se vozilo ne može uočiti iz dovoljne udaljenosti;
 - 1.3. na putu u urbane zone, povodom zaustavljanju na putu na mestu gde je zaustavljanje i parkiranje zabranjeno prema članovima 92. i 93. ovog zakona.
2. Zaustavljanje vozila iz stava 1 ovoga člana, mora se obeležiti kako sledi:
- 2.1. na autoputu ili motoputu, putem postavljanja sigurnosnog trougla iza vozila, na udaljenosti od najmanje 100 metara i uključivanjem svih pokazivača smera; ukoliko vozilo nije snabdevano sa svim pokazivačima smera, treba upaliti poziciona svetla;
 - 2.2. na nacionalnom, regionalnom i lokalnom putu van urbane zone pomoću postavljanja sigurnosnog trougla na udaljenosti od 30 – 50 metara iza vozila i dužan je uključiti sve pokazivače smera, te ako ih nema, dužan je upaliti poziciona svetla;

2.3. unutar urbane zone, treba upaliti sve pokazatelje pravaca i ukoliko pokazatelji nisu na raspolaganju, paleći poziciona svetla i postavljajući sigurnosni trokut iza vozila na udaljenosti od najmanje 10 metara.

3. Obeležavanje vozila iz stava 1 i 2 ovog člana je obavezno za sve vreme zaustavljanja vozila.
4. Na isti se način kao i u stavovima 1 i 2 ovog člana treba obeležavati i kolonu vozila, skup vozila i vozila koje prevoze opasnu robu , s tim što se umesto jednog sigurnosnog trougla postavljaju dva sigurnosna trougla.
5. Trokut sigurnosti postavlja se na kolovoz iza vozila, na vertikalnom položaju, tako da vozila koja dolaze iz pravca zaustavljenog vozila na vreme primećuje i prema potrebi da zaustavljaju njihovo vozilo odnosno na siguran način obiđe vozilo.
6. Ukoliko motorno vozilo je zaustavljeno iza krivine, sigurnosni trokut se postavlja ispred krivine.
7. Ako se vozač nalazi van svog vozila, na kolovozu dužan je da nosi svetleći prsluk.
8. Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra, vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 99

Obaveze vozača pre napuštanja vozila

1. Pre napuštanja vozila, vozač koji ostavlja vozilo na putu dužan je preduzeti sve potrebne mere kako bi se onemogućilo da vozila samo kreću s mjesta ili da ga neovlašćena lica pokrenu: isključiti motor, zatvoriti prozore i vrata, a ključeve uzeti sa sobom i slično.
2. Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 100

Presecanje kolone pešaka

1. Vozač ne sme vozilom presecati kolonu dece, vojnika, pogrebnu povorku i svaku drugu organizovanu kolonu pešaka koja se kreće putem.
2. Novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra kazniće se za prekršaj vozač koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 101

Vuča priključnog vozila na autoputu

1. U saobraćaju na javnoj putu, osim na autoputu i motoputu, vozilu mogu biti pridodata najviše:
 - 1.1. dva priključna vozila za prevoz tereta;
 - 1.2. jedno priključno vozilo za prevoz putnika.
2. Motornim vozilom dopušteno je vući priključno vozilo koje na smanjuje njegovu stabilnost.
3. Vozila na koja su ugrađeni zglobni uređaji za priključivanje vozila koje se vuče, EVRO oprema, ukoliko se priključno vozilo ne vuče, ovaj uređaj mora biti uklonjen sa vozila kada učestvuje u drumskom saobraćaju.
4. Novčanom kaznom u iznosu od sto (100) evra kazniće se za prekršaj vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.
5. Novčanom kaznom predviđenom ovim članom u iznosu od dvesta (200) do šest stotina (600) evra kazniće se za prekršaj i pravno lice ili institucija u čije je ime ili po čijem je ovlašćenju postupilo lice iz stava 4 ovoga člana.

Član 102

Vuča priključnog vozila na autoputu

1. Na autoputu i motoputu vozilima se može pridodati samo jedno priključno vozilo.
2. Novčanom kaznom u iznosu od sto (100) evra kazniće se za prekršaj vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.
3. Novčanom kaznom predviđenom ovim članom u iznosu od petsto (500) do hiljadu i petsto (1500) evra kazniće se za prekršaj i pravno lice ili institucija u čije je ime ili po čijem je ovlašćenju postupilo lice iz stava 2 ovoga člana

Član 103

Zaprežna kola koja vuče traktor

1. U saobraćaju na putu dopušteno je da se traktorom vuču zaprežna kola koja su regulisana za traktorsku vuču.
2. Zaprežna kola koja vuče traktor u drumskom saobraćaju treba da imaju na pumpane gume i crvena svetla pozadi.

3. Zaprežno vozilo vučeno traktorom u saobraćaju na putu mora biti priključeno pomoću zglobne veze tako da tokom vožnje obezbeđuje stabilnost oba vozila i onemogućava njihovo razdvajanje.

4. Novčanom kaznom u iznosu od dvadeset (20) evra kazniće se za prekršaj vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 104

Priključna vozila koje se vuču biciklima i mopedima

1. U saobraćaju na putu biciklima i mopedima dopuštena je vuča priključnog vozila na dva točkova pojačano na taj način da smanjuje stabilnost vozila.

2. Priključno vozilo prema stavu 1. ovog člana nije dopušteno da bude šire od 80 cm, niti ukupna masa veća od 50 kg. Na zadnjoj strani mora imati dva katadioptera predviđena za priključno vozilo.

3. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od dvadeset (20) evra, vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 105

Vučna vozila u kvaru ili neispravnih vozila

1.. Vozač vozilom može vući drugo vozilo, osim priključnih vozila, samo ako drugo vozilo ne može se samo kretati zbog kvara ili nedostatka nekog dela.

2. Vozilo u kvaru može se vući pomoću užeta ili krute veze, oslanjanjem ili vešanjem vozila o vučno vozilo.

3. Novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra kazniće se za prekršaj vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 106

Dužnosti tokom vučenja vozila u kvaru

1. Vučenim vozilom u kvaru zabranjen je prevoz lica.

2. Vozilom nije dozvoljeno vući motocikl bez bočne prikolice, moped kao i laki i teški tricikl u kvaru.

3. Vozilo koje se vuče mora biti priključeno za vučno vozilo tako da se isključuje mogućnost da se u pokretu otkai.

4. Novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra kazniće se za prekršaj vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 107 **Obeležavanje vozila u kvaru**

1. Za vreme vučenja vozila iz člana 105 ovoga zakona oba vozila moraju biti obeležena sigurnosnim trouglom.
2. Na vučnom vozilu trougao se postavlja s prednje strane, dok na vučenom vozilu sa zadnje strane.
3. Za vreme vuče na oba vozila, predviđenih članom 105. ovoga zakona, moraju biti uključeni svi pokazivači pravca, ako su instalirani na vozilu.
4. Ako vozilo predviđeno članom 105. ovoga zakona, nema instalirano sve pokazivače pravca, on je obavezan da uključi pozicijona svetla.
5. Odstojanje između dva vozila može biti manje od tri (3) metra kada se koristi kruta veza, ako se vuče užetom, mora biti od tri (3) do pet (5) metara.
6. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od četrdeset (40) evra, vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 108 **Slučajevi kada je zabranjena vuča neispravnih vozila**

1. Zabranjena je vuča vozila užetom:
 - 1.1. ako je njegov sistem kočenja i upravljanja van funkcije;
 - 1.2. teretnih vozila i autobusa;
 - 1.3. ako je za funkcionisanje sistema kočenja vučenog vozila potreban rad motora, dok je motor van funkcije;
2. Zabranjena je vuča vozila pomoću krute veze:
 - 2.1. čiji je sistem upravljanja van funkcije;
 - 2.2. koje je teže od vučnog vozila, ako je vozilu koji se vuče neispravna ručna kočnica;
3. Zabranjeno je vučenje vozila na autoputu, osim vučenja kada je kvar nastao za vreme kretanja vozila po autoputu do prvog isključenja sa autoputa;

4. Zabranjeno je vučenje više od jednog vozila, osim skupa vozila;
5. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od četrdeset (40) evra, vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 109

Uslovi za vučenje neispravnog vozila

1. Ukoliko se motorno vozilo vuče pomoću užeta ili krute veze, vozač koji upravlja vučenim vozilom mora imati vozačku dozvolu za upravljanje onom kategorijom vozila kojoj pripada vozilo koje se vuče.
2. Novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra kazniće se za prekršaj vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 110

Vučenje vozila u uslovima smanjene vidljivosti

1. Noću i danju u slučaju smanjene vidljivosti dopuštena je vuča neispravnog vozila samo ako na svojoj zadnjoj strani ima uključena zadnja crvena svetla za označavanje vozila, što znači. poziciona svetla ili ako ga vuče vozilo koje pri vučenju koristi žuto rotaciono svetlo.
2. Novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra kazniće se za prekršaj vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 111

Vučenje teretnog vozila i skupa vozila

1. Vučenje teretnog vozila ili skupa tovarenih neispravnih vozila, dopušteno je samo do prvog mesta pogodnog za utovar- istovar, dok u posebnim slučajevima do prvog mesta na kojem se može otkloniti neisparvnost na vozilu.
2. U slučaju vuče vozila na takav način da nije potrebno upravljati njime ili koristiti kočnice, ukupna masa vučenog vozila ne sme biti veća od ukupne mase vozila koji ga vuče.
3. Novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra kazniće se za prekršaj vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana

Član 112

Upotreba svetala u saobraćaju

1. Na vozilu u drumskom saobraćaju moraju biti uključena svetla i to:

- 1.1. vozila, osim mopeda i motocikla bez bočne prikolice, moraju imati najmanje dva bela svetla na prednjoj strani i dva crvena svetla na zadnjoj strani;
 - 1.2. moped i motocikl bez bočne prikolice, moraju imati najmanje jedno belo svetlo na prednjoj strani i najmanje jedno crveno svetlo na zadnjoj strani;
 - 1.3. kada vozilo vuče jedno ili dva priključna vozila, na zadnjoj strani posljednjeg priključnog vozila moraju biti uključena najmanje dva crvena svetla, a ako je širina priključnog vozila veća od 1,60 metara, na prednjoj strani prvoga priključnog vozila moraju biti uključena dva bela svetla.
2. vozilo koje učestvuje u drumskom saobraćaju treba da ima ispravan sistem signalizacije i osvetljenja, poziciona, kratka, duga svetla, svetla za maglu, pokazivač pravca, gabarite, osvetljenje tablice i slično.
 3. Korišćenje svetla u vozilo koje je opremljeno naprednom tehnologijom, vrši se kako je predviđeno od strane proizvođača vozila, u skladu sa određenim standardima
 4. Ne dozvoljava se postavljanje bilo kakvog svetla ispred ili iza motornog vozila koje nije predviđeno ovim zakonom ili postavljanje dodatnog svetla bez posebne dozvole i slično.
 5. Novčanom kaznom u iznosu od trideset (30) evra kazniće se za prekršaj vozač vozila koji postupi suprotno odredbama stavova 1 ili 2 ovog člana.
 6. Novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra kazniće se za prekršaj vozač vozila koji postupi suprotno odredbama stavova 3 ili 4 ovog člana.

Član 113

Slučajevi kada na vozilu ne moraju biti upaljena svetla

1. Izuzetno od odredaba člana 112 ovoga zakona, ne moraju biti upaljena svetla na:
 - 1.1. vozilu koje je zaustavljeno ili parkirano na osvetljenom delu puta koje se jasno vidi sa dovoljne udaljenosti;
 - 1.2. vozilu koje je zaustavljeno ili parkirano na za to posebno određenim mestima na putu ili van puta ili na putu sa slabim intenzitetom saobraćaja;
 - 1.3. biciklu, mopedu i motociklu bez bočne prikolice koji nema akumulator, kada su zaustavljeni ili parkirani u naselju uz samu desnu ivicu saobraćajnog puta.
2. Novčanom kaznom u iznosu od trideset (30) evra kazniće se za prekršaj vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 114

Parkirna svetla

1. Motorna vozila čija dužina ne prelazi 8m, a širina 2m i kojima nije priključeno drugo vozilo, kada su zaustavljena ili parkirana na ulici u urbanoj zoni, umesto svetala propisanim članom 112 ovog zakona, moraju imati upaljeno jedno svetlo koje se sa prednje strane vidi kao belo a sa zadnje kao crveno, to znači parkirna svetla postavljena na strani suprotnoj od ivice puta uz koju je vozilo zaustavljeno ili parkirano.

2. Novčanom kaznom u iznosu od trideset (30) evra kazniće se za prekršaj vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 115

Kratka svetla

1. Za osvetljenje puta, vozač vozila koristi duga svetla.

2. Kratka svetla koriste se u sledećim slučajevima:

2.1. pri mimoilaženju, kada drugo vozilo dolazi u susret i kada jedan od vozača vozila isključi duga svetla i uključi kratka svetla;

2.2. kada postoji mogućnost da će otpozadi ometati vozača vozila ispred sebe;

2.3. u blizini šinskog vozila ili plovila ili slično;

2.4. za vreme dok prolazi pored organizovane grupe pešaka;

2.5. na putu osvetljenom uličnom rasvetom.

3. Novčanom kaznom u iznosu od trideset (30) evra kazniće se za prekršaj vozač vozila koji za osvetljavanje puta koristi svetla suprotno odredbama ovog člana.

Član 116

Svetla za vožnju po danu

1. Vozač vozila mora imati upaljena kratka svetla ili dnevno svetlo tokom čitave vožnje.

2. Novčanom kaznom u iznosu od dvadeset (20) evra kazniće se za prekršaj vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 117

Svetla za vožnju po magli

1. Za vreme magle, na motornom vozilu moraju da budu uključena kratka svetla, odnosno svetla za maglu ili obe vrste svetala.
2. Svetla za maglu smeju se upotrebiti samo po magli ili u slučaju smanjene vidljivosti.
3. Svetla za maglu koje se nalaze na prednjoj strani mogu biti bele ili žute, dok na zadnjoj strani, crvene boje.
4. Vozač može upotrebljavati svetla za maglu kad je smanjena vidljivost na udaljenosti manjoj od pedeset (50) metara. Pri poboljšanju vidljivosti, voza vozila dužan je odmah ugasisi ova svetla.
5. Novčanom kaznom u iznosu od dvadeset (20) evra kazniće se za prekršaj vozač vozila koji upotrebljava svetla za maglu suprotno odredbama ovoga člana.

Član 118

Poziciona svetla

1. Motorna vozila tokom čitavog vremena kretanja, kad imaju upaljena bilo koja svetla za osvetljavanje puta ili posebna svetla za maglu, moraju imati upaljena i poziciona svetla.
2. U slučaju iz člana 112 ovog zakona, u mesto ovih svetala, vozač vozila dužan je upotrebiti druga svetla kojima je opremljen.
3. Odredbe iz člana 112 ovoga zakona se ne primenjuju pri zaustavljanju vozila zbog pridržavanja propisa o saobraćaju na putu.
4. Ako zaustavljanje traje duže od jedan (1) minut, dopušteno je gašenje kratkih svetala ako su ispred i iza njega, u istoj saobraćajnoj traci zaustavljena druga vozila.
5. Poziciona svetla dopušteno je paliti jedino pri zaustavljanju ili u parkingu, pod uslovom da ne ometa druge učesnike u saobraćaju.
6. Novčanom kaznom u iznosu od dvadeset (20) evra kazniće se za prekršaj vozač vozila koji upotrebljava poziciona svetla suprotno odredbama ovoga člana .

Član 119

Svetla na vozilima na motorni pogon

1. Odredbe članova od 112 do 118 ovog zakona primenjuju se na sva motorna vozila koja su opremljena svetlima.

2. Novčanom kaznom u iznosu od dvadeset (20) evra kažnjava se za prekršaj vozač vozila koji upotrebljava svetla suprotno odredbama ovog člana.

Član 120

Odstojanje između vozila

1. Vozač vozila je dužan držati bezbednostno odstojanje kada se kreće iza drugog vozila, uzimajući u obzir brzinu vožnje, stanje, vrstu i vidljivost puta, opštu vidljivost, vremenske uslove, stanje utovara, svoju psihofizičko stanje, stanje sistema za kočenje itd., kako ne bi ugrožavao sigurnost saobraćaja, tako da u slučaju kočenja ili zaustavljanja vozila ispred njega, vozač može bezbedno da zaustavi vozilo.

2. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od četrdeset (40) evra, vozač vozila koji ne održi bezbednostno odstojanje prema vozilu shodno odredbama ovog člana, ako se dokaže od strane nadležnog organa.

Član 121

Bezbednostno odstojanje teških vozila

1. Kada se na javnim putevima van urbane zone, koja ima samo jednu saobraćajnu traku za saobraćaj vozila u jednom smeru, kreću jedno za drugim vozila čija je najveća dozvoljena masa veća od tri hiljade i petsto (3.500) kilograma ili čija je dužina veća od sedam (7) metara, vozači vozila su dužni držati odstojanje najmanje od sto (100) metara između tih vozila.

2. Kada se na javnim putevima van urbane zone kreću u nizu dva ili više vozila koja prevoze opasne materije, odstojanje između tih vozila mora biti najmanje dvesta (200) metara.

3. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od sto (100) do trista (300) evra, vozač vozila koji ne održi bezbednostno odstojanje shodno odredbama ovoga člana.

Član 122

Saobraćaj vozila na šinama

Odredbe ovog zakona se sprovode i za saobraćaj tramvaja i drugih vozila koja se na putu kreću po šinama, osim ako konstruktivne osobine ne dozvoljavaju tako nešto.

Član 123

Radne mašine i traktori

1. U drumskom saobraćaju, dozvoljeno je da radna mašina i traktor vuku uređaje i priključna vozila koja služe za njihovu namenu.

2. Zabranjeno je kretanje u drumskom saobraćaju za određene kategorije radnih mašina kao što su: utovarivač, viljuškara, buldožeri i bageri na točkovima i lancima, traktori sa lancima, cilindri i slično, osim na putevima ili u delu puta gde se izvode radovi ili u posebnim slučajevima uz dozvolu izdatu od strane nadležnog organa.

3. Ministarstvo podzakonskim aktom utvrđuje pravila za zaustavljanje i ograničavanje saobraćaja radnih mašina i druga pitanja u vezi sa njima.

4. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od četrdeset (40) evra, vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

5. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od dvesta (200) do šesto (600) evra i pravno lice ili institucija u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je postupilo lice definisano u stavu 4. ovog člana.

Član 124

Saobraćajna pravila za bicikliste

1. Vozač bicikla (u daljem tekstu: biciklista), tokom upravljanja treba da koristi traku za bicikliste ili zajedničku stazu za bicikle i pešake.

2. Biciklista tokom korišćenja zajedničke staze za bicikle i pešake treba da ima dodatnu pažnju i da da prednost pešacima.

3. Kada ne postoji staza ili traka za bicikle ili zajednička staza za bicikle i pešake, biciklista treba da koristi bankinu, ukoliko to nije moguće, da koristi desnu traku, krećući se što bliže desnoj ivici na distanci do jednog (1) m.

4. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od dvadeset (20) evra, vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 125

Uzrast biciklista

1. Dete mlađe od dvanaest (12) godina ne sme da upravlja biciklom na javnim putevima.

2. Za razliku od odredbe stava 1. ovoga člana, u pešačkoj zoni, zoni usporenog saobraćaja, zoni sa ograničenjem brzine trideset (30) km/h, zoni škole, na nekategorisanom putu, biciklom može upravljati i dete sa navršenih devet (9) godina.

3. U pešačkoj zoni i zoni usporenog saobraćaja, biciklom može da upravlja i dete mlađe od devet (9) godina ako je pod nadzorom lica starijeg od 16 godina.

4. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od dvadeset (20) evra, roditelj ili staratelj ukoliko biciklista postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 126 Biciklistički prelaz

1. Na prelaznim mestima za bicikliste, zabranjuje se vozaču bicikla da naglo ulazi pred vozilom koje dolazi, da uspori ili zaustavi bicikl bez razloga.

2. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od dvadeset (20) evra, vozač bicikla koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 127 Obaveze biciklista

1. Biciklisti je dozvoljeno da koristi trotoar ili pešačku stazu u posebnim slučajevima, kada se lice brine za dete uzrasta do deset (10) godina, koje upravlja bicikl.

2. Vozač bicikla koji koristi trotoar ili pešačku stazu, mora da upravlja polako, da ima posebnu pažnju i daje prednost pešacima.

3. Bicikl treba da ima upaljeno jedno svetlo bele boje u prednjem delu i jedno svetlo crvene boje, katadiopter sa retro-reflektujućom materijom u zadnjem delu tokom upravljanja noću ili danju kada je vidljivost ograničena.

4. Kada se biciklista kreće na javnim putevima tokom umanjene vidljivosti, obavezan je da ima reflektujućí prsluk, reflektujuću odeću za bicikliste ili bilo koji drugi izvor svetlosti.

5. Biciklista mlađi od šesnaest (16) godina mora imati zaštitnu kacigu tokom upravljanja.

6. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od dvadeset (20) evra, vozač bicikla koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 128 Ograničenja upravljanja biciklom, mopedom, motociklom i triciklom

1. Licu koji upravlja biciklom, mopedom, motociklom i triciklom zabranjuje se da:

1.1. upravlja bez držanja upravljača sa obe ruke, osim u slučaju kada daje znak rukom;

1.2. sklanja noge sa pedala ili držača za noge;

1.3. se drži ili vuče od drugih vozila;

1.4.upravlja vozilo pored drugog vozila;

1.5.nosi bilo kakav teret ako tako ometa ili ugrožava druge učesnike u saobraćaju;

1.6.koristi na jedno ili oba uva slušalice za audio uređaje;

1.7.manevrira jednim točkom.

2. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od dvadeset (20) evra, lice koje postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 129 **Korišćenje kacige**

1. Vozač koji upravlja mopedom, motociklom, triciklom i četvorociklom bez zaštitne kabine, kao i lica koja se prevoze ovim vozilima, moraju da nose na glavi zakopčane odgovarajuće zaštitne kacige i tokom upravljanja na putu da ih koriste prema uputstvima proizvođača kaciga.

2. Vozaču vozila iz stava 1. ovoga člana nije dozvoljeno da prevozi lica koja su pod uticajem alkohola, droge ili lekova koji utiču na psihofizičke sposobnosti ili lica koja iz drugih razloga nisu u stanju da kontrolišu svoje postupke.

3. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od dvadeset (20) evra, vozač ili lica koja se prevoze ovim vozilima ako tokom upravljanja na putu ne nose zaštitnu kacigu ili je ne koriste prema uputstvima proizvođača zaštitne kacige.

Član 130 **Saobraćaj zaprežnih kola i kretanje životinja**

1. Vodič zaprežnih vozila tokom upravljanja treba da drži vozilo pod kontrolom, upravljajući kočnicama ili vođenjem životinje blizu ili ispred, tako da se zaprežna kola kreću što bliže desnoj ivici puta.

2. Odstojanje između zaprežnih kola koja se kreću na putu mora biti najmanje sto (100) m.

3. Na zaprežna kola koja se kreću na javnim putevima, dozvoljeno je da se vežu najviše dve životinje sa zadnje desne strane.

4. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od dvadeset (20) evra, vozač zaprežnih kola koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 131

Uključenje na javnim putevima sa zaprežnim kolima

1. Vodič zaprežnih kola prilikom uključenja na javnim putevima, obavezan je da drži za dizgine jednu životinju u sledećim slučajevima:

- 1.1. na mestima gde je vidljivost puta ograničena;
- 1.2. kada je vidljivost otežan;
- 1.3. tokom prelaska kroz regionalnih i nacionalnih puteva;
- 1.4. tokom prelaska na železničkom prelazu;
- 1.5. na prelazima za pešake i bicikliste ili slično;
- 1.6. na opasnim delovima puta.

2. Na javnim putevima zaprežnim kolima se dozvoljava da povuče još jedno zaprežno vozilo koje mora biti pod nadzorom pratioca.

3. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od dvadeset (20) evra, lice koje postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 132

Obaveze vozača zaprežnih kola

1. Zabranjuje se vozaču zaprežnih vozila da:

- 1.1. pretovari zaprežna kola;
- 1.2. ostavi zaprežna kola na samo kretanje;
- 1.3. upravlja zaprežnim kolima bez zvona ili uređaja za kočenje;
- 1.4. ostavi zaprežna kola na putu bez nadzora.

2. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od dvadeset (20) evra, vozač koji tokom upravljanja zaprežnih kola postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 133

Uslovi upravljanja zaprežnim kolima

1. Zaprežnim kolima na putu može da upravlja lice koje ima najmanje četrnaest (14) godina.

2. Zabranjuje se upravljanje zaprežnim kolima od lica koje nije sposobno, koje je pod uticajem alkohola, droge, narkotika ili supstanci koje utiču na psihofizičke sposobnosti.
3. Tokom kretanja noću ili danju kada je vidljivost smanjena, zaprežna kola moraju imati upaljeno jedno svetlo bele boje u prednjem delu i jedno svetlo crvene boje u zadnjem delu leve strane.
4. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od dvadeset (20) evra, lice koje postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 134 **Kretanje životinja**

1. Na svim javnim putevima zabranjeno je zadržavanje, napuštanje i hranjenje životinja.
2. Na nacionalnim i regionalnim putevima ne može da se kreću životinje u grupi kako bi se odvele na pašu ili iz neke druge svrhe.
3. Životinje mogu biti na putu samo pod nadzorom pratioca ili vodiča i to što bliže desnoj ivici saobraćajnog puta.
4. Ukoliko se životinje vode ili gone na javnim putevima, vodič ima obavezu da obezbedi da leva polovina puta bude slobodna za saobraćaj.
5. U slučaju saobraćajne nesreće sa životinjama bez pratnje vlasnika životinja, ako se konstatuje da vozač nije uzrok nesreće, odgovornost pada na vlasnika životinja.
6. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od dvadeset (20) evra, lice koje postupi suprotno odredbama stava 1. 2. 3. ili 4. ovog člana.
7. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od šesdeset (60) evra, lice koje postupi suprotno odredbama stava 5. ovog člana.

Član 135 **Kretanje životinja u grupama**

1. Kretanje životinja u grupi ili pojedinačno po javnim putevima, može da uradi samo lice koje s obzirom na uzrast i psihofizičko stanje može stalno imati pod kontrolom životinje i može preduzeti sve mere kako bi se izbegla opasnost.
2. Ukoliko se životinje vode na javnim putevima u velikim grupama, vodiči životinja imaju za obavezu da ih vode ili gone u odvojenim grupama, kako bi obezbedili vozačima sigurno preticanje.

3. Ne dozvoljava se da stado životinje bude u dužini većoj od pedeset (50) metara, dok između dva ili više stada treba da postoji najmanja slobodna udaljenost od pedeset (50) metara.

4. Životinja, preko puta koji nema regulisane i utvrđene prolaze, može da prolazi samo na vidljivom delu puta.

5. Na regionalnim i nacionalnim putevima, prelazak životinje preko puta treba da obezbeđuju najmanje dva (2) terača životinje, koji treba da se nalaze, jedan na jednoj strani i drugi na drugoj strani puta.

6. Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od dvadeset (20) evra, lice koje postupa protiv odredaba ovog člana.

Član 136

Kretanje životinje u uslovima smanjene vidljivosti

1. Kada se životinja tera noću ili danju tokom smanjenje vidljivosti, terači životinje treba da nose jedno svetlo crvene boje koje treba da bude vidljivo za druge učesnike u saobraćaju na najmanjoj udaljenosti od sto pedeset (150) metara.

2. Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od dvadeset (20) evra, terač životinje koji postupa protiv odredbama ovog člana.

Član 137

Uzrast terača životinje

1. Na regionalnim i lokalnim putevima teranje životinje može da obavlja lice koje je navršilo deset (10) godina.

2. Dozvoljava se teranje najviše dve (2) životinje na nacionalnom putu, licu koje je navršilo šesnaest (6) godina, krećući se na desnoj strani puta u pravcu kretanja.

3. Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od dvadeset (20) evra, roditelj ili staratelj terača životinje, ako terač postupa protiv odredaba ovoga člana.

Član 138

Slučaj kada se zabranjuje teranje životinje

1. Zabranjuje se:

1.1. teranje životinje tamo gde je zabranjeno odredbama i saobraćajnom signalizacijom;

1.2. teranje životinje preko puta na jednom mestu koje nije vidljivo iz dovoljne udaljenosti;

1.3. da zaustavlja životinju na putu;

1.4. da sa životinjom zauzima više prostora sa desne strane puta, na pešačku ili biciklističku stazu, i ometa saobraćaj.

2. Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od dvadeset (20) evra, lice koje postupa protiv odredaba ovog člana.

Član 139 **Jahač**

1. Teranje životinje, koja je podobna za jahanje ili kojom se nosi teret, obavlja se na određenu stazu za kretanje životinje.

2. Ukoliko ne postoji staza za kretanje životinje, životinja može da se kreće i na drugim putevima, ne ometajući i ugrožavajući druge učesnike u saobraćaju.

3. Za kretanje jahača na saobraćajnom putu primenjuju se sve odredbe ovoga zakona koje se odnose na kretanje biciklista.

4. Zabranjuje se jahanje i teranje životinje pod ovim uslovima:

4.1. bez dizgina;

4.2. tamo gde se zabranjuje pravilima i saobraćajnom signalizacijom;

4.3. na javnim putevima u uslovima smanjene vidljivosti bez nekog izvora osvetljenja ili reflektivnog materijala;

4.4. na regionalnim i lokalnim putevima od lica koje nije navršio deset (10) godina.

5. Jahaču se dozvoljava da tera samo jednu životinju sa njegove desne strane.

6. Ministarstvo ili opština sa podzakonsim aktima određuju pravila o kretanju životinje, zabranu kretanja životinje na određenim putevima ili u određenim zonama i u specifičnom vremenskom periodu, kao i kretanje zaprežnih kola za prevoz tereta i lica ili slično, kao i druga pitanja u vezi s tim.

7. Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od dvadeset (20) evra, lice koje postupa protiv odredaba ovog člana.

Član 140

Odredbe za kretanje pešaka

1. Ne dozvoljava se pešaku da se kreće ili zaustavi na putu.
2. Kao pravilo, ne dozvoljava se kretanje ili zaustavljanje pešaka na saobraćajnim i pešačkim ostrvima, na raskrsnicama, odnosno na javnim putevima gde se ometaju ili ugrožavaju sami oni, i drugi učesnici u saobraćaju.
3. Na saobraćajnom putu su zabranjene igre i kretanju sa raznom opremom, i itd.
4. Zabranjuje se pešaku i drugim učesnicima da koristi trotoar, na taj način, kojim smetaju slobodno kretanje, kao: sedeći ili ležeći na trotoaru, korišćenje trotoara za druge aktivnosti osim za kretanje pešaka. Izuzeci su samo slučajevi prethodne dozvole od nadležnog organa.
5. Pešak je prinuđen da koristi trotoar ili stazu za pešake.
6. Pešak, ukoliko nema trotoara ili pešačke staze ili privremeno ne može da koristi, može koristiti saobraćajni put, na taj način da se pre ulaska na putu uveri da ne ometa saobraćaj, krećući se što bliže ivici puta, i kada je potrebno osloboditi put vozilima koja dolaze.
7. Pešaci tokom kretanja na javnom putu su obavezni da se kreću jedni za drugim, osim lica koje prati dete koje nije navršio sedam (7) godina ili lica koje prati osobu sa ograničenim sposobnostima.
8. Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od dvadeset (20) evra, lica koje postupaju protivno pravilima iz stava 1., 2., 3., 5., 6. i 7. ovog člana.
9. Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od četrdeset (40) evra, lica koje postupaju protivno pravilima iz stava 4. ovog člana.

Član 141

Kretanje van urbane zone

1. Pešak koji se kreće na putu van urbane zone treba da koristi levu stranu puta u pravcu kretanja i da tokom perioda smanjene vidljivosti drži reflektivno sredstvo ili opremu prsluk, reflektivno odelo, bateriju i slično.
2. Drugačije od odredbe stava 1. ovog člana, pešaku se dozvoljava kretanje pored desne ivice puta ukoliko ovo kretanje je sigurnije za njega, kao što je: nevidljiva krivina, provalija, mesto iskopavanja, odroni kamenja, ili slično.
3. Dozvoljava se korišćenje puta van urbane zone detetu, koje nije navršilo sedam (7) godina, samo pod nadzorom lica koje je navršilo deset (10) godina.

4. Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od dvadeset (20) evra, pešak koji postupa protiv odredbama stava 1. i 2. ovog člana.

5. Prekršajno se kažnjava novčanom kaznom od četrdeset (40) evra roditelj ili staratelj deteta koji postupa protivno odredaba stava 3. ovog člana.

Član 142 **Prelaz puta od strane pešaka**

1. Pešak se obavezuje da tokom prelaska puta ima posebnu pažnju i da uvek koristi pešački prelaz, tamo gde on postoji.

2. Pešak je obavezan da saobraćajni put, traku ili biciklističku stazu prelazi dodatnom pažnjom, prelazeći najkraći put, i potvrđujući pre prelaska puta, da to može da učini na siguran način.

3. Tokom prelaska puta, trake ili biciklističku stazu, pešaku nije dozvoljena upotreba mobilnog telefona, korišćenje slušalica na ušima ili slične opreme koja može da ga zbuni.

4. Prekršajno se kažnjava novčanom kaznom od dvadeset (20) evra pešak koji postupa protivno odredbama ovog člana.

Član 143 **Pešački prelaz**

1. Na putu gde su pešački prelazi ili posebni prelasci izgrađeni za pešake, pešak je obavezan da se kreće po ovim prelascima, ako su udaljeni od njega više od pedeset (50) metara u urbanoj zoni, odnosno sto (100) metara van urbane zone.

2. Prelaz puta van pešačkog prelaza prema stavu 1. ovog člana, dozvoljava se pod uslovom da ne ometa drumski saobraćaj. Pešak se obavezuje da daje prednost vozilima i da prelazi put, koristeći najkraći put, pod pravim uglom i srednjom linijom puta.

3. Unutar urbane zone, na putu sa dve (2) međusobno fizički izdvojene trake, pešak se obavezuje da koristi samo pešački prelaz predviđen za pešake.

4. Ukoliko se pešački prelaz nalazi na putu sa dve putne trake, prelaz svake putne trake smatra se odvojeni pešački prelaz. To se isto primenjuje i za pešačke prelaze, na mestima gde je saobraćaj vozila izdvojen putem povišenog dela puta, ili nekom drugom saobraćajnom tehničkom opremom.

5. Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od dvadeset (20) evra, pešak koji postupa protivno odredaba ovoga člana.

Član 144

Zabrana ili ograničenje kretanja pešaka

1. Pešaku je zabranjeno:

- 1.1. neposredno uključivanje na putu ispred vozila u kretanju, uključujući ovde i pešačke prelaze, približavanje iza vozila ili neke druge prepreke koja ograničava preglednost puta;
- 1.2. prelaz puta na mestu gde je vidljivost ograničena;
- 1.3. smanjiti brzinu kretanja ili zaustavljati se bez razloga tokom prelaska puta ili železničke pruge;
- 1.4. kretati se ili zadržavati se na putu;
- 1.5. trčati bez razloga;
- 1.6. da hoda uzduž železničke pruge;
- 1.7. da uđe unutar železničke linije kada su spuštene rampe ili polurampe, ili kada njihovo spuštanje ili podizanje još nije završeno;
- 1.8. da prelazi put na mestu gde mehanizmi ili sigurnosni štitnici odvajaju pešački prelaz ili trotoar od puta, bez obzira na koju stranu su postavljeni;
- 1.9. da se vuče ili da se drži za vozila sa rolerima, skijama, sankama i slično;

2. Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od dvadeset (20) evra pešak koji postupa protivno odredaba ovoga člana.

Član 145

Ponašanje pešaka na pešačkom prelazu

1. Na označenom pešačkom prelazu, odnosno na raskrsnici na koju se kretanje pešaka reguliše semaforom za pešake, pešak je obavezan da postupi na osnovu tih signala;
2. Na označenom pešačkom prelazu, u kojem se kretanje pešaka reguliše semaforom za pešake ili znacima ovlašćenog lica, pešak može da prelazi put samo kada se dozvoljava datim znakom;
3. Na označenom pešačkom prelazu, u kojem se kretanje pešaka ne reguliše semaforom niti znacima ovlašćenog lica, pešak, iako ima prednost prelaska, treba da obrati pažnju na udaljenost i na brzini vozila koje mu se približava;
4. Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od trideset (30) evra, pešak koji postupi suprotno odredbama ovoga člana.

Član 146
Organizovana kolona pešaka

1. Organizovana kolona pešaka treba da se vodi od lica koje je navršilo osamnaest (18) godina;
2. Organizovanoj koloni pešaka se dozvoljava kretanje samo sa desne strane puta u pravcu kretanja;
3. Dužina organizovane kolone ne može da bude veća od pedeset (50) metara, izuzeci od ove odredbe su slučajevi pogrebne povorke i u slučajevima kada se ovo obavlja posebnom dozvolom za policijske ili vojne jedinice;
4. Rastojanje između kolona ne može da bude manja od sto (100) metara.
5. Prekršajno se kažnjava novčanom kaznom od pedeset (50) evra, vodič kolone pešaka koji postupa protiv odredaba ovoga člana.

Član 147
Kretanje pešaka u koloni u otežanim uslovima vidljivosti

1. Tokom vremena smanjene vidljivosti, kao i u slučajevima kada se radi o bezbednosti drumskog saobraćaja, pešaci koji se kreću u koloni treba da se kreću jedni za drugim, izuzeci od ove odredbe, su slučaj pogrebne povorke i u slučajevima kada se ovo obavlja posebnom dozvolom za policijske ili vojne jedinice;
2. Ukoliko se kolona pešaka kreće u otežanim uslovima vidljivosti:
 - 2.1. prvo lice u koloni treba da nosi belo svetlo, dok zadnje lice u koloni crveno svetlo;
 - 2.2. svetlo treba da bude vidljivo na udaljenosti ne manjoj od sto pedeset (150) metara.
3. Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od pedeset (50) evra vodič kolone pešaka koji postupa protiv odredaba ovoga člana.

Član 148
Guranje vozila sa dva točka

1. Pešak koji gura kolica, bicikl, moped, motocikl, lice koje se kreću pomoću kolica za lica sa ograničenim sposobnostima, lice koje gura ili vuče ručnu kolicu, – sva ova lica treba da se kreću pored desne ivice puta u pravcu kretanja.

2. Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od trideset (30) evra, pešak koji postupi suprotno odredbama ovoga člana.

Član 149 **Obaveze vozača prema pešačima**

1. Vozač vozila pri približavanju pešačkog prelaza treba da ima dodatan oprez i da daje prednost pešaku koji se nalazi ili ulazi u pešački prelaz.

2. Ako se saobraćaj na označenom pešačkom prelazu reguliše semaforom za pešake ili znacima ovlašćenog lica, vozač vozila je obavezan da zaustavlja svoje vozilo ispred označenog pešačkog prelaza, kada se datim znakom zabranjuje prolaz.

3. Ako se označeni pešački prelaz iz stava 2. ovoga člana nalazi na ulazu puta, vozač koji se kreće tim putem je dužan da se kreće smanjenom brzinom i da daje prednost pešaku koji se nalazi ili ulazi u pešački prelaz, i po potrebi da zaustavi svoje vozilo radi propuštanja pešaka.

4. Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom u iznosu od sto (100) do trista (300) evra, vozač koji postupi suprotno propisima iz stava 2. ovog člana. Njemu se izriče zaštitna mera zabrana upravljanja motornim vozilom u roku od šest (6) meseci, kao i tri (3) negativna poena.

5. Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od četrdeset (40) evra, vozač koji postupi suprotno odredbama stava 1. ili 3. ovog člana.

Član 150. **Obaveze vozača pri kretanju preko trotoara ili preko pešačkog prelaza**

1. Pri kretanju preko trotoara ili preko pešačkog prelaza, vozač vozila treba da vozi sporije i da daje prednost pešačima.

2. Odredbe iz stava 1. ovog člana, takođe se primenjuju i pri vožnji na trgu, gde zbog razloga nepostojanja odvojenih puteva i trotoara, vozila i pešaci se kreću istom površinom.

3. Prekršajno se kažnjava novčanom kaznom od četrdeset (40) evra vozač koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 151. **Pažnja vozača prema posebnim učesnicima**

1. U slučaju kada pređu put lica sa ograničenim sposobnostima, stara lica ili deca, vozač je dužan da zaustavi vozila i da ovim licima omogući prelazak puta.

2. Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od četrdeset (40) evra, vozač koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 152. Obaveze vozača tokom skretanja na bočni put

1. Vozač koji vozilom skreće na bočni put, na čijem ulazu ne postoji obeleženi pešački prelaz, je dužan da se kreće smanjenom brzinom i ne dozvoljava mu se da ugrožava pešake koji su već stupili na putu.

2. Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od četrdeset (40) evra, vozač koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 153. Saobraćaj na železničkom prelazu

1. Kada se učesnik u saobraćaju približava prelazu puta preko železničke pruge, odnosno kada prelazi, treba da ima dodatnu pažnju.

2. Učesnici u saobraćaju su dužni da stanu na prelazu puta preko železničke pruge ako su sredstva za zaustavljanje saobraćaja počela spuštanje ili već su spuštena, ili osvetljujući ili akustički znaci upozoravaju početak spuštanja sredstava, odnosno upozoravaju da na železničkom prelazu dolazi voz.

3. Pre prelaska preko šina, vozač vozila treba da se obezbedi da vozilo koje se kreće po šinama nije u dolasku i da preduzme posebne potrebne mere, posebno ukoliko je vidljivost smanjena ili zbog drugih okolnosti na putevima.

4. Pre železničkog prelaza, vozač vozila treba da upravlja vozilo pažljivo i sa smanjenom brzinom, kako bi mu se omogućilo zaustavljanje vozila na sigurno mesto, u slučaju približavanja vozila koje se kreće po šinama, ili kada branici ili polubranici, ili signalizacija sa crvenim svetlom i sirenom zabranjuju ulaz na železničkom prelazu.

5. Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od pedeset (50) evra, vozač koji postupi protiv odredbama ovog člana.

6. Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od trideset (30) evra, svaki učesnik u saobraćaju, izuzev vozača, koji postupaju protiv odredaba ovog člana.

Član 154.

Obaveze vozača tokom prelaza puta preko železničke pruge

1. Na prelazu preko železničke pruge, na kojem nema branika ili polubranika i signala koji najavljuje dolazak voza, vozač vozila je dužan da se pre prelaska preko šina, prethodno uveri da na prelaznom putu preko železničke pruge ne prolazi neko vozilo.

2. Vozaču se zabranjuje:

2.1. da prolazi sa strane branika ili polubranika i da stupi na prelazu preko železničke pruge kada je već počelo spuštanje ili se završilo spuštanje branika ili polubranika;

2.2. da stupi na prelazu preko železničke pruge, ako se daju svetlosni znakovi ili zvučni signali koji upozoravaju da se približava vozilo koje se kreće šinama;

2.3. da prelazi vozilom tokom vremena čekanja otvaranja branika ili polubranika;

2.4. da stupi na prelazu preko železničke pruge, ako nema dovoljno slobodnog prostora na drugoj strani prelaza za nastavak kretanja.

3. Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom u iznosu od sto (100) do trista (300) evra, vozač koji postupajući suprotno odredbama ovog člana, i njemu se izriče zaštitna mera zabrana upravljanja motornim vozilom u roku od tri (3) do šest (6) meseci, i jedan (1) negativan poen.

Član 155.

Obaveze vozača u slučaju blokiranja vozila na prelazu puta preko železničke pruge

1. U slučaju blokiranja vozila na prelazu puta preko železničke pruge, vozač je dužan odmah ukloniti vozilo sa prelaza, i ako je to nemoguće, vozač je dužan da o opasnosti upozorava lica koje upravlja vozilom na šinama.

2. Vozač koji upravlja vozilom ili skup vozila čija je dužina veća od deset (10) metara i koja ne može da razvija brzinu veću od šest (6) km/h, pre stupanja na prelazu preko železničke pruge dužan je da se uveri, da na prelazu puta ne nailazi vozilo koje se kreće prugom, za onoliko vremena koliko je potrebno za siguran prelazak, ili da traži pomoć od lica koje obezbeđuje taj prelaz puta.

3. Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od pedeset (50) evra, vozač koji postupajući protiv odredaba ovog člana.

Član 156

Saobraćaj na autoputu i motoputu

1. Autoputom je zabranjeno kretanje pešaka, životinje, vozila bez motora, traktora, mopeda i radnih vozila.
2. Autoputom je zabranjeno kretanje motornih vozila, vozila koja zbog svoje konstrukcije ne mogu da razviju veću brzinu od najmanje šezdeset (60) km/h. Izuzeci od ove odredbe su vozila pod pratnjom, vozila sa pravom prelaska, vozila KSB-i, vozila institucija bezbednosti, vozila koja vuče neispravna vozila i druga vozila sa specijalnom dozvolom.
3. Vozač vozila koji zbog kvara ili zbog drugih razloga je primoran da zaustavi vozilo na autoputu, treba da vozilo zaustavlja na saobraćajnoj traci za zaustavljanje vozila u nuždi.
4. Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od šezdeset (60) evra, vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovoga člana.

Član 157. Uslovi za kretanje na autoputu

1. Zabranjuje se stupiti na autoputu motornim vozilom koje vuče vozilo u defektu.
2. Na autoputu, motorna vozila treba da se kreću na desnoj krajnoj traci saobraćaja koja nije zauzeta sa motornim vozilima koja se kreću u koloni.
3. Na autoputu se dozvoljava promena saobraćajne trake, zbog bržeg kretanja, samo prelazom motornog vozila na levoj saobraćajnoj traci.
4. Na autoputu, vozaču se ne dozvoljava da vozilom prelazi sa jedne traku na drugu traku cik-cak pokretima, da prelazi na saobraćajnoj traci za zaustavljanje vozila u nuždi, da upravlja na maloj udaljenosti prema vozilu koji se kreće ispred njega žureći sa motornim vozilom, da aktivira sve pokazatelje pravca, da upotrebi sirenu, ili da preduzme bilo koji drugi postupak sa kojim ugrožava ostale učesnike na saobraćaju.
5. Vozaču se ne dozvoljava da upravlja vozilo u suprotnom pravcu ili koji je zabranjen na autoputu.
6. Prekršajno se kažnjava novčanom kaznom od šezdeset (60) evra vozač koji postupa protiv odredaba ovoga člana.
7. Prekršajno se kažnjava novčanom kaznom od dvesta (200) do šest stotina (600) evra, vozač koji postupa protivno odredbama stava 5. ovog člana. Njemu se izriče zaštitna mera zabrana upravljanja motornim vozilom u roku od najmanje jednu (1) godinu i tri (3) negativna poena.

Član 158

Upravljanje na autoputu sa više saobraćajnih traka

1. Na autoputu sa tri (3) ili više saobraćajnih traka namenjenih za kretanje motornih vozila u jednom pravcu, vozač vozila sa najviše dozvoljenom masom od pet hiljada (5.000) kg, ili vozilima sa prikolicom dužine preko sedam (7) metara, može da koristi samo dve (2) saobraćajne trake koje se nalaze blizu desne ivice površine puta.
2. Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od šezdeset (60) evra, vozač koji postupa protiv odredaba ovog člana.

Član 159.

Uključenje na autoputu

1. Vozač koji se vozilom uključuje na autoputu je dužan:
 - 1.1. da koristiti traku za ubrzavanje, ako takva traka postoji, dajući odgovarajući znak sa pokazateljem smera i stupiti na saobraćajni tok, na način kojim ne ugrožava saobraćaj motornih vozila koje se kreću autoputom;
 - 1.2. da daje prednost prelaza vozilu koje se kreće na autoputu, ako ne postoji posebna traka za ubrzanje.
2. Vozač koji se kreće autoputem treba da olakša stupanje drugog vozila na autoputu, ostavljajući slobodnu desnu ivicu saobraćajne trake i kretajući se levom trakom od njega, ako ne ometa kretanje ostalih vozila na autoputu.
3. Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od šezdeset (60) evra, vozač koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 160

Isključenje vozilom sa autoputa

1. Vozač koji se isključi sa autoputa dužan je da sa svojim vozilom zauzme položaj na krajnoj desnoj saobraćajnoj traci i da prelazi na početak trake za usporavanje, ako takva traka postoji na autoputu.
2. Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od šezdeset (60) evra, vozač koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 161

Blokiranja saobraćaja na autoputu

1. U slučaju blokiranja saobraćaja na autoputu, vozila su dužna da omogućavaju kretanje vozilima s prednošću prolaska i vozilima pod pratnjom, sklanjajući se na desnoj ili levoj traci saobraćaja, kako bi stvorili slobodan prostor za prolaz.
2. Zabranjeno je zaustavljanje ili parkiranje vozila na autoputu, osim na obeleženim mestima za tu svrhu.
3. U slučaju zaustavljanja vozila zbog nekog tehničkog problema ili iz drugih razloga, vozač je dužan da ukloniti vozilo s puta i upozoriti druge učesnike u saobraćaju.
4. Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od šesdeset (60) evra, vozač koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 162.

Odredbe na motoputu

Sve važeće odredbe i kazne od člana 156. do člana 161. ovog zakona važe i za motoput.

Član 163.

Saobraćaj u tunelu

1. Vozaču, koji se vozilom kreće u tunelu, nije dozvoljeno da zaustavi ili parkira vozilo, da izvrši polukružni povraćaj ili kretanje vozilom unazad.
2. Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom u iznosu od sto (100) do trista (300) evra, vozač koji postupi suprotno odredbama ovoga člana, i istome se izriče jedan (1) negativan poen.

Član 164.

Upotreba svetla tokom upravljanja u tunelu

1. Vozač vozila sa motornim dejstvom, tokom upravljanja u tunelu, treba da ima upaljena kratka svetla za osvetljavanje puta.
2. Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od četrdeset (40) evra, vozač koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 165. **Vozila pod pratnjom**

1. Vozila pod pratnjom, vodeći računa o sigurnosti drugih učesnika u saobraćaju, imaju pravo prednosti preticanja u odnosu na sva druga vozila, osim na raskrsnici gde se saobraćaj reguliše od ovlašćenog lica.
2. Ovlašćena lice koje reguliše drumski saobraćaj je dužan da stvori uslove, kako bi se vozila sa prednošću prolaska kretali neometano.
3. Vozilo pod pratnjom ima pravo da ne primenjuje odredbe saobraćaja, kada to vozilo daje svetlosni znak crvene i plave boje i zvučni signal promenljivog intenziteta, osim u slučajevima kada ovim postupkom ugrožava ostale učesnike na saobraćaju.

Član 166. **Ponašanje vozača prema vozilima pod pratnjom**

1. Vozač vozila koji na putu susretne vozilo ili kolonu vozila pod pratnjom, kao i vozač koji sustigne vozilo pod pratnjom ili kolonu vozila pod pratnjom, je dužan da zaustavi svoje vozilo, da noću umesto dugih svetala upotrebiti kratka svetla za osvetljavanje puta, da se striktno pridržava na naredbe lica koja prate vozilo i da nastavi sa kretanjem samo nakon prolaska svih vozila pod pratnjom.
2. Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od četrdeset (40) evra, vozač koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

Član 167. **Ponašanje pešaka prema vozilima pod pratnjom**

1. Radi omogućavanja nesmetanog prolaska vozilima pod pratnjom, pešaci su dužni da se udaljavaju sa puta, dok ne prolaze ta vozila.
2. Prekršajno se kažnjava, novčanom kaznom od dvadeset (20) evra, pešak koji postupi protivno odredbama ovoga člana.

Član 168. **Vozila sa prvenstvom prolaza**

1. Vozila sa prvenstvom prolaza smatraju se:
 - 1.1. vozilo Policije Kosova;
 - 1.2. vatrogasno vozilo;

1.3. vozilo hitne pomoći /ambulante;

1.4. vozilo KSB-i;

1.5. vozilo u vlasništvo javnih institucija, ovlašćeno od strane Generalnog Direktora policije.

1.6. vozila posebne jedinice za transport zatvorenika.

2. Vozila s prednošću prolaska u saobraćaju, imaju sva vozila navedena u stavu 1. ovog člana, kada posebnom opremom daju signale plavom bojom ili zvučne signale, različitog intenziteta, tokom intervencije.

3. Vozilima s prednošću prolaska imaju pravo na prednost prolaska u odnosu na sva druga vozila, osim prema vozilima pod pratnjom i prema vozilima koja se kreću u raskrsnici, koja se uređuje znacima od strane ovlašćenog lica.

4. Ovlašćeno lice koja upravlja drumskim saobraćajem je dužna da stvara uslove na način da vozila s prednošću prolaska prelazu bez smetnje.

5. Vozila s prednošću prolaska imaju pravo da neprimenjuju odredbe saobraćaja, kad ta vozila daju svetlosne plave signale, kao i zvučne signale različitog intenziteta, osim u slučajevima kada takvim postupkom ugrožavaju ostale učesnike u saobraćaju.

Član 169

Obaveze vozača prema vozilima s prednošću prolaska

1. Kada vozilo policije i KSB-a, uz korišćenje dveju (2) plavih svetla, osiguravaju prolazak jednog vozila ili kolone vozila koja se kreću za njim, vozači drugih vozila su dužni da vode računa i takvim vozilima obezbede prolazak, da im daju prednost prolaska i, po potrebi, da zaustave svoja vozila sve dok ne prolaze navedena vozila.

2. U slučaju susretanja vozila s prednošću prolaska, važe opšta pravila o prednosti prolaska.

Član 170

Postupak vozača prema vozilima s prednošću prolaska

1. Vozač vozila koji na putu susretne ili sustigne vozilo s prednošću prolaska, dužan je propustiti ga i prema potrebi, zaustaviti se dok to vozilo ne pređe i da postupi shodno naređenju ovlašćene osobe iz vozila s prednošću prolaska.

2. Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra vozač vozila koji ne postupi u skladu s odredbama ovoga člana.

Član 171

Ponašanje pešaka prema vozilima s prednošću prolaska

1. Da bi omogućili neometan prolaz vozilima s prednošću prolaska, pešači su dužni skloniti se sa puta dok ta vozila ne prođu.
2. Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od dvadeset (20) evra pešak koji postupi suprotno odredbama ovoga člana.

Član 172

Upotreba posebnih zvučnih i svetlosnih uređaja

1. Uređaji za davanje posebnih svetlosnih i zvučnih znakova s promenjivim intenzitetom imaju pravo koristiti samo vozila predviđena članom 165 i 168 ovoga zakona.
2. Na vozilima Policije, osim opreme iz stava 1. ovoga člana, mogu se ugrađivati i uređaji na kojima su pisane naredbe i najave za vozača koji se kreće ispred ili iza vozila Policije: „Obavezno zaustavljanje“, „Stop policija“, „Smanjite brzinu“, „Saobraćajna nesreća“, „Opasnost na putu“, ili slično.
3. Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od petsto (500) evra osoba koja ugrađuje uređaje suprotno odredbama ovoga člana.
4. Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od hiljadu (1.000) evra do tri hiljade (3000) evra odgovorna osoba u javnu instituciju ako bez ovlašćenja, ugrađuje ili dopušta ugrađivanje uređaja suprotno odredbama ovoga člana.
5. Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu petsto (500) do hiljadu i petsto (1.500) evra, vozač koji učestvuje u saobraćaj s uređajima ugrađenim suprotno odredbama ovoga člana. Njemu će uređaj biti zaplenjen i ne vraća se.

Član 173

Postavljanje zvučnih i svetlosnih uređaja

Ministarstva unutarnjih poslova, podzakonskim aktom, će utvrditi način ugrađivanja uređaja za davanje svetlosnih i akustičnih znakova u vozilima pod pratnjom i vozilima s prednošću prolaska rotirajući žuta svetla u vozilima kojima predviđa da ih stave, kriteriji za izdavanje odobrenja podstavom 1.5. stava 1. člana 168. ovoga zakona i druga pitanja koja se odnose na njih.

Član 174

Teret na vozilu

1. Vozilu koja se nalazi u drumskom saobraćaju, zabranjuje se opterećenje sa većim teretom od dozvoljenog, utvrđenog u sertifikatu za registraciju vozila, da prekoračuje dozvoljeni teret osovina ili prekoračenje tehničkih mogućnosti puta.

2. Za razliku iz stava 1. ovog člana, dozvoljava se prekoračenje od tri (3%) posto ukupne dozvoljene teretne mase i opterećenja osovina, utvrđeno posebnom odredbom, odnosno preko najveće dozvoljene mase tereta i opterećenja osovine, utvrđeno u saobraćajnoj dozvoli, odnosno preko mogućnostima koja dozvoljavaju kvalitet puta, propisano saobraćajnim znakom, pod uslovom da zbog karakteristike tereta i drugih dozvoljivih okolnosti, kada na mestu tereta nije bilo moguće utvrditi masa opterećenja.

3. Teret na vozilo mora biti smešteno po potrebi, mora biti pričvršćeno i pokriveno da:

- 3.1. ne ugrožava sigurnost učesnika u saobraćaju;
- 3.2. ne oštećuje puteve i objekte na putu;
- 3.3. ne umanjuje stabilnost vozila i ne otežava upravljanje vozilom;
- 3.4. ne smanjuje vozaču preglednost nad putem;
- 3.5. ne stvara suvišnu buku;
- 3.6. da se ne rasipa i raznosi po putu;
- 3.7. ne zaklanja uređaje i svetlosne signale na vozilu;
- 3.8. ne zaklanja registarske tablice i svetlosno-signalne uređaje na vozilu;
- 3.9. ne pokrije registarske tablice i njihove propisane znakove vozila.

4. Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovoga člana.

5. Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od dvesta (200) do šest stotina (600) evra preduzeće i institucija u ime i po ovlašćenju koje postupi osoba iz stava 3. ovoga člana .

Član 175

Označavanje tereta na vozilu

1. Tovar na vozilu je zabranjeno da prođe više od jedan (1) metar na prednjoj strani.

2. Tovar koji se prevozi na vozilu i priključnom vozilu može da prođe najudaljeniju poenu na zadnjoj strani vozila najviše za jednu šestinu (1/6) svoje dužine, koja se oslanja na celom tovarnom prostoru kao neprekidni tovar.

3. Ako se vozilom prevozi tovar u kombinaciji koja se sastoji od vučnog vozila i jedno osovinske prikolice, pod dužinom vozila razumeva se ukupna dužina vučnog vozila i jedno osovinske prikolice.

4. Ako teret na vozilu premašuje više od jednog (1) metra najudaljenije poene na zadnjoj strani vozila, najizbočenija poena tereta mora biti označena crvenom tkaninom.

5. Najizbočenija poena tereta koji se prevozi teretnim ili priključnim vozilom mora u slučaju iz stava 4. ovoga člana biti označena pločom. Ta ploča je kvadratnog oblika dimenzija pedeset X pedeset (50 x 50) cm, obojena naizmeničnim kosima trakama reflektirajući narandžaste i bele boje i postavljena vertikalno na uzdužnu os vozila.

6. Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovoga člana.

7. Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od dvesta (200) do šest stotina (600) evra i pravna lica i institucija u ime i po ovlašćenju koje postupi osoba iz stava 6. ovoga člana.

Član 176 **Označavanje tereta noću**

1. Noću, a i danju u slučaju smanjene vidljivosti, naj isturene tačke tereta koji se prevozi vozilom mora biti označena:

1.1. u slučaju iz stava 4. i 5. člana 175, svetlom i reflektirajući materijama crvene boje;

1.2. kad teret na motornom ili na priključnom vozilu bočno premašuje više od dvadeset (20) cm., spoljni rub prednjeg ili zadnjeg svetla za označavanje vozila svetlom i katadiopterom koji s prednje strane daju belo svetlo, a sa zadnje strane crveno svetlo.

2. Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovoga člana.

3. Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od dvesta (200) do šest stotina (600) evra i preduzeće ili institucija u ime ili po ovlašćenju koje je postupio osoba iz stava 2. ovoga člana.

Član 177

Masa priključnih vozila

1. Ukupna masa priključene prikolice na vozilo, transportno sredstvo sa dozvoljivom masom većom do 3.5 tona, ili autobus, ne dozvoljava se prekoračenje ukupnog tereta vučenog vozila.
2. Ukupna masa priključene prikolice u transportno vozilo sa dozvoljenom masom većom od 3.5 tona, može prekoračiti ukupnu masu vučnog vozila do četrdeset (40 %) posto.
3. Ukupna masa priključene prikolice u motocikl ili moped ne smiju prekoračiti ukupnu masu svake od njih veću od 100 kg.
4. Odredbe iz stava 1. 2. i 3. ovoga člana se ne odnose na vozila vučena pomoću kuke.
5. Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra vozač vozila koji postupi suprotno odredbama stava 3. ovoga člana.
6. Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od sto (100) do trista (300) evra vozač vozila koji postupi suprotno odredbama stava 1. i 2. ovoga člana.
7. Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom od dvesta (200) do šest stotina (600 evra), i pravno lice ili institucija, u ime kojih, i u okviru ovlašćenja, postupio lice, utvrđen u stavu 6. ovoga člana.

Član 178

Vozila za koja ne važe odredbe za masu priključnog vozila

Odredbe iz člana 177. ovoga zakona ne odnose se na vozila vlasništva KSB-a, KP i vatrogasne jedinice.

Član 179

Prevoz na priključnu vozilu za bicikl i moped

1. Na priključeno vozilo za bicikl i moped ne sme se prevoziti predmeti šire od osamdeset (80) cm.
2. Za prekršaj kazniće se novčanom kaznom u iznosu od dvadeset (20) evra vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovoga člana.

Član 180
Prevoz vozilom na dva točka

1. Na biciklu, mopedu i motociklu ne sme se prevoziti predmeti šire od 0,5 m. sa svake strane vozila.
2. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od dvadeset (20) evra, vozač vozila ako postupi suprotno odredbama ovoga člana.

Član 181
Posebna dozvola

1. Saobraćaj vozila ili skupa vozila čija je masa, osovinsko opterećenje ili dimenzije, sa ili bez tereta veća od dopuštene propisima za ta vozila te koja se definišu članom 177 ovog zakona, dopušteno je jedino po pribavljanju posebne dozvole.
2. Dozvola iz stava 1. ovoga člana izdaje se:
 - 2.1. na neodređeno vreme;
 - 2.2. na određeni vremenski period;
 - 2.3. samo za jednu vožnju.
3. Dozvole iz stava 2. ovoga člana izdaje ministarstvo u saradnji sa Policijom.
4. Ministarstvo ili opština u saradnji s policijom će utvrditi kriterijume i detaljnu proceduru za izdavanje dozvola iz stava 2. ovog člana vezano sa vozilima i odredištima.
5. Nadležno Ministarstvo Unutrašnjih Poslova podzakonskim aktom reguliše način pokrivanja troškova policije za izdavanje dozvola i za obaveze praćenje.
6. Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovoga člana.
7. Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od dvesta (200) do šesto (600) evra i pravna osoba i institucija u ime i po ovlašćenju koje postupi osoba iz stava 6. ovoga člana.

Član 182
Prevoz osoba vozilima

1. Na vozilu sme se prevoziti samo onoliko osoba koliko ima ugrađenih sedišta na vozilu, odnosno koliko je upisano u saobraćajnoj dozvoli vozila.

2. U smislu stava 1. ovoga člana, dva (2) deteta mlađa od deset (10) godina, smatraju se kao jedna osoba.

3. Vozaču putničkog auta se ne dozvoljava da na prvim sedištima prevozi lice, koje je pod uticajem alkohola ili droge ili lekova koja utiču na psihofizičke sposobnosti.

4. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od trideset (30) evra, vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovoga člana.

5. Za prekršaj kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od sto (100) do trista (300) evra i pravno lice ili javna institucija u ime i u okviru ovlašćenja koje postupi lice iz stava 4. ovoga člana.

Član 183

Prevoz osoba na bočnoj prikolici

1. Na prikolicama, iz člana 179. ovog zakona i u tovarnom sanduku mopeda ili motocikla, ne smiju se prevoziti lice.

2. Lice se mogu prevoziti u bočnoj prikolici bicikla i motocikla.

3. Za prekršaj kažnjava se novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra vozač koji vozilom prevozi osobe suprotno odredbama ovoga člana.

Član 184

Prevoz osoba u zatvorenom prostoru vozila

1. Vozač ne sme prevoziti lice u zatvorenom prostoru vozila koje se ne može otvarati iznutra. Izuzetak su vozila nadležnih institucija, definisani normativnim aktima.

2. Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovoga člana.

3. Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od petsto (500) do hiljadu i petsto (1.500) evra, i poslovna organizacija ili javna institucija u ime koje ili po ovlašćenju koje postupi osoba iz stava 2. ovoga člana.

Član 185

Prevoz osoba na biciklu

1. Vozač bicikla stariji od osamnaest (18) godina može na biciklu prevoziti osobe starije od sedam (7) godina samo ako na biciklu nalaze posebna sedišta za svako lice, držač za ruke i noge, odnosno pedale.

2. Vozač bicikla stariji od osamnaest (18) godina može na biciklu prevoziti dete mlađe od sedam (7) godina ako je na biciklu montirano posebno sedište, koje odgovara veličini deteta i čvrsto spojeno s biciklom.
3. Vozač bicikla, mopeda i motocikl ne dozvoljava se prevoziti osobe pod uticajem alkohola ili droga.
4. Dete mlađe od dvanaest (12) godina ne sme se prevoziti na mopedu i motociklu.
5. Za prekršaj kazni će se novčanom kaznom u iznosu od trideset (30) evra vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovoga člana.

Člana 186

Ponašanje putnika prema vozaču

1. Ne dozvoljava se ometanje vozača tokom vožnje od strane lica koji se nalaze u vozilo, na taj način što će se ugroziti bezbednost u saobraćaju.
2. Ne dozvoljava se licima da otvaraju vrata vozila bez dozvole vozača vozila.
3. Odgovornost za otvaranje vrata vozila od strane maloletnika kojom se prevoze putnici snosi vozač, a ukoliko vrata prevoznog vozila otvara punoletno lice, odgovornost za to snosi sama osoba.
4. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od sto (100) evra, vozač koji postupa protiv odredbama ovoga člana.
5. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od četrdeset (40) evra, lice koje postupa protiv odredbama ovog člana.

Član 187

Upotreba kaiša sigurnosti

1. U vozilu za prevoz putnika i na teretna vozila vozač i sve osobe koje se nalaze u vozilu treba koriste sigurnosni kaiš, kao što je predviđeno od strane proizvođača tog vozila.
2. Ukoliko maloletno lice koji se prevozi u vozilu ne upotrebljava sigurnosni kaiš, odgovornost spada na vozača vozila, a ukoliko lice koje se prevozi u vozilu je punoletan, odgovornost za to snosi sama osoba.
3. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od četrdeset (40) evra vozač koji prevozi maloletna lica, odnosno punoletno lice, koje postupa protiv odredbama ovog člana

Član 188

Sigurnosno sedište za decu

1. Deca mlađa od dvanaest (12) godina i niža od sto pedeset (150) cm, koja putuju u vozilima iz člana 187 ovog zakona opremljenima sigurnosnim kaišima, mora osigurati celovitim ili necelovitim sistemom sigurnosnog vezivanja dece tj. sigurnosnim sedištima podesive za masu i visinu deteta.
2. U vozilima iz stava 1. ovog člana, koja nemaju ugrađeni sistem sigurnosti, znači sigurnosno sedište za dete, ne dozvoljava se prevoz dece mlađih od tri (3) godine.
3. U vozilima iz stava 1. ovog člana, ne dozvoljava se da deca manja od tri (3) godine i više, visine ispod sto pedeset (150) cm, sednu na prednja sedišta.
4. Ako je dete pod starateljstvom odrasle osobe, koja ne sedi u prednja sedišta, odnosno ako je u priručje takve osobe, oslobađa se od obaveze da koristi sigurnosnu sedište za dete
5. Sistem sigurnosnog vezivanja deteta, odobrava se u skladu sa direktivama Evropske Unije koje se prenese podzakonskim aktom od Ministarstva.
6. Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom od sto (100) do trista (300) evra, vozač vozila koji postupa protiv odredbama ovoga člana. Njemu se izriče zaštitna mera upravljanja vozila motornim dejstvom od tri (3) do šest (6) meseci.

Član 189

Lica koja su oslobođena od upotrebe sigurnosnog kaiša

1. Izuzetno iz člana 187 i 188 ovog zakona obaveza za upotrebu sigurnosnog kaiša se ne sprovodi za:
 - 1.1. lice koji poseduje lekarskim uverenjem koje potvrđuje protiv indikacija upotrebe sigurnosnog kaiša;
 - 1.2. gravidne žene;
 - 1.3. policajca ili drugo ovlašćeno lice tokom prevoza uhapšenih osoba;
 - 1.4. službena lica ovlašćena za bezbednost bliske zaštite zvaničnika;
 - 1.5. lice lekarske službe tokom prve pomoći i obavezujućih aktivnosti;
 - 1.6. obezbeđenje koja prenosi jednu izvesnu sumu gotovog novca;
 - 1.7. bolesno lice koji se prenosi nosilima ili invalidskim sedištem.

2. Nadležno Ministarstva za Zdravstvo posebnim podzakonskim aktom utvrđuje uslove i načine izdavanja lekarskog uverenja iz podstava 1.1. stava 1. ovog člana.

Član 190

Ponašanje putnika tokom kretanja vozila

1. Tokom vremena kretanja vozila ne dozvoljava se da lica skaču, da otvaraju vrata, da izlaze delovima tela van vozila, da sede na prozorima, u spoljašnjim delovima vozila ili na priključnim vozilima.
2. Policija treba da identifikuju pomenuta lica i da preduzimaju potrebne postupke i posle završetka ovih slučajeva.
3. Za razliku iz stava 1. ovog člana dozvoljava se prevoz lica na spoljašnjem delu prevoznog vozila i prikolice koji obavljaju poslove u specijalnim vozilima vatrogasne službe, čistači gradova i slično, ukoliko na tim vozilima je montirana platforma da stoji na nogama i za održavanje. U takvi slučajevima, vozilo nije dozvoljeno da se kreće većom brzinom od 30 km/h.
4. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od šezdeset (60) evra, lice koji postupa protiv odredbama stava 1 ovog člana, isto kažnjavanje se izriče i vozaču.
5. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od četrdeset (40) evra vozač koji prekorači ograničenu brzinu kretanja shodno stavu 3. ovog člana.

Član 191

Prevoz putnika autobusom

1. Na motornim i priključnim vozilima za prevoz putnika autobusom u javnom gradskom prevozu, izuzetno iz člana 182, 187 i 188 ovoga zakona, dozvoljava se prevoz lica i stojeći na nogama. U ovom slučaju, sigurnosni kaiš nije neophodan.
2. U autobusu sa kojim se vrši javni prevoz u međugradskom saobraćaju, mogu se prevoziti samo onoliko lica koliko ima sedišta montiranih u autobusu.
3. Prikolice za prevoz putnika mogu se priključiti samo prevoznim vozilima-autobusima u gradskom saobraćaju.
4. Autobusi koji pored sedišta imaju mesta za stajanje na nogama, obavezni su da budu saglasno sa Zakonom o drumskom prevozu.
5. Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom od četrdeset (40) evra vozač vozila koje postupa protiv odredbama ovog člana.
6. Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od sto (100) do trista (300) evra i poslovna organizacija ili javna institucija u ime ili po ovlašćenju koje postupi osoba iz stava 5. ovoga člana

Član 192
Ponašanje putnika u vozila za prevoz putnika

1. Putnicima se ne dozvoljava da izlaze iz vozila za prevoz putnika bez zaustavljanja vozila.
2. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od četrdeset (40) evra, putnik koji postupa protiv odredbama ovog člana.

Član 193
Prevoz lica teretnim vozilima i na traktorsku prikolicu

1. Na teretnom vozilu ili prikolicu koju vuče traktor, može se prevoziti najviše pet (5) lica koja rade na utovaru ili istovaru tereta ili obavljaju poljoprivredne ili druge radove.
2. Osobe koje nisu navršile četrnaest (14) godina smeju se prevoziti na vozilima iz stava 1. ovoga člana samo uz pratnju punoletne osobe.
3. Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra vozač vozila i osoba koja postupi suprotno odredbama ovoga člana.

Član 194
Prevoz osoba u prostoru za smeštaj tereta

1. Na teretnom vozilu u prostoru za smeštaj tereta ili na priključnom vozilu koje vuče traktor, može se uz odobrenje prevoziti više od pet (5) osoba koji rade na utovaru ili istovaru tereta ili obavljaju druge radove, od mesta stanovanja do mesta rada ili obratno ili od jednog mesta na drugo. Vozač mora imati kod sebe posebno odobrenje i pokazati je na zahtev ovlašćeno lice.
2. Dozvole iz stava 1. ovog člana izdaje Ministarstvo ili opština, u saradnji sa policijom.
3. Ministarstvo u saglasnosti sa policijom, podzakonskim aktom, utvrđuje uslove i kriterijume za izdavanje posebne dozvole za vozila koje obavljaju organizovani prevoz osoba.
4. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra, vozač koji postupi suprotno odredbama ovoga člana.
5. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od dvesta (200) do šest stotina (600) evra, i poslovna organizacija ili javna institucija u ime ili po ovlašćenju koje postupi osoba iz stava 4. ovoga člana.

Član 195

Prevoz životinja

1. Ukoliko se kamionom ili na prikolici prevoze životinje, u tim vozilima se ne dozvoljava prevoz lica
2. Ukoliko se na motornom vozilu prevozi domaća životinja, ne dozvoljava se njihov smeštaj na prednjem sedištu.
3. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od sto (100) evra, vozač koji postupi suprotno odredbama stava 1. ovoga člana.
4. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra, vozač koji postupi suprotno odredbama stava 2. ovoga člana.

Član 196

Postupak u vanrednim prilikama

U slučaju evakuacije ili pružanja pomoći usled elementarne nepogode, na teretnom vozilu ili prikolici koju vuče traktor, mogu se prevoziti osobe i bez prethodne dozvole.

Član 197

Prevoz osoba radnim vozilima i moto kultivatorom

1. Na radnom vozilu i na priključnom vozilu koje vuče vozilo, za vreme kretanja po putu, sme se nalaziti vozač i pratilac.
2. Na moto kultivatoru, za vreme kretanja po putu, sme se nalaziti samo vozač, dok na priključnom vozilu kojeg vuče moto kultivator, sme se prevoziti više od tri (3) osobe koji rade na utovaru ili istovaru ili obavljaju druge radove.
3. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra, vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovoga člana.
4. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od dvesta (200) do šest stotina (600) evra, i poslovna organizacija ili javna institucija u ime i po ovlašćenju koje postupi osoba iz stava 3. ovoga člana.

Član 198

Prevoz lica na prostoru za utovar

1. Licima koja se prevoze na prostoru kamiona za smeštaj tereta i priključnim vozilom koje vuče traktor ili na radnoj mašini nije dozvoljeno da stoje, da sede na stranicama vozila, na nestabilnom teretu ili na teretu koji prelazi visinu leve ivice

2. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu do šesdeset (60) evra, vozač odnosno lice koje postupa protiv odredbama ovog člana.

Član 199 Zabrana transporta

1. U drumskom saobraćaju zabranjuje se prevoz lica:
 - 1.1. vozilom koje nema stranice;
 - 1.2. na vozilu s automatskim istovarivačem, ukoliko je uključen mehanizam;
 - 1.3. na priključnom vozilu za prevoz tereta koje vuče prevozno vozilo,
 - 1.4. na kamp kućici;
 - 1.5. na priključnom vozilu traktora koji vuče više priključna vozila izuzev prvog.
2. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od četrdeset (40) evra, vozač vozila koji postupi suprotno odredbama ovoga člana.
3. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom u iznosu od dvesta (200) do šest stotina (600) evra, i poslovna organizacija ili javna institucija u ime i po ovlašćenju koje postupi osoba iz stava 2. ovoga člana.

Član 200 Vozila kojima se obavljaju javne usluge

1. Vozila koja vrše javne radove, kao n.p.: za održavanje puteva, komunalnih usluga, elektro distribucije i slično treba da puste signalizaciono svetlo žute boje kada se kreću ili se nalaze na javnim putevima.
2. Vozilo dizajn, utovar koji prelazi dozvoljene granice tokom učešća u drumskom saobraćaju treba da upotrebljava osvetljujuće svetlo žute boje.
3. Vozač vozila za obavljanje javnih usluga ukoliko ne ugrožava saobraćaj može da ne sprovodi odredbe koje se odnose sa kretanjem tokom čišćenja snega ili nekog drugog razloga, dok po trotoarima može da se kreće ukoliko ne ugrožava pešake.
4. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od četrdeset (40) evra, vozač vozila ukoliko postupi protiv odredbama ovoga člana.
5. Za prekršaj predviđen ovim članom kažnjava se, novčanom kaznom od hiljadu (1.000) do tri hiljade (3.000) evra, i pravno lice ili institucija u ime i u okviru ovlašćenja u ime koje je postupio lice utvrđen u stavu 3. ovog člana.

Član 201

Vozila koja obavljaju javne usluge na autoputu

1. Vozač vozila koja pružaju javne usluge kao: održavanje puteva, pružanje snabdevanja i raspodele energije i slično, mogu da koriste autoput ili ukoliko vozilo nije motorno vozilo ili njegova konstrukcija ne omogućuje razvijanje brzine preko šesdeset (60) km/h.
2. Zabranjuje se da vozač vozila za održavanje puteva koristi osvetljujuće svetla žute boje za druge namene, osim onih opisani u članu 200 ovog Zakona.
3. Kažnjava se za prekršaj novčanom kaznom, od dvesta (200) evra, vozač vozila za održavanje puteva, koji postupa u suprotnosti odredba stava 1. i 2. ovog člana .
4. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od petsto (500) do (1.500) evra, i pravno lice ili javna institucija, u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je postupalo lice, utvrđeno u stavu 3. ovog člana.

Član 202

Obaveze osoblja koje održava puteve

1. Lice kojem je povereno održavanje puteva, obavezuje se da preduzme sve neophodne mere za otklanjanje prepreka na putu, kao: sneg, odron kamenja, mrtve životinje i slično. Isti se obavezuje da poštuje naredbe ovlašćenog lica, koji nadgleda i reguliše drumski saobraćaj.
2. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od dvesta (200) evra, lice iz stava 1. ovog člana, koje postupa u suprotnosti s odredbama ovog člana .
3. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od hiljadu (1.000) do (3.000) evra, pravno lice ili javna institucija, u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je postupalo lice iz stava 2. ovog člana.

Član 203

Dokumenta tokom upravljanja vozilom

1. Vozač tokom upravljanja vozila treba sa sobom da ima sledeća dokumenta:
 - 1.1. vozačku dozvolu;
 - 1.2. saobraćajnu dozvolu;
 - 1.3. ovlašćenje, ukoliko se vozilo koristi za upravljanje van zemlje. Ovlašćenje treba da izda ovlašćeni nadležni organ, ukoliko vozač nije vlasnik vozila ili vlasnik vozila se ne nalazi u istom vozilu;
 - 1.4. radni nalog ili ovlašćenje, izdate od javnih i privatnih institucija za vožnju vozila unutar zemlje, ukoliko se vozilo koristi kao komercijalno vozilo, kao: vozila javnih i

privatnih kompanija, preduzeća, firma, taksi vozila, auto-škole, autobusi, prevozna sredstva ili slično;

1.4. polisu osiguranja;

1.5. Evropski izveštaj o udesima;

1.6. dokumenta kvalifikacije vozača, kako je predviđeno zakonom;

1.7. važeće lekarsko uverenje, kada se zakonom predviđa njegovo posedovanje.

2. kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od dvadeset (20) evra, vozač vozila koji poseduje validna dokumenta predviđena ovim članom, ali nema ih sa sobom kada se traže od ovlašćenog lica.

3. kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od trideset (30) evra, vozač vozila, koji postupajući u suprotnosti sa pravilima podstavova 1.3. ili 1.4. stava 1. ovog člana.

4. kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od pedeset (50) evra, vozač vozila koji ne poseduje Evropski izveštaj udesa, kao što je predviđeno u podstavu 1.6. stava 1. ovog člana.

5. kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od petsto (500) do hiljadu petsto (1.500) evra, ovlašćena institucija, koja povodom osiguranja vozila, vlasnika nije opremila sa Evropskim izveštajem udesa.

Član 204

Postavljanje znakova, ukrasa, kao i opreznost prema vozilu

1. Zabranjeno je:

1.1. upravljati vozilom na način koji ugrožava sigurnost lica koja se prevoze u vozilu;

1.2. pokrivati svetla ili druge mehanizme za signalizaciju i registarske tablice, kao i druge znakove koji moraju biti vidljivi;

1.3. stavljanje dodatne ukrase na tablice ili na mestu određenom za registraciju, spreda i pozadi, postavljanje znakova, natpisa ili objekta koja mogu da ometaju njihovo čitanje;

1.4. postavljanje na vozila znak strane zemlje;

1.5. postavljanje folija ili drugog materijala za zatamnjenje stakla vozila.

2. Ministarstvo za unutrašnje poslove, posebnim ovlašćenjem dozvoljava upotrebu motornog vozila sa tamnim staklima za pojedina službena vozila.

3. Zabranjuje se postavljanje i nošenje reklama u motornim vozilima, koja smanjuju sigurnost u saobraćaju.

4. Zabranjuje se nošenje reklama bez prethodne dozvole i bez atesta od strane nadležne institucije povodom ovog pitanja.

5. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od šesdeset (60) evra, vozač vozila koji postupava u suprotnosti sa odredbama ovog člana.

6. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od petsto (500) do hiljadu petsto (1500) evra, pravno lice ili javna institucija, u čije ime i u okviru čiji nadležnosti je postupalo lice iz stava 5 ovog člana.

Član 205

Postavljanje dodatne opreme u vozilo

1. Zabranjeno je:

1.1. postavljanje unutar i van vozila bilo kojeg predmeta, koji može da nanese štetu licima koji se prevoze vozilom ili drugim učesnicima u saobraćaju;

1.2. da koristiti u vozilu bilo koji dodatni deo ili dela koji nije u skladu sa odgovarajućim zakonskim aktima;

1.3. Postavljanje na prednjoj strani svetlećih znakova ili materija crvene boje, a na zadnjoj strani znakove ili svetleće predmete bele boje;

1.4. odredbe iz podstava 1.3. ovog stava u vezi svetla bele boje se ne odnose na svetla za osvetljene puta tokom kretanja unazad, sa pokretnim svetlom za posmatranje, na svetlo za osvetljenje tablica i tablice pokrivena belom refleksirajućom bojom, kao i vozila policije, hitne pomoći, vatrogasne službe i BSK .

2. Ministarstvo podzakonskim aktom utvrđuje uslove i kriterijume za postavljanje dodatne opreme na vozilima i druga pitanja vezana za njih.

3. kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od četrdeset (40) evra, vozač vozila koji postupava u suprotnosti sa odredbama ovog člana.

Član 206

Obaveze vozača

1. Vozaču se zabranjuje:

1.1. da se udalji iz vozila sve dok je motor upaljen;

1.2. koristi vozilo na način kada previše ispušta dim, zagađujući ambijent ili stvaranje veće buke više nego što je predviđeno pravilima;

1.3. ostavlja upaljen motor tokom parkiranja unutar urbane zone. Ovo pravilo ne važi za vozila za održavanje puteva, za vozila koja imaju prednost prolaza i vozila pod pratnjom, utvrđeno odredbama člana 165 i 168 ovog Zakona.

1.4. povuče pozadi vozila lice na skijama, sankama, roletnama, daskama za skijanje ili slične opreme;

1.5. upotrebljava sredstvo sa gumama sa stalnim elementima protiv klizanja;

1.6. upotrebljava lance za sneg, kada jedan deo puta nije pokriven snegom ili ledom;

1.7. da otvara vrata tokom upravljanja vozila.

2. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od četrdeset (40) evra, vozač vozila koji postupa u suprotnosti odredba ovog člana.

Član 207

Rezervna i dodatna oprema vozila

1. Putničko vozilo, kamion i autobus tokom njihovog kretanja u drumskom saobraćaju treba da poseduju rezervne i dodatne delove: rezervne sijalice, kutiju za prvu pomoć, trokut sigurnosti, opremu za vuču vozila, reflektirajući prsluk, dok aparat za gašenje požara u slučajevima kada se ta oprema predviđa zakonom. Ova oprema mora biti kompletirana i sa rokom upotrebe.

2. Dubina pneumatika treba da ispunjava kriterijume utvrđene sa dotičnim podzakonskim aktom, koji donosi Ministarstvo.

3. Prevozna vozila tovara i putnika sa najvećom dozvoljenom merom od pet hiljada (5.000) kg, mora da su opremljena tahografom ili sistemom monitorisanja, kao i sigurnosnog klinastog podmetača za nekretanje.

4. Vreme za računanje upravljanja za vozila iz stava 3 ovog člana, počinje od momenta početka upravljanja vozilom.

5. kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od trideset (30) evra, vozač vozila koji postupa u suprotnosti sa odredbom stava 1 ovog člana.

6. kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od četrdeset (40) evra, vozač vozila koji postupa u suprotnosti sa odredbom stava 2. ovog člana.

7. kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od sto (100) evra, vozač vozila koji postupa u suprotnosti sa odredbama stavova od 3 ili 4 ovog člana.

Član 208

Testiranje drumskog vozila

1. U cilju testiranja novih ili popravljenih vozila, mogu da se ne sprovede pojedine odredbe bezbednosti drumskog saobraćaja i za to je potrebna posebna dozvola.
2. Posebnu dozvolu iz stava 1 ovog člana izdaje policija na čijoj teritoriji se vrši testiranje drumskog vozila.
3. U posebnoj dozvoli utvrđuju se mere bezbednosti, koje treba da preduzme organizator svojim troškovima, kao i da se zabeleži ime lica, koje se nalazi u vozilu tokom vremena testiranja drumskog vozila.
4. kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od sto (100) evra, vozač vozila koji postupa u suprotnosti sa odredbama ovog člana.
5. kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od petsto (500) do hiljadu petsto (1.500) evra, pravno lice ili javna institucija, u čije ime i u okviru čijih nadležnosti je postupalo lice iz stava 4 ovog člana.

Član 209

Dužnosti u slučaju saobraćajnog udesa

1. Lice koje se nalazi ili se zatekne na mestu saobraćajne nesreće u kojoj ima povređenih lica, na osnovu svojih poznavanja, sposobnosti i mogućnosti, dužan je da pruži pomoć povređenim licima u udesu i, prema mogućnosti, prebaciti ih do najbliže zdravstvene ustanove, kao i da preduzme sve mere što je u njegovoj moći za sprečavanje novih opasnosti.
2. Lice iz stava 1. ovog člana dužno je da odmah informiše Policiju i zdravstvene ustanove.
3. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od pedeset (50) evra, lice koje postupa u suprotnosti sa odredbama ovog člana.

Član 210

Ponašanje učesnika u saobraćajnom udesu

1. Vozač, odnosno drugi učesnik uključen u saobraćajnom udesu, u kojem ima poginulih ili ozleđenih lica, ili je prouzrokovana velika materijalna šteta, dužan je:
 - 1.1. da zaustavi vozilo, ako je vozilom, i da ostane na mestu saobraćajnog udesa. Isključujući slučajeve kada učesnik u udesu pruža pomoć povređenim licima ili u koliko je njemu potrebna lekarska pomoć ili ako se udaljio da obavesti policiju, pod uslovom da se vrati na mesto udesa kada je to moguće.

1.2. da preduzme sve što je u njegovoj moći, kako bi se izbegle nove opasnosti, da se omogući normalna prohodnost saobraćaja, da nastoji da se ne menja stanje na mesto udesa i da se sačuvaju postojeći tragovi, pod uslovom da preduzimanje tih mera ne ugrožava sigurnost saobraćaja;

1.3. da obavesti policiju o saobraćajnom udesu i da sačeka ovlašćena lica, koja će izvršiti snimanje mesta udesa.

2. lice koje je obavješteno o saobraćajnom udesu, u kojem je neka osoba povređena, dužno je da o tome odmah informiše zdravstvene institucije i policiju.

3. kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od trista (300) do devetsto (900) evra, vozač koji je neposredno učesnik u saobraćaju i kojim se udaljava vozilom sa mesta udesa. Osim novčane kazne, njemu se izriče zaštitna mera zabrane upravljanja motornog vozila u vremenskom trajanju najmanje jedna (1) godina, kao i izriče se pet (5) negativnih poena.

Član 211

Udes manje materijalne štete

1. vozači – učesnici u saobraćajnom udesu, u kojem je učinjena manja materijalna šteta, obavezni su da odmah uklone vozila sa drumske trake, da omoguće nesmetan saobraćajni promet i da popune i potpišu Evropski izveštaj o udesima.

2. Vozači učesnici u saobraćajnom udesu popunjavaju i potpisuju Evropski izveštaj o udesima, na osnovu odredbi iz stava 1. ovog člana, kada su saglasni o načinu kako se dogodio udes.

3. Evropski izveštaj o udesima ne popunjava i ne potpisuje se u slučaju udesa, u kojem ima lica koja su povređena i lica koja su preminula.

4. Policija je obavezna da izađe na mesto saobraćajnog udesa, u kojem je naneta manja materijalna šteta, u koliko to zahteva jedan od učesnika u saobraćaju i to kad:

4.1. jedno od vozila nema registarske tablice ili isti nije osiguran;

4.2. jedno od vozila ima strane registarske tablice;

4.3. jedan od vozača je vidno pod uticajem alkohola, droge ili lekova koji utiču na psihofizičke sposobnosti;

4.4. jedan od vozača ne poseduje vozačku dozvolu;

4.5. vozači ne mogu da usaglase stavove u vezi načina i okolnosti pod kojim se dogodio saobraćajni udes;

4.6. jedan od vozača odbija da pruži svoje lične podatke, odnosno podatke o vozilu;

4.7. jedan od vozača je napustio mesto saobraćajnog udesa; ili

4.8. ukoliko vozač učestvuje sam u saobraćajnom udesu .

5. U slučaju saobraćajnog udesa sa manjom materijalnom štetom, kada se na mesto udesa ne nalazi vlasnik vozila ili vlasnik jedne druge oštećene stvari, vozač je dužan da vlasniku vozila ili vlasniku oštećene stvari, da ostavi podatke o sebi i vozilu, koji je uzrokovan saobraćajni udes.

6. kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od sto (100) evra, vozač koji postupa u suprotnosti odredbi stavova 1. i 2. ovog člana.

7. kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od sto (100) do trista (300) evra, vozač koji postupa u suprotnosti odredbi stava 5. ovog člana. Osim novčane kazne, njemu se izriče zaštitna mera zabrane upravljanja motornog vozila u vremenskom trajanju od tri (3) do šest (6) meseci, kao i izriče se jedan (1) negativni poen.

Član 212 **Svedoci udesa**

1. Vozač i svaki drugi učesnik, koji je učestvovao u saobraćajnom udesu, u kojem ima poginulih i povređenih lica, imaju pravo tražiti lične podatke i adresu drugih lica, koji su bili prisutni tokom udesa .

2. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od sto (100) evra, lice koje se suprotstavlja ispunjavanja odredbe ovog člana.

Član 213 **Obaveze vozača prema povređenim u udesu**

1. Vozač koji se zatekao na mestu saobraćajnog udesa, ali koji nije uključen u udes, dužan je da na zahtev ovlašćenog lica prvenstveno povređeno lice u saobraćajnom udesu odvede do najbliže zdravstvene ustanove.

2. Vozač je dužan da postupa prema odredbi stava jedan (1) ovog člana i pre dolaska ovlašćenog lica, osim ako se udes dogodi na mestu na kojem se može očekivati brzi i dolazak vozila hitne pomoći, ili ako vozač zaključiti da se nestručnim i neodgovornim načinom prevoza stanje povređenog lica može pogoršati.

3. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od sto (100) evra, lice koje se suprotstavlja ispunjavanja odredbe ovog člana.

Član 214

Obaveze zdravstvene institucije

1. Ako je zdravstvena institucija obavještena o saobraćajnom udesu ili je primila na lečenje povređeno lice u saobraćajnom udesu, dužna je da o tome odmah obavesti policiju Kosova.
2. Ako povređeno lice u saobraćajnom udesu umre od zadobijenih povreda, zdravstvena institucija je dužna da o tome obavesti policiju.
3. Zdravstvena ustanova prevozi leševe sa mesta događaja udesa do mrtvačnice zdravstvene institucije.
4. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od sto (100) do trista (300) evra, odgovorno lice zdravstvene institucije koja postupa u suprotnosti odredbi ovog člana.
5. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od petsto (500) do hiljadu i petsto (1.500) evra, odgovorna zdravstvena institucija koja postupa u suprotnosti odredbi ovog člana.

Član 215

Sklanjanje stvari sa mesta udesa

1. Ako je vozilo zbog saobraćajnog udesa onesposobljeno za dalje kretanje na putu, vozač ili vlasnik vozila dužan je da nakon naloga ovlašćenog lica, ukloni sa puta vozilo, teret, stvari ili drugi materijal koji je rasut na putu.
2. Ako vozač ili vlasnik vozila nije u stanju da postupi shodno stavu jedan (1) ovog člana, ovlašćeno lice će nalogati ugovaraču da vozilo, teret, stvari ili drugi rasuti materijal, preneti da puta na sigurnije mesto.
3. Ugovarač je dužan da preduzme hitno sve neophodne mere za premeštanje i čuvanje vozila sa teretom, stvari ili drugog rasutog materijala na putu i da oslobodi put.
4. U koliko ugovarač ne postupa na osnovu odredbe stava 3 ovog člana, ovlašćeno lice će preduzeti sve odgovarajuće mere, kako bi omogućilo normalni tok saobraćaja.
5. Troškove otklanjanja i čuvanja vozila, tereta stvari i drugog materijala, kao i preduzimanje drugih odgovarajućih mera iz stava 4 ovog člana pokriva ugovarač. Ugovarač ima pravo za naknadu od onih koji su prouzrokovali udes.
6. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od sto (100) do trista (300) evra, lice koje postupa u suprotnosti sa odredbama stava jedan (1) ovog člana.
7. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od petsto (500) do hiljadu i petsto (1.500) evra, ugovarač koji postupa u suprotnosti stava 3. ovog člana.

Član 216

Uviđaj i ispitivanje na licu mesta

1. Policajac koji vrši uviđaj mesta saobraćajnog udesa gde ima povređenih lica ili gde ima materijalne štete, naredi će direktnim učesnicima udesa da u cilju kontrole prisutnosti alkohola, droge ili lekova koji utiču na psiho-fizičke sposobnosti, na čijim je uputstvima navedeno da se zabranjuje njihova upotreba pre ili u toku upravljanja motornim vozilom.
2. Ako se kontrolom iz stava 1. ovog člana konstatuje da su direktni učesnici saobraćajnog udesa pod uticajem alkohola, droge ili lekova koji utiču na psiho-fizičke sposobnosti, na čijim je uputstvima navedeno da se zabranjuje njihova upotreba pre ili u toku upravljanja motornim vozilom, policajac koji vrši uviđaj odredi će lekarsku kontrolu, odnosno uzimanje uzoraka krvi i mokraće za analizu.
3. U slučaju da u saobraćajnom udesu ima mrtvih, policajac koji vrši preglede mesta događaja udesa, odredi će da vozači – direktni učesnici udesa, daju krv i mokraću kako bi se konstatovalo da li imaju u organizmu alkohol, drogu ili lekove koji utiču na psiho-fizičke sposobnosti, dok za ostale učesnike udesa nakon što se potvrdi prisustvo alkohola, droge ili navedenih lekova u organizmu, dotičnim opremom ili aparatima.
4. U slučajevima iz stava 2. i 3. ovog člana, lekar može da odluči da se ne uzimaju uzorci krvi i mokraće, ako se time mogu uzrokovati štetne posledice za zdravlje učesnika u saobraćajnom udesu.
5. Lica iz stava 1, 2 i 3 ovog člana, od trenutka izazivanja udesa i dok se ne obavlja procedura kontrole prema njima, iz stava 1, 2 i 3 ovog člana, ne trebaju da koriste alkoholna pića, droge ili lekove koje utiče na njihove psiho-fizičke sposobnosti.
6. Lice o kome, kontrolom na nekom od načina definisanih ovim članom, je konstatovano da ima u organizmu alkohol, drogu ili lekove koji utiču na njihove psihofizičke sposobnosti, snosi troškove kontrole, dok lice iz stava 1. ovog člana pokrije i troškove transporta službenim vozilom policije na kontrolu i za davanje uzoraka krvi i mokraće za analizu.
7. Prekršajno se novčanom kaznom od sto (100) do trista (300) evra, kažnjava se vozač, odnosno učesnik u saobraćaju koji postupa suprotno odredbama stava 5. ovog člana. Osim novčane kazne izriče mu se i zaštitna mera zabrane upravljanja motornim vozilom u trajanju od najmanje šest (6) meseci, kao i dva (2) negativna poena.

Član 217

Obaveze policajca na mestu događaja udesa

1. Policija je obavezna da izlazi na licu mesta saobraćajnog udesa o kome je informisana, kao i u slučaju kad u toku patroliranja naiđe na udesu koji se desio.

2. Policajac koji vrši uviđaj mesta događaja udesa, obavezan je da popiše imovinu koja ostaje na mestu događaja, mrtve ili teško povređene osobe i da informiše izvođača radova da otklanja vozilo i ostale stvari sa puta, kao i da pruža pomoć za zaštitu imovine, ako se na mestu događaja ne nalazi lice koje može preuzeti tu imovinu.

3. Bez obzira na nastalu štetu i stepen povreda, po izlasku na mestu događaja o kom je policija informisana od stranke obuhvaćene u udesu, policajac je obavezan da sastavi izveštaj o tom udesu.

4. U slučaju uviđaja mesta događaja udesa sa malim materijalnom štetom nema potrebe za skiciranje i merenja, dovoljno je fotografisanje mesta događaja i izjave svedoka i vozača.

POGLAVLJE VI MANIFESTACIJE NA PUTU

Član 218

Sportske i ostale manifestacije na putu

1. Za održavanje sportskih i ostalih manifestacija ili slične aktivnosti na putu, organizator mora da dobije dozvolu od opštine, odnosno od Ministarstva.

2. Obezbeđenje toka aktivnosti iz stava 1. ovog člana vrši policija ili drugi ovlašćeni subjekat.

3. Suprotno od odredbe 1. ovog člana, nema potrebe za dozvolu ako se ne ometa normalan tok saobraćaja.

4. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od petsto (500) do hiljadu i pet stotina (1.500) evra, organizator sportskih manifestacija i ostali aktivnosti na putu ako je postupio suprotno odredbama ovog člana.

Član 219

Privremena obustava saobraćaja

Održavanje automobilističkih, motociklistički ili biciklističkih takmičenja na putu, može se odobriti i u slučaju kada nema drugih alternativnih puteva, ali isključivo u vremenu kada na tom putu ostali učesnici se najmanje kreću. U tom slučaju saobraćaj može se obustaviti najduže do dva (2) časa.

Član 220

Zahtev za izdavanje dozvole

1. Zahtev za izdavanje dozvole odnosi se najkasnije trideset (30) dana pre održavanja sportske manifestacije ili druge aktivnosti.
2. Zahtevu za izdavanje dozvole mora se priložiti program manifestacije, odnosno aktivnosti, odredbe takmičenja, pregled mera koje organizator predviđa za bezbednost učesnika u saobraćaju i učesnika manifestacije, kao i oznake koje će nositi lica i sredstva koja prate takmičare.

Član 221

Odbijanje zahteva za održavanje manifestacije ili aktivnosti na putu

1. Zahtev za održavanje sportske manifestacije ili neke druge aktivnosti na putu biće odbijeno u slučaju da organizator, prema proceni nadležnog organa, nije u stanju da sprovodi mere koje su predviđene zakonom.
2. Ako zbog održavanje sportske ili druge manifestacije ili neke aktivnosti na putu bude potrebno za obustavu saobraćaja u najznačajnijim pravcima, ili se stvara opasnost u velikoj meri ili će se ometati putni saobraćaj, zahtev za izdavanje dozvole može biti odbijeno.

Član 222

Obaveze organizatora

1. U dozvoli za održavanje sportske ili druge manifestacije i aktivnost na putu, moraju se predvideti mere obezbeđenja koje treba da preduzme organizator.
2. Kada se ograničava ili obustavlja saobraćaj na putu za održavanje manifestacije ili aktivnosti, dozvola sadrži i obavezu organizatora za informisanje javnosti putem sredstava javnog informisanja o merama ograničavanja ili obustava saobraćaja, najkasnije četrdeset osam (48) časova pre održavanja manifestacije odnosno aktivnosti.
3. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od petsto (500) do hiljadu i petstotina (1.500) evra, organizator sportske manifestacije ili druge aktivnosti na putu ako postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 223

Slučajevi kada se zabrani manifestacija i aktivnosti na putu

1. Organizator ne može da započne održavanje sportske manifestacije ili druge aktivnosti na putu ako nisu preduzete sve bezbednosne mere, definisane u dozvoli.

2. Ako se konstatira da organizator nije preduzeo sve bezbednosne mere definisane u dozvoli, manifestacija odnosno aktivnost će biti zabranjena.

3. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od petsto (500) do hiljadu i petstotina (1.500) evra, organizator sportske manifestacije ili druge aktivnosti na putu, ako postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 224

Prekid manifestacije ili aktivnosti na putu od strane organizatora

1. Organizator mora da prekine održavanje sportske manifestacije ili neke druge aktivnosti na putu, u slučaju da:

1.1.su ugroženi učesnici u saobraćaju ili učesnici u aktivnostima;

1.2.se u velikoj meri naruši javni red i mir;

1.3.nastupe okolnosti zbog kojih manifestacija, odnosno aktivnost neće biti dozvoljena;

1.4.se ne sprovode određene mere bezbednosti;

1.5.to zahtevaju drugi bezbednosni razlozi.

2. Ako organizator ne prekine manifestaciju, odnosno aktivnost u slučajevima iz stava 1. ovoga člana, Policija će narediti organizatoru da prekine manifestaciju, odnosno aktivnost i preduzeti neophodne mere da se naredba izvrši.

3. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od petsto (500) do hiljadu petstotina (1500) evra, organizator sportske manifestacije ili druge aktivnosti na putu, ako postupa suprotno odredbama ovog člana.

Član 225

Vozila koja prate takmičare

1. Samo vozila koja su označena posebnim znakom, koje odredi organizator, mogu pratiti takmičare na sportskoj aktivnosti na putu.

2. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od sto (100) evra, vozač vozila koji prati sportsku aktivnost na putu, ako vozilo nije označeno u skladu sa odredbama stava 1. ovoga člana.

3. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od petsto (500) do hiljadu i petsto (1.500) evra, organizator sportske aktivnosti na putu, ako postupa suprotno odredbama stava 1. ovoga člana.

Član 226

Obaveze nakon završetka sportske aktivnosti ili manifestacije

1. Nakon završetka sportske aktivnosti ili druge manifestacije na putu, organizator je obavezan da odmah preduzme sledeće mere:

1.1. da ukloni sa puta sve saobraćajne znakove i druge znakove, uređaje, predmete i objekte koji su postavljeni radi održavanja manifestacije, odnosno za obavljanje aktivnosti;

1.2. da ponovo postavi na putu sve saobraćajne znakove i druge znakove, predmete i objekte koji su bili otklonjeni radi održavanja manifestacije, odnosno za obavljanje aktivnosti;

1.3. da reguliše i dovede u prvobitno stanje put i putne objekte, ako su oštećeni tokom održavanja manifestacije, odnosno tokom obavljanja aktivnosti;

2. Ako organizator ne postupa u skladu sa stavom 1. ovog člana, policija će preduzeti odgovarajuće mere, da se troškovima organizatora put vrati u prethodno stanje.

3. Novčano se kažnjava u iznosu od petsto (500) do hiljadu i petsto (1500) evra, organizator sportske ili druge aktivnosti na putu, ako postupi suprotno odredbama ovoga člana.

POGLAVLJE VII ZIMSKI USLOVI

Član 227 Zimska sezona

1. Tokom zimske sezone od 15. novembra do 15. marta motorna vozila i skupina vozila treba da imaju sa sobom zimsku opremu.

2. Tokom zimskih uslova zabranjuje se kretanje motornih vozila i vozila koja nemaju postavljene zimske uslove.

3. Zimski uslovi iz stava 2. ovog člana su kada je put pokriven snegom ili kada na putu ima leda.

4. U toku zimskih uslova dozvoljava se kretanje klizaljki svih vozila opremljenih za klizanje. Klizaljke trebaju da ispunjavaju sledeće uslove:

4.1. opremljene sistemom za kočenje i postavlja se tako da se njima što lakše upravlja .

4.2. tokom vremena smanjene vidljivosti treba da imaju dva velika svetla na prednjem delu vozila i dva crvena svetla na zadnjem delu vozila, kao i reflektujući signal narandžaste boje na svakoj strani.

5. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od četrdeset (40) evra, vozač vozila koji postupa u suprotnosti sa odredbama stava 1. ili 2. ovog člana.

6. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od sto (100) do trista (300) evra i pravno lice ili javna institucija u čije ime i ovlašćenja je postupalo lice utvrđeno u stavu 5. ovoga člana.

7. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od trideset (30) evra, lice koje deluje u suprotnosti sa odredbama stava 4. ovog člana.

Član 228

Zaustavljanje i ograničenje saobraćaja

1. Izuzev odredbe stava 1. člana 227 ovog zakona, ministarstvo ili opština, za određeno vreme i za određene puteve može da naloži za nekoliko kategorija ili vrste vozila da obavezno imaju zimsku opremu i van zimske sezone .

2. Ministarstvo podzakonskim aktom utvrđuje zimsku opremu iz stava 1. člana 227 ovog zakona.

3. Ministarstvo podzakonskim aktom utvrđuje pravila i uslove za kretanje sanki i opremom za klizanje, kao i ostala pitanja u vezi sa tim.

4. Ministarstvo ili opština, u konsultaciji sa policijom, može da naredi sprečavanje ili ograničavanje svih vozila ili nekoliko vrsta vozila, da ograniči brzinu kretanja za određene puteve za određene dane, ako sprečavanje ili ograničavanje je neophodno za sprečavanje ili eliminisanje opasnosti za učesnike u saobraćaju, za omogućavanje neometanog kretanja saobraćaja, ako je saobraćaj gust ili otežan, ili zbog nekog drugog razloga.

5. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od četrdeset (40) evra , lice koje deluje u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Član 229

Regulisanje saobraćaja u posebnim uslovima

U slučaju kada se zahteva da bezbednost I tok saobraćaja budu na nivou ili posebnim uslovima, policija može da spreči saobraćaj ili da naredi posebno ograničenje saobraćaja u određenim putevima ili delu puta u toku rada kada postoje okolnosti zbog kojih su preduzete ove mere.

POGLAVLJE VIII SREDINA

Član 230 Zaštita sredine

1. Učesnicima u saobraćaju ne dozvoljava se preduzimanje postupaka koji nanose ili mogu nanositi štetu sredini .
2. Vozilom se ne dozvoljava da se nanosi nepotrebna galama i van predviđenih normi.
3. Vozač motornog vozila je obavezan da ugasi vozilo u sledećim slučajevima:
 - 3.1. na zahtev ovlašćenog lica;
 - 3.2. kada se predviđa pravilima saobraćaja;
 - 3.3. kada motorno vozilo je zaustavljeno u tunelu manje od jedne (1) minute.
4. Učesnicima u saobraćaju nije dozvoljeno da bacaju na putu ili u blizini puta materije, slične otpatke, kojima se stavlja u opasnost ljudski život i zdravlje, ugrožavaju se biljke i zagađuje vazduh .
5. Ministarstvo ili opština, u cilju zaštite ambijenta može da spreči ili ograniči kretanje na putu koje imaju pod njihovim administriranjem, za vrstu ili određenu kategoriju vozila, ili za sva vozila.
6. Kažnjavaju se za prekršaj, novčano kaznom od dvadeset (20) evra, učesnici u saobraćaju koji deluje u suprotnosti sa odredbama ovog zakona .

POGLAVLJE IX VOZAČI

Član 231 Uslovi za upravljanje vozilom

1. Vozilom na motorni pogon u putnom saobraćaju može da upravlja na nezavistan način samo lice koje raspolaže validnu domaću vozačku dozvolu ili dozvolu neke strane zemlje.
2. Vozač ima pravo da upravlja samo kategorijom vozila koje ima zabeleženo u svojoj vozačkoj dozvoli.

3. Vozač u toku upravljanja vozilom na motorski pogon treba da koristi pomoćna sredstva koje ima zabeležene u svojoj vozačkoj dozvoli .

4. Vozač vozila na motorski pogon u toku upravljanja ne dozvoljava mu se korišćenje mobilnog telefona, ni ostale opreme koje bi smanjile mogućnost reagovanja i sigurnog upravljanja vozila. Ova oprema se može koristiti u toku upravljanja vozila , ako se njihovo korišćenje može obaviti ne držanjem u ruci .

5. Kažnjava se za prekršaj, u iznosu od petsto (500) evra do hiljadu i petsto (1500) evra, vozač koji upravlja vozilom na motorski pogon , bez imanja prava na upravljanje sredstva: kada nema validnu vozačku dozvolu, ili kada mu je zabranjeno da upravlja vozilom , ili kada nema vozačku dozvolu za odgovarajuću kategoriju. Osim kazne, njemu se izriču i tri (3) negativne tačke .

6. Novčano se kažnjava , za prekršaj, u iznosu od četrdeset (40) evra, vozač koji postupa u suprotnosti sa odredbama stavova 3, 4. ili 5. ovog člana .

Član 232

Psiho-fizički uslovi za upravljanje vozilom

1. Vozač koji upravlja vozilom u putnom saobraćaju treba da bude sposoban sa fizičkog i psihičkog aspekta za upravljanje vozila i za to da ima znanja i potrebne veštine.

2. Zabranjuje se upravljanje vozilom vozaču koji je umoran, bolestan ili koji se nalazi u takvom psihičkom stanju da je nesposoban da upravlja vozilom na siguran način, kao i vozač koji je pod uticajem narkotika, lekova ili supstanci u čijim uputstvima je zabeleženo da se sprečava njihovo korišćenje pre ili u toku upravljanja vozilom.

3. Novčano se kažnjava za prekršaj, u iznosu od sto (100) do trista (300) evra, koji postupa u suprotnosti sa odredbama ovog člana. Njemu se izriče i zaštitna mera zabrana upravljanja motornim vozilom u vremenskom roku od tri (3) meseca , kao i dve (2) negativne poene .

Član 233

Zabrana korišćenja alkohola

1. Vozaču kategorija C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D ose DE, instruktoru vozača, početnom i novom vozaču, kao i vozaču kategorije B , kada upravljanje vozilom je osnovna profesija, kao što su: taksista, vozač hitne pomoći, vozač državnih institucija, centralnih i lokalnih, u preduzećima ili slično, ne dozvoljava se upravljanje vozilom u putnom saobraćaju ako je pod uticajem alkohola.

2. Vozaču kategorija A1, A2, A, B, BE, T, L ili AM ne dozvoljava se upravljanje vozilom u putnom saobraćaju ako u krvi ima alkohola više od 0,5 g/kg, odnosno sa odgovarajućom količinom u miligramima za litar izduvanog vazduha.

3. Novčano se kažnjava, za prekršaj, u iznosu od sto (100) do trista (300) evra, vozač ili instruktor vozača, prema odredbi 1. ovog člana ako u organizmu ima alkohola do 0,50 g/kg, odnosno u odgovarajućoj količini u miligramima za litar izduvanog vazduha. Osim kazne, njemu se izriče i mera zabrane upravljan vozilom sa motorskim pogonom u vremenskom trajanju od tri (3) do šest (6) meseci, kao i jedna (1) negativna poena.

4. Novčano se kažnjava za prekršaj, u iznosu od sto pedeset (150) do četiristo pedeset (450) evra, vozač i instruktor vozača predviđen prema odredbama ovog člana ako u organizmu ima alkohola više od 0,50 do 1,00 g/kg, odnosno u odgovarajućim količinama u miligramima za litar izduvanog vazduha. Osim kazne, njemu se izriče i mera zaštite zabrane upravljanja vozilom sa motorskim pogonom u vremenskom trajanju od šest (6) do dvanaest (12) meseci, kao i dve (2) negativne poene.

5. Novčano se kažnjava, za prekršaj, od dvesta (200) do šesto (600) evra, vozač i instruktor vozača predviđen prema odredbama ovog člana ako u organizmu ima alkohola više od 1,00 do 1,50 g/kg, u odgovarajućim količinama u miligramu za litar izduvanog vazduha. Osim kazne, njemu se izriče i zaštitna mera sprečavanja upravljanja vozila sa motorskim pogonom u vremenskom trajanju od devet (9) do osamnaest (18) meseci, kao i dve (2) negativne poene.

6. Novčano se kažnjava, za prekršaj, od trista (300) do devetsto (900) evra, vozač i instruktor za vozače, predviđen odredbama ovog člana, ako u organizmu ima alkohola više od 1,50 g/kg, odnosno sa odgovarajućom količinom u miligramima za litar izduvanog vazduha. Osim kazne njemu se izriče i mera zaštite sprečavanja upravljanja vozila sa motornim pogonom u vremenskom trajanju od jedne (1) do dve (2) godine, kao i tri (3) negativne poene.

7. Novčano se kažnjava za prekršaj, od šesdeset (60) evra, biciklista i upravljač vozila ako u organizmu ima više od jedan koma pedeset (1,50) g/kg, odnosno sa odgovarajućom količinom u miligramima za litar izduvanog vazduha.

Član 234

Konstatacija prisutnosti alkohola i droga u organizmu

1. Prisutnost alkohola u krvi utvrđuje se analizom krvi i mokraće, merenjem količine alkohola u litru, zdravstvenom kontrolom ili ostalim aparatima i metodama.
2. Smatra se da vozač ima u organizmu droge ako prisustvo droga se utvrdi sredstvima ili odgovarajućom opremom, zdravstvenom kontrolom ili analizom krvi i urina.

Član 235

Ograničenja za početnika i mladog vozača

1. Mladom vozaču i početniku zabranjuje se da upravlja vozilom na auto putu sa brzinom većom od sto deset (110) km/h, na moto putu više od osamdeset (80) km/h, na ostalim putevima

više od sedamdeset (70) km/h, moped brzinom većom od četrdeset (40) km/h, kao i upravljanje vozila sa kojim se obavlja organizovan prevoz za decu .

2. Mladi vozač se obavezuje da postavi znak razlikovanja za vozilo.

3. Ministarstvo podzakonskim aktom utvrđuje formu i sadržaj znak razlikovanja, kao i način uspostavljanja u vozilu.

4. Novčano se kažnjava za prekršaj, od dvesta (200) do šesto (600) evra, vozač koji postupa u suprotnosti sa odredbama stava 1. ovog člana. Osim kazne, izriče se i mera zaštite za sprečavanje upravljanja vozila sa motornim pogonom u vremenskom trajanju od tri (3) do šest (6) meseci, kao i tri (3) negativna poena.

5. Kažnjava se novčanom kaznom za prekršaj, u iznosu od šesdeset (60) evra, vozač koji postupa u suprotnosti sa odredbama stava 2. ovog člana.

Član 236

Zdravstvena kontrola

1. Vozač treba da se podvrgava lekarskoj kontroli. Lekarska kontrola može biti redovna i vanredna.

2. Redovnoj lekarskoj kontroli vozač se može podvrgavati prema pravilima koja su predviđena Zakonom o vozačkoj dozvoli .

Član 237

Vanredna zdravstvena kontrola

1. Vozač za koga se sumnja da zbog zdravstvenog stanja nije u stanju da upravlja vozilom na siguran način, upućuje se na vanrednu lekarsku kontrolu.

2. Na vanrednu lekarsku kontrolu upućuje se vozač i instruktor za vozače, za koga je konstatovano da sadrži alkohol u organizmu više od 1,50 g/kg, ili za koga je konstatovan sadržaj droge ili lekova koji utiču na psihofizičke sposobnosti u organizmu, kao i vozač i instruktor za vozače koji se protivi podvrgavanju ispitivanju da li u organizmu ima alkohola, droga ili lekova koji utiču na psiho fizičko stanje i sposobnosti upravljanja vozila.

3. Zahtev za vanrednu lekarsku kontrolu vozača može da podnese policija, odgovarajući inspektorat za transport, tužilaštvo, sudovi ili pravno i fizičko lice u kompaniji u kojoj je vozač zaposlen.

4. U slučaju protivljenja vanredne lekarske kontrole, na kontrolu, vozača upućuje policija.

5. Troškove vanredne kontrole pokriva vozač koji se upućuje na kontrolu, ako se konstatuje da on nije sposoban ili mu je ograničena sposobnost za upravljanje vozilom.

6. Ako se u vanrednoj lekarskoj kontroli konstatuje da je vozač sposoban da upravlja vozilom sa motorskim pogonom, troškove kontrole pokriva subjekat koji je podvrgnut zahtevu za vanrednu lekarsku kontrolu.

7. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od sto pedeset (150) evra vozač vozila koji nije podlegao ili odbio da podleže vanrednoj lekarskoj kontroli.

8. Za prekršaj, kažnjava se novčanom kaznom od dvesta (200) do šesto (600) evra, i pravno lice ili javna institucija, u čije ime i u okviru ovlašćenja, za koje je delovalo lice, utvrđeno u stavu 7 ovog člana.

Član 238

Obaveze zdravstvenih subjekata

1. Ako se u toku kontrole konstatuje da vozač nije sposoban da upravlja sigurno vozilom za koje mu je izdata vozačka dozvola, zdravstveni subjekat je obavezan da mu izda zdravstveni sertifikat, kao i da obavesti Ministarstvo za Unutrašnje Poslove i policiju u okviru osam (8) dana od dana kontrole.

2. Ako se zdravstvenom kontrolom konstatuje da instruktor za vozače nije sposoban sa psiho fizičkog stanja za upravljanje vozilom, onda zdravstveni subjekat je obavezan da izda zdravstveni sertifikat i da obavesti u okviru osam (8) dana Ministarstvo za Unutrašnje Poslove policiju.

3. Za prekršaj, kažnjava se kaznom od sto (100) evra, lice koje izdaje zdravstveni sertifikat u suprotnosti sa odredbama ovog člana.

4. Za prekršaj, kažnjava se kaznom od dvesta (200) do šesto (600) evra, i pravno lice ili javna institucija u čije ime i ovlašćenja je delovalo lice prema stavu 3 ovog člana.

Član 239

Žalba protiv konstatacije lekarske kontrole

Vozač ili instruktor za vozače koji se ne slaže sa konstatacijom lekarske kontrole ima pravo na žalbu, kao što je predviđeno Zakonom o zdravstvu.

POGLAVLJE X DRUMSKA VOZILA

Član 240 Vozilo

Za učesće u putnom saobraćaju svako drumsko i priključno vozilo , treba da ispunjavaju uslove i kriterijume predviđene zakonom.

Član 241 Ovlašćenje za nadgledanje drumskih vozila

1. Policija, inspektorat ministarstva, opštine kao i carina, prema nadležnostima koje imaju, ovlašćeni su da zabrane ili da uklone iz saobraćaja drumska vozila ili priključena, u slučajevima kada ista prevazilaze dimenzije, najveću dozvoljenu meru, osovinske teret koji stavlja u opasnost u drumskom saobraćaju.
2. Uključivanje u saobraćaj uklonjenog vozila može se obaviti samo nakon izdavanja sertifikata od strane nadležnog autoriteta, kojim se dokazuje redovno tehničko stanje.
3. Teret zabranjenog vozila spada na odgovornost vozača koji koristi ovo sredstvo.

Član 242 Redovno tehničko stanje vozila

Vozilo u drumskom saobraćaju treba biti u redovnom tehničkom stanju i da ne šteti sredini .

Član 243 Mobilna kontrola tehničke ispravnosti vozila

U cilju povećanja sigurnosti u drumskom saobraćaju i zaštiti sredine, kontrola tehničke ispravnosti vozila može se obaviti i na putu, na osnovu mobilne tehničke kontrole .

Član 244 Kazne zbog tehničke neispravnosti vozila

1. Za prekršaj, kažnjava se kaznom od sto pedeset (150) evra, vozač koji postupa u suprotnosti sa odredbama 243. ovog Zakona.

2. Za prekršaj, kažnjava se kaznom od dvesta (200) evra do šesto (600) evra i pravno lice ili javna institucija, u čije je ime i u okviru nadležnosti koje ima, delovalo utvrđeno lice u stavu 1. ovog člana.

POGLAVLJE XI

POSEBNE MERE ZA BEZBEDNOST U DRUMSKOM SAOBRAĆAJU

Član 245

Ovlašćenja policije

1. Ovlašćeno zvanično lice Policije Kosova (u daljem tekstu: policajac) može da naredi svakom učesniku u drumskom saobraćaju, koji svojim ponašanjem ometa ili stavlja u opasnost saobraćaj, da se podvrgava kontroli na osnovu sredstva ili odgovarajućih aparata za konstatovanje prisustva alkohola, droga ili lekova koji utiču na psiho fizičko stanje i na sposobnosti upravljanja vozilom, nakon toga, prema potrebi da ga uputi u zdravstvenu instituciju za davanje krvi i urina ili na zdravstvenu kontrolu.

2. Pre preduzimanja postupka prema stavu 1. ovog člana, policajac može da obaveže vozača ili ostale učesnike u saobraćaju da se podvrgnu proceduri, u cilju identifikacije simptoma koje su posledice prisustva alkohola, droga ili lekova koji utiču na psiho fizičke sposobnosti i sposobnost upravljanja vozilom.

3. Policija će lice uputiti u zdravstvenu instituciju za davanje krvi i urina, za analizu ili zdravstvenu kontrolu i lice kod kojeg rezultati ispitivanja dokazuju da je u krvi bilo droge ili lekova koji utiču na psiho fizičko stanje i na sposobnost upravljanja vozilom, konstatovano sredstvima ili odgovarajućim aparatima .

4. Lica iz stavova 1, 2. i 3. ovog člana imaju za obavezu da deluju prema zahtevima policije.

5. Za preduzete postupke iz stava 1. i 3. ovog člana i člana 216. ovog Zakona, policija izrađuje zapisnik i, prema potrebi, zahtev za zdravstvenu kontrolu, za analizu krvi i urina.

6. Lice kod kojeg se konstatuje, na osnovu jedne od kontrola opisanih u odredbama stava 1. ili 3. ovog člana, da u organizmu ima alkohola, droga narkotika ili lekova koji utiču na psiho fizičke sposobnosti i na sposobnost upravljanja vozila, sam pokriva troškove zdravstvene kontrole, dok lice iz stava 3. ovog člana pokriva i troškove upućivanja zvaničnim vozilom policije na zdravstvenu kontrolu, odnosno na analizu krvi i mokraća.

7. Procedura delovanja policije u cilju identifikacije simptoma koje su posledica prisustva alkohola, droga ili lekova koji utiču na psiho fizičku kontrolu i na sposobnosti upravljanja vozilom, prema odredbama iz stava 2. ovog člana, utvrđuje pod zakonskim aktom odgovarajuće Ministarstvo za Unutrašnje Poslove u saradnji sa Ministarstvom Zdravstva.

8. Prema vozaču koji je učinio prekršaj u drumskom saobraćaju, ili koji je pod uticajem droga ili lekova ili je konstatovano da je nedozvoljena količina alkohola u krvi, u cilju direktnog sprečavanja obavljanja drugog protiv zakonitog dela, policija može da naredi mere za postavljanje u posebnim prostorijama za zadržavanje, dok se ne prekine uticaj alkohola, droga ili lekova, ali ne duže od dvanaest (12) časova. U toku ovog vremena policija naređuje da se vozilo premesti u određeno mesto. Premeštanje vozila na određeno mesto, prema naredbi policije vrši ugovarač. Troškove prenosa vozila, prema ovom stavu pokriva vozač, odnosno vlasnik vozila.

9. Ako se vozač protivi podvrgavanju kontrole ili egzaminaciji, osim predviđene kazne ovim članom, automatski se smatra da je vozač bio pod uticajem alkohola.

10. Za prekršaj, novčanom kaznom od šesdeset (60) evra, svaki učesnik u saobraćaju, osim vozača vozila sa motorskim pogonom ili instruktora vozača, koji se protivi podvrgavanju kontrole ili zdravstvenom pregledu, odnosno davanju krvi i mokraće za analizu.

11. Za prekršaj, novčanom kaznom od sto pedeset (150) evra, vozač vozila sa motorskim pogonom i instruktor za vozača koji se protivi podvrgavanju provere kontrole sa meračem za alkohol ili ispitivanje, odnosno davanju krvi i mokraće. Osim kazne, njemu se izriče mera zaštite sprečavanja upravljanja vozilom sa motorskim pogonom u vremenskom trajanju od najmanje (6) meseci i izriču se tri (3) negativne poene .

Član 246

Utvrđivanje brzine kretanja vozila

1. Brzina kretanja vozilom se utvrđuje uređajem merenja brzine kretanja vozilom, podacima na tahografu ili neposredno prateći vozilo putem video snimaka, s mobilnim i statičnim uređaja ili slično.

2. Fotografija i video-opis sa podacima za utvrđenu brzinu, podaci na tahografu i zapisnik o čitanju na radaru bez opisa i bez brzinomera, služe kao dokaz utvrđene brzine kretanja vozila.

3. Zabranjuje se korišćenje ili instaliranje opreme koja ometa ili detektuje opremu koju koriste ovlašćena lica za nadgledanje i regulisanje drumskog saobraćaja. Ako policajac se suoči sa vozačem koji koristi ili ima instalirana ovu opremu, on naređuje vozaču da to eliminiše, ako se vozač protivi tome, oprema će se ukloniti na trošak vozača. Oprema se konfiskuje i ista se ne vraća vozaču, odnosno vlasniku vozila .

4. Za prekršaj, novčanom kaznom od petsto (500) do hiljadu i petsto (1.500) evra, kažnjava se vozač koji postupa u suprotnosti sa odredbama stava 3 ovog člana .

Član 247

Dobijanje dokumentacije za upravljanje vozilom

1. Policija će oduzeti vozačku dozvolu, odnosno licencu instruktora za vozače, ako u toku kontrole se konstatuje da je fizički i psihički nesposoban za upravljanje vozilom, za vreme dok traje ova nesposobnost .
2. Vozač ili instruktor za vozače, kome se ograničava pravo za određene visoke kategorije vozila zbog razloga navedenih u stavu 1. ovog člana, te kategorije se anuliraju u vozačkoj dozvoli. Na zahtev vozača, licu se izdaje vozačka dozvola bez anuliranih kategorija .
3. Vozač ili vozač instruktor, koji ne podleže nadzornoj zdravstvenoj kontroli na kome je upućen, oduzeće se vozačka dozvola dok on ne podleže lekarskom pregledu.
4. Policajac vozaču oduzeće vozačku dozvolu i vozaču instruktora licencu ukoliko se konstatuje izvanrednom zdravstvenom kontrolom da su mu ograničene njegove sposobnosti i na njegov zahtev izdavaće se nova vozačka dozvola konstatovanih ograničenja.
5. Ovlašćena institucija odbija kandidatu za vozača izdavanje vozačke dozvole, odnosno vozaču uzima vozačku dozvolu, dok instruktor za vozača dobije licencu, ako se zdravstvenom kontrolom, konstatuje da je nesposoban za upravljanje vozilom, odnosno obavljanje profesije instruktora za vozača.
6. Protiv izrečenih mera prema odredbama ovog člana, strana može da se podvrgne žalbi pri nadležnom sudu.

Član 248

Obustava dokumentacije za upravljanje vozila

1. Policajac će privremeno oduzeti vozačku dozvolu vozaču, odnosno licencu i ukloni će iz saobraćaja vozača ili instruktora vozača, u slučaju kada on deluje u suprotnosti sa:
 - 1.1 članom 231, stav 1. i 2. ovog Zakona;
 - 1.2 članom 231, stav 3 ovog Zakona;
 - 1.3 članom 231, stav 5 ovog Zakona;
 - 1.4 članom 232, stav 2 ovog Zakona;
 - 1.5 članom 233, ovog Zakona;
 - 1.6 članom 237 ovog Zakona .

2. Na osnovu odredaba stava 1. ovoga člana, vozačka dozvola se oduzima privremeno do prestanka razloga zbog kojih je oduzeta, najviše od osam (8) dana.

3. Ukoliko u slučajevima iz stava 1. ovoga člana ne uzme vozačku dozvolu koja mu je privremeno oduzeta, kada prestaju razlozi zbog kojih je oduzeta ili u roku od 8 dana od dana privremenog oduzimanja, vozačka dozvola se dostavlja organu koji je izdao ovaj dokument.

4. U slučaju postupanja protiv vozača ili instruktora vozača, prema stavu 1. ovog člana, policajac će omogućiti da u povoljnom roku pozive drugog vozača, koji ispunjava uslove za upravljanje vozilom u saobraćaju, za uzimanje uklonjenog vozila iz saobraćaja kojim je upravljao vozač.

5. Ukoliko vozač iz stava 4. ovog člana pokušava ili nastavlja da upravlja vozilo posle udaljavanja iz drumskog prevoza i nastavlja da vrši prekršaj zbog koje je udaljeno iz saobraćaja, policajac udaljice vozača ponovo iz saobraćaja i saglasno sa članom 95. ovog Zakona izdavaće nalog da se vozilo odstrani. Odstranjeno vozilo može da se uzme kada prestanu razlozi odstranjenja najkasnije u roku od osam dana. Posle ovoga, vozilo davaće na čuvanje odgovarajućem pravnom licu, sa troškovima vlasnika.

6. Inspektor mobilne jedinice veterinarstvo može da isključi vozilo koje prenosi životinju u cilju nadgledanja posebnih uslova prema predviđenim odredbama.

Član 249

Pravne posledice kažnjavanja

1. Pravne posledice završnih kažnjavanja za vozača vozila za određena dela prema ovom zakonu na osnovu učinjenih negativnih poena za prekršaj kažnjava se privremenim oduzimanjem vozačke dozvole. Zaštitna mera oduzimanja vozačke dozvole ne može da bude manje od tri (3) meseca ni duže od dve (2) godine.

2. Odgovarajući sud drži evidenciju negativnih poena nakon pravosnažne odluke prema vozaču koji je izvršio prekršaj u saobraćaju prema odredbama ovog Zakona .

3. Odgovarajući sud informiše odgovarajuće ministarstvo za unutrašnje poslove, odnosno policiju o odlukama stava 2. ovog člana.

4. Negativne poene se brišu iz evidencije vozača, nakon isteka dve (2) godine od datuma kada je pravosnažnom odlukom izrečena ista.

5. Vozaču vozila sa motorskim pogonom kome su izrečene najmanje devet (9) negativnih poena za predviđeno kršenje Zakonom, od kojih mu je pet (5) negativnih poena izrečeno odjednom, biće izrečene zaštitne mere sprečavan upravljanja vozilom sa motornim pogonom za sve kategorije u vremenskom roku od dvanaest (12) meseci .

6. Vozaču vozila sa motorskim pogonom kome su izrečene najmanje devet (9) negativnih poena za predviđeno kršenje Zakonom, od kojih mu je tri (3) negativnih poena izrečeno odjednom,

biće izrečene zaštitne mere sprečavan upravljanja vozilom sa motornim pogonom za sve kategorije u vremenskom roku od devet (9) do dvanaest (12) meseci .

7. Vozaču vozila sa motorskim pogonom kome su izrečene najmanje devet (9) negativnih poena za predviđeno kršenje Zakonom, od kojih mu nije izrečeno više od dve (2) negativnih poena odjednom, biće izrečene zaštitne mere sprečavan upravljanja vozilom sa motornim pogonom za sve kategorije u vremenskom roku od šest (6) do devet (9) meseci.

8. Pošto negativne poene za prekršaje, uzete u obzir za donošenje odluke prema stavovima 5, 6 i 7 ovog člana, negativne poene se brišu iz evidencije vozača.

9. Ako se vozaču vozila, kome je izrečena mera zaštite sprečavanje upravljanja vozilom na motorni pogon prema stavovima 5., 6. i 7. ovog člana u narednom periodu od dve (2) godine nakon isteka roka sprečavanja mere zaštite, je imao devet (9) negativnih poena, njemu se izriče mera anuliranja vozačke dozvole za sve kategorije.

10. Nakon isteka dve (2) godine od isteka ispitivanje mere zaštite za anuliranje vozačke dozvole vozača, vozač ima pravo da se podvrgne ponovo ispitu za vozačku dozvolu kao početni kandidat, kao što je predviđeno Zakonom o vozačkoj dozvoli.

11. Odluka iz ovog člana se dostavlja nadležnoj instituciji za izdavanje vozačke dozvole .

12. Protiv odluke iz odredbe ovog člana, vozač može da podnese žalbu pri nadležnom sudu .

Član 250

Zaštitna mera za vozačku dozvolu

1. Lice koje upravlja vozilom sa motorskim pogonom bez dobijanja prava za upravljanje vozilom ili bez vozačke dozvole odgovarajuće kategorije, oduzima se pravo da se podvrgava ispitu za vozačku dozvolu za bilo koju kategoriju jednu (1) godinu od dana izricanja pravosnažne odluke.

2. Vozaču kome je oduzeta vozačka dozvola ili je uklonjen iz drumskog saobraća prema ovom zakonu, ili prema kome je izrečena zaštitna mera za sprečavanje upravljanja vozilom sa motorskim pogonom, ne dozvoljava se da u toku tog vremena upravlja vozilom u drumskom saobraćaju.

3. Ako vozač prema kome je izrečena zaštitna mera sprečavanja upravljanja vozilom sa motornim pogonom, upravlja vozilom u drumskom saobraćaju u toku perioda zaštitne mere, ova mera se nastavlja i za toliko vremena koliko je trajalo izricanje mere sprečavanja.

4. Za prekršaj, izriče se novčana kazna od dvesta (200) do hiljadu i šesto (1.600) evra, licu koje postupa u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

5. Za prekršaj, izriče se novčana kazna od petsto (500) evra, do hiljadu petsto (1.500) evra, i pravnom licu ili instituciji u čije ime i ovlašćenja je delovalo utvrđeno lice u stavu 4. ovog člana.

Član 251 **Udaljavanje vozila iz saobraćaja**

1. Ukoliko policajac tokom kontrole na putu naiđe na vozilo sa tehničkim neispravnostima naredi vozača da odmah prekine kretanje vozila i otkloni neispravnost ili da odveze vozilo na određenom mestu gde može da otkloni nedostatke. Policajac preuzima ove radnje za ove tehničke neispravnosti:

- 1.1. tehničkih neispravnosti (mehanizama) upravljanja;
- 1.2. tehničkih neispravnosti mehanizmi zaustavljanja,
- 1.3. mehanizmi povezivanja, kod skupine sredstava ne ispravno;
- 1.4. teret je smešten na nepravilan način odnosno je osigurano na nedovoljan način;
- 1.5. vanrednom prevozu bez posebne dozvole.
- 1.6. sa neurednim svetlima za osvetljenje puta;
- 1.7. neispravne svetla pozicije;
- 1.8. neispravna signalizacija, štop svetla, pokazatelj upravljanja;
- 1.9. bez trokut sigurnosti;
- 1.10. bez prvu pomoć;
- 1.11. bez protivpožarni aparat ili slično;
- 1.12. oštećeni i ne efikasni brisači prednjeg stakla, u vremenu upravljanja po kiši i snežnih padavina;
- 1.13. zastarele gume ili bitno oštećeni;
- 1.14. prednje staklo oštećeno;
- 1.15. instalirao je akustičnu opremu protivno sa odredbama člana 79. ovog zakona;
- 1.16. izvršeno bilo koja izmena u vozila bez odgovarajućeg testiranja.

2. Ukoliko policajac naiđe na vozilo koje se kreće na putu u kojima kretanje te vrste vozila je zabranjeno da se kreće bez zimske opreme na delu puta i u vremenu kada zimska oprema je obavezna, narediće vozaču da odmah prekine kretanje vozila ili da nastavi kretanje vozila na putevima na kojima ova vrsta vozila se dozvoljava, odnosno da upotrebi zimsku opremu.

3. Policajac ima pravo da koristi specijalnu opremu za zaustavljanje putnog vozila .

4. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od sto (100) do trista (300) evra, vozač koji postupa u suprotnosti sa odredbama podstavova 1.1, 1.2, 1.3, 1.4. ili 1.5. stava 1. ovog člana .

5. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od dvesta (200) do šesto (600) evra i pravno lice ili institucija u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je postupilo lice definisano u stavu 4. ovog člana.

6. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od četrdeset (40) evra, vozač koji postupa suprotno odredbama podstavova 1.6, 1.7, 1.8, 1.9, 1.10, 1.11, 1.12, 1.13, 1.14, 1.15. ili 1.16. stava 1. ovog člana.

Član 252

Vanredni tehnički pregled

1. Policajac može da naredi vozaču da odveze vozilo na tehnički pregled kako bi se konstatovala neispravnosti ili u saradnji sa nadležnim organom, koji kontroliše i menadžira javne puteve, da naredi da se izvrši kontrola najveće dozvoljene mase osovinskog opterećenja i dimenzija vozila.

2. Ako se na tehničkom pregledu iz stava 1. ovog člana, konstatuje da vozilo nije tehnički ispravno ili prevazilazi najveću dozvoljenu masu ili osovinsko opterećenje ili dozvoljeni kapacitet vozila ili prevazilazi dimenzije vozila, troškove tehničkog pregleda snosi vozač.

3. Ako vozač ne postupa u skladu sa naredbama iz stava 1. ili 2. ovog člana, policajac isključuje vozilo iz saobraćaja. Isključenje vozila iz saobraćaja traje sve dok se ne otklone uzroci zbog kojih je isključeno vozilo.

4. Vozač je obavezan da dotično vozilo odmah odstrani sa puta na mesto gde neće ugroziti bezbednost saobraćaja ili neće ometati normalni tok saobraćaja, odnosno na određeno mesto za parkiranje vozila ili slično. Vozač ima za obavezu da odstrani isključeno vozilo sa gore navedenih mesta najkasnije u roku od dvanaest (12) sati.

5. Ukoliko vozač nastavi da upravlja vozilom, nakon što je njegovo vozilo isključeno iz drumskog saobraćaja ili ne odstrani vozilo kako je predviđeno odredbama stava 4. ovoga člana, policajac će ponovo isključiti vozilo iz saobraćaja ili u skladu sa članom 96. ovog zakona, daće naređenje da se premesti na drugo mesto.

6. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od sto trideset (130) evra, vozač koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

7. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od dvesta (200) do šesto (600) evra i pravno lice ili javna institucija u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je postupilo lice definisano u stavu 6. ovog člana.

8. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od sto (100) do trista (300) evra, vozač ukoliko se na vanrednom tehničkom pregledu konstatuje neispravnost vozila.

9. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od trista (300) do devetsto (900) evra i pravno lice ili javna institucija u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je postupilo lice definisano u stavu 8. ovog člana.

Član 253 **Registracija vozila**

1. Policajac će isključiti iz saobraćaja i vozilo koje nije registrovano ili koje nema određene registarske tablice ili koje nije podvrgnuto u određenom roku redovnom ili vanrednom tehničkom pregledu ili ako tom vozilu nije produžena saobraćajna dozvola.

2. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od sto pedeset (150) evra, vozač koji postupi suprotno odredbama ovog člana.

3. Kažnjava se za prekršaj, novčanom kaznom od dvesta (200) do šesto (600) evra i pravno lice ili javna institucija u čije ime i u okviru čijih ovlašćenja je postupilo lice definisano u stavu 2. ovog člana.

Član 254 **Oduzimanje tablica**

1. Policajac će privremeno oduzeti registarske tablice vozila koje je isključio iz saobraćaja.

2. Policajac koji je privremeno oduzeo tablice, ima obavezu da ih vrati vozaču kada se uklone uzroci zbog kojih su oduzete.

3. Ukoliko vozač u roku od trideset (30) dana, ne otkloni uzroke zbog kojih je vozilo isključeno iz saobraćaja i ne uzme tablice, iste će se dostaviti organu koji ih je izdao.

4. Policajac koji je privremeno oduzeo registarske tablice, tahografski listić, uverenje i druga dokumenta predviđena zakonom, obavezan je da vozaču izda potvrdu sa relevantnim podacima.

5. Policajac u nemogućnosti premeštanja teških vozila kao što su: kamion, autobus ili slično, može privremeno da oduzme registarske tablice tog vozila, do pojave vozača ili vlasnika.

6. Nadležno ministarstvo unutrašnjih poslova, u cilju povećanja bezbednosti u drumskom saobraćaju, podzakonskim aktom donosi odluku kojom se stvara mehanizam za prikupljanje novčanih kazni i druga pitanja u vezi sa tim.

Član 255 **Posebne mere za prekršaje**

1. Ako je izazvana saobraćajna nesreća sa materijalnom štetom, izvršilac prekršaja ovim zakonom se kažnjava novčanom kaznom prepisanom za taj prekršaj, povećavajući iznos za sto (100) evra.

2. Ako je izazvana saobraćajna nesreća sa povređenima, izvršilac prekršaja ovim zakonom se kažnjava novčanom kaznom prepisanom za taj prekršaj, povećavajući iznos za dvesta (200) evra.

3. Plaćanje za prekršaj će se izvršiti prema važećim zakonima koji regulišu ovo pitanje.

4. Zaštitna mera za privremeno oduzimanje vozačke dozvole vozača u skladu sa odredbama člana 247. i 248. ovog zakona, važi do prestanka razloga zbog kojih je izrečena ova mera.

5. Bezbednosna mera za privremeno oduzimanje vozačke dozvole vozača, izriče se u vremenskom periodu do osam (8) dana u slučajevima kako je predviđeno ovim zakonom.

6. Izvršilac prekršaja koji plati novčanu kaznu u roku od osam (8) dana, platiće samo pola novčane kazne propisane za izvršeni prekršaj.

7. Ukoliko izvršilac prekršaja iz stava 5. ovog člana, ne plati novčanu kaznu u roku od osam (8) dana, pokreće se izvršni ili prekršajni postupak pri nadležnoj instituciji.

8. Ukoliko vozač vozilom izvrši dva ili više prekršaja istovremeno, njemu se izriče samo kazna koja je propisana kao najveća kazna u tom slučaju, opisujući sva izvršena dela.

Član 256 **Evidencija**

1. Nadležno ministarstvo unutrašnjih poslova vodi evidenciju vozača u odgovarajućoj bazi podataka za izricanje zaštitne mere, za negativne poene i saobraćajne nesreće.

2. Podatke iz evidencije stava 1. ovog člana, mogu koristiti sudovi, tužilaštva, nadležno Ministarstvo Unutrašnjih Poslova i Ministarstvo.

3. Pristup evidenciji podataka za saobraćajne nesreće, vozače i vozila, određuje nadležno Ministarstvo Unutrašnjih Poslova podzakonskim aktom.

Član 257

Izvršenje zaštitne mere

1. Vreme trajanja zaštitne mere o zabrani upravljanja vozilom na motorni pogon, računa se od datuma izricanja zaštitne mere na vozačku dozvolu, odnosno u evidenciji izdavanja vozačke dozvole, na osnovu konačne odluke o izricanju te mere.
2. Vreme izdržavanja kazne zatvorom ne uračunava se u vreme trajanja zaštitne mere iz stava 1. ovog člana.
3. Nadležno Ministarstvo Unutrašnjih Poslova u saradnji sa Sudskim Savetom Kosova, pod zakonskim aktom utvrđuje odredbe o načinu evidencije, praćenju i evidentiranju podataka za prekršaje, bezbednosne mere, zaštitne mere, negativne poene, saobraćajne nesreće i druga pitanja u vezi sa tim.
4. Nadležno Ministarstvo Unutrašnjih Poslova u saradnji sa Sudskim Savetom Kosova, podzakonskim aktom regulišu procedure delovanja od trenutka podnošenja zahteva za pokretanje prekršajnog postupka, do donošenja konačne odluke i druga pitanja u vezi sa tim.

Član 258

Zaštitna mera za strane vozačke dozvole

1. Vozač koji ima vozačku dozvolu neke strane zemlje i koji izvrši prekršaj u saobraćaju, umesto zaštitne mere o zabrani upravljanja vozilom na motorni pogon, može mu se izreći zaštitna mera korišćenja strane vozačke dozvole na teritoriji Republike Kosova, od tri (3) meseca do dve (2) godine.
2. Kako bi se obezbedilo izvršenje kazne ili zaštitne mere, odnosno zbog bezbednosti u procesu prekršaja, ovlašćeno lice može privremeno oduzeti pasoš stranom državljaninu, odnosno bilo koji drugi dokument do tri (3) dana i istom se izdaje potvrda za oduzimanje putne isprave.
3. Nadležno ministarstvo unutrašnjih poslova stvara bazu podataka za evidenciju lica iz stava 1. ovog člana.

Član 259

Novčana kazna

Policajac koji reguliše i nadgleda drumski saobraćaj, na licu mesta prekršaja, izriče novčanu kaznu do šesdeset (60) evra. Prekršaji sa predviđenim novčanim kaznama iznad ovog iznosa, procesiraju se nadležnom sudu.

POGLAVLJE XII
SAVET ZA BEZBEDNOST U DRUMSKOM SAOBRAĆAJU

Član 260

Osnivanje Saveta za bezbednost u drumskom saobraćaju

1. Vlada osniva Savet za bezbednost u drumskom saobraćaju, na predlog Ministarstva.
2. Sastav, funkcionisanje, način organizovanja i finansiranje Saveta za bezbednost u drumskom saobraćaju regulisano je posebnim pravnim aktom, koji se predlaže od strane Ministarstva, dok se usvaja od strane Vlade.

POGLAVLJE XIII
PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 261

Završne odredbe

1. Odredbe za prekršaje i zaštitna mera u skladu sa ovim zakonom, ne prejudiciraju sprovođenje krivičnog zakona.
2. U okviru delokruga ovog zakona, sprovodi se važeći zakon o prekršajima, osim ako nije drugačije određeno ovim zakonom.

Član 262

Podzakonski akti

1. Nadležni organi za sprovođenje ovog zakona su odgovorni za donošenje podzakonskih akata u roku od šest (6) meseci nakon stupanja na snagu ovog zakona.
2. Ministarstvo podzakonskim aktom prenosi Evropske direktive koje se odnose na ovaj zakon, ako su sprovodljive u našoj zemlji.

Član 263

Odredbe stavljanja van snage

Na dan stupanja na snagu ovog zakona, stavlja se van snage sledeći članovi: od člana 4. do člana 228, član 260, 261, 269, 282, 293, 294, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 347, 348, 349, 352, 353 i član 355. Zakona br. 02/L-70 o bezbednosti u drumskog saobraćaja.

Član 264
Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana od dana objavljivanja u Službenom Listu Republike Kosova.

Zakon Br. 05/L - 088
5. avgusta 2016. god.

Predsednik Skupštine Republike Kosova

Kadri Veseli